

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK

**Beg pred
stečajem**
Str. 5

Možnost plačila v štirih zaporednih
mesečnih obrokih

Pri takojšnjem plačilu do **20%** popust

POSEBNE UGODNOSTI PRI PLAČILU OBVEZNEGA AVTOMOBILSKEGA ZAVAROVANJA

VESTNIK

Murska Sobota, 12. marca 1992 • LETO XLIV • Št. 10 • Cena 45 tolarjev

PROTESTNI SHOD NEZAPOSLENIH

Delo, kje in kdaj?

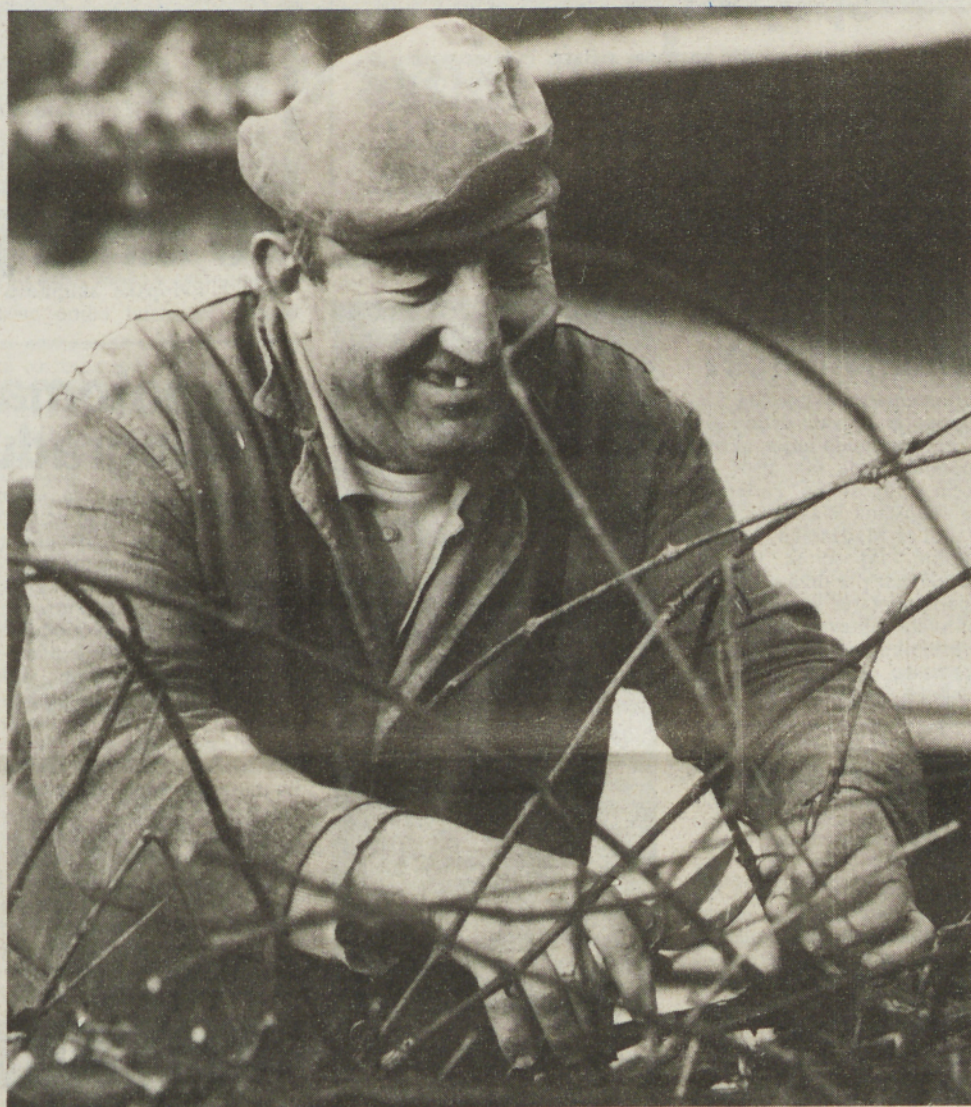
Kriza ne sme in ne more biti izgovor, da smo nezaposleni brez dela, da živimo iz dneva v dan slabše. Nočemo, da se z nami ravna kot z odpadniki, katerim nobeden ne zna in ne more preskrbeti dela.

Tako je ob zahtevah nezaposlenih zapisal organizacijski odbor protestnega shoda nezaposlenih, ki bo pod okriljem Svobodnih sindikatov Pomurja v torek, 17. marca, ob 11. uri pred Skupščino občine Lendava.

Ena pomembnejših zahtev nezaposlenih je, da tako slovenska kot pomurske občinske vlade sprejmejo ukrepe za preprečevanje stečajev in na tak način odpuščanje delavcev. Oh stečajni delavec nima nobenih pravic, kot jih ima po zakonu o delovnih razmerjih, če je presežni delavec.

Na shod poleg nezaposlenih in zaposlenih pozivajo še Lojzeta Peterleta in Jožico Puhar ter predsednike pomurskih občinskih svetov.

**Po
napovedi
k ljudem**
Str. 6

**V prihodnji številki
OD ŠOLE DO KRUHA**

**AKCIJSKA
PRODAJA**
IZDELKOV
od 12. do 21. marca '92
CENE NIŽJE 20%

v samopostrežnih prodajalnah:
BLAGOVNICA, ŠOPING, DOM,
PARK, CANKARJEVO NASELJE,
TURBOPOLJE,
BLAGOVNICA BELTINCI,
CANKOVA, TEŠINA in
MORAVSKE TOPLICE

VELETRGOVINA
Potrošnik
MURSKA SOBOTA

Sobota,
21. marec ob 18.00

prvo žrebanje v akciji
Za športnike in Murski val

Nagrade:

ansambel Slovenija
Božidar Wolfand-Wolf
Tomislav Ivčič
Vinko Simek
Brane Drvarič

Marijan Smode
Aleksander Jež
Toni Šafarič
Duo Regina

predprodaja vstopnic: soboška knjigarna, soboška tržnica, Murski val, Integral Ljutomer, diskont Slana G. Radgona, Nipujsag Lendava

nastopajo:

spalnica Mateja, pralni stroj, avtomobilska prikolica, vrtna kosilnica, steklena vitrina, konektorski paket, usnjeni torbici, zlata broška, športna oblačila.

Superkombinacija:

Če bo izžrebana vaša kartica in boste na prireditvi, dobite še posebno lepo nagrado.

**VESTNIKOV
avtomobil,**
stroji, sobno in stavbno
pohištvo, skratka polna skrinja
bogatih nagrad za naročnike
in bralce!

RENAULT 5 Campus + /5
je avtomobil, ki čaka morda prav na vas?

**POKROVITELJ
AGROSERVIS p.o.**

MURSKA SOBOTA,
Kroška 58, tel.: 21-630
• servis • prodaja
in transport

VESTNIKOV KOLEDAR

12. marec, četrtek, DOROTEJA
13. marec, petek, KRISTINA
14. marec, sobota, MATILDA
15. marec, nedelja, KLEMEN
16. marec, ponedeljek, HILARIJ
17. marec, torek, JERICA
18. marec, sredo, EDVARD

Marec

18. marca bo Luna v znamenju
ščipa.

Ob koncu tedna se bo vreme
poslabšalo. Oblačno bo s
padavinami, v nižinah je možen
tudi sneg.

Pregovora

Če breskve pred svetim Gregorjem
cveto, trije eno pojedjo.
Lepa Jerica dobro letino obeta.

VREME

Z Dunaja piše

Dober dan, slovenski diplomat!

Na Dunaju sije sonce, piha veter, in ko vas obiščejo prijatelji, vam prinesejo zvončke. Dogodki v cesarskem mestu se z izboljšanjem vremena vrstijo z neverjetno hitrostjo in pestrostjo.

Tako gospa Katja BOH ob obisku pri avstrijskem zunanjem ministru Alojzu MOCKU le-temu ni izročila šopka zvončkov, marveč diplomatske papirje, ki opravičujejo njeno nadaljnje bivanje na Dunaju. Prihod prve uradne predstavnice Republike Slovenije je zabeležila tudi avstrijska televizija, v enem od resnejših dnevnih časopisov, v STANDARDU, pa smo lahko na prvi strani občudovali fotogeničnost naše predstavnice na Dunaju. Pod fotografijo lahko preberemo, da je gospa BOH rojena v avstrijskem Gradcu in da bo njena naloga »izgrajevanje odnosov med obema deželama«. Pri tem ji bo pomagal njen šarm in pa seveda kompetence, ki jih nedvomno ima, končuje Standard.

Nadobudni diplomatski predstavniki neodvisne in samostojne države Slovenije so se tako začeli pojavljati v vseh pomembnejših evropskih središčih, pa tudi čez veliko lužo jih že imamo. V veliko primerih gre za ljudi, ki so bili prej naši gospodarski predstavniki v tujini in so med desetdnevno vojno v Sloveniji po sili razmer postali tudi diplomatski predstavniki republike Slovenije. Rešitev je precej elegantna, vendar ima vsaj eno lepoto napako: zelo redko je funkcija diplomatskega predstavništva združljiva s funkcijo predstavništva posamezne firme v tujini. Zato je vprašanje, koliko diplomatskih predstavništev si »podjetje Slovenija«, kot Slovenijo neke poimenuje ekonomist dr. Bogomir Kovač, pravzaprav lahko privoši. Odgovor je preprost: odvisno od uspešnosti poslovanja tega podjetja, oziroma od uspešnosti posamezne podružnice podjetja Slovenija v tujini.

Državotvorje, ki ga na novo nastala država Slovenija navzven še kar uspešno razvija, je naletelo tudi pri naših severnih sosedih na priazen sprejem. Zato pa toliko manj razumejo, zakaj naša notranja politika svoje probleme rešuje s hitrostjo in gospodarsko zrelostjo, ki sta bolj na ravni kakšne afriške »BANANA REPUBLIKE, NJAM, NJAM« in ne dežele, ki si je za svoj cilj postavila Evropo zdaj. Obnašanje podjetja Slovenija pa je že takoj ob njegovem nastanku skregano s politično-ekonomsko logiko podobnih zahodnih »podjetij«: podjetje na veliko ekspandira v tujini, doma pa mu gre slabo kot še nikoli doslej.

ANDREJ HORVAT

San Marino v OZN

Sanmarinska zastava od prejšnjega tedna plapolja na posebnem drogu pred stekleno palačo v New Yorku. V OZN so sprejeli majhno, domačo miniaturno državo, ki šteje borih 25000 prebivalcev, njeno ozemlje pa ima le 60 kvadratnih metrov. Ta najstarejša republika na svetu — državna tvorba je namreč že 1600 let — ima danes svoja predstavništva v kar 150 državah v svetu. To so seveda v glavnem honorarni konzuli, večinoma tuji, toda ugledni državljani. Najbolj pomembno za San Marino je, da je bil politično vedno nevtralen. Pri vsem tem pa seveda ne smemo pozabiti, da je bil San Marino tisti, ki je brž za Vatikanom priznal Slovenijo in Hrvaško, torej med prvimi in pred, denimo, Italijo.

globus

MOSKVA — Nekdanji vzhodnonemški voditelj Erich Honnecker je zapustil moskovsko bolnišnico in se znova zatekel v čiško veleposlaništvo v Moskvi, kjer je od decembra lani. Medtem pa Nemčija še naprej vztraja, da ji ga Rusija izroči. Obtožuje ga za smrt okrog 200 ljudi, ubitih med poskusi pobega iz nekdanje Vzhodne Nemčije.

TIRANA — Albanija je te dni v znamenju splošnih parlamentarnih volitev, napovedanih za 22. marec. Na drugi strani Otrantskih vrat v južni Italiji pa se zaradi vse slabših socialnih razmer bojijo novega vala albanskih beguncev.

LJUBLJANA — Na delovnem obisku v Sloveniji sta se mudila predsednik avstrijskega parlamenta dr. Heinz Fischer in državni sekretar za integracije in razvojno politiko dr. Peter Jankovits. Pogovarjala sta se z najvišjimi slovenskimi voditelji.

BUDIMPEŠTA — Madžarski parlament je sprejel predlog, naj bi mirovnim silam OZN dovolili prehod čez madžarsko ozemlje na poti na Hrvaško, pa tudi bivanje, če bo to potrebno.

PEKING — Kitajski premier Li Peng je v govoru na seji državnega sveta poudaril, da bodo na Kitajskem pospešili gospodarsko reformo in se še bolj odprli svetovnemu trgu. Gospodarske reforme naj bi spremljale tudi politične.

TRIPOLI — Libijski voditelj Gadafi je obtožil frsko republikansko armado zaradi stopnjevanja bombnih napadov v Londonu in dejal, da je naredil napako, ko se je povezal z njo.

VATIKAN — Prvič po vzpostavitvi diplomatskih odnosov med Slovenijo in Svetim sedežem se je slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel srečal z državnim tajnikom kardinalom Sodomom. Zahvalil se mu je za pomoč in stališča Vatikana do priznanja samostojne Slovenije.

Vojna pljuska čez Kavkaz

Po odhodu zadnje enote bivše sovjetske armade iz Gorskega Karabaha se je vojna med Azerbajdžanom in Armenijo šele prav začela. Odstop predsednika Ajaza Motalibova je v Bakuju okrepil radikalne nacionaliste okoli narodne fronte. Predsednik vlade Hasan Hasanov se javno zaklinja, da bo Azerbajdžan nadaljeval z bojem do končne zmage, kar praktično pomeni le iztrebljenje vseh Armencev v Karabahu. Iz Erevana pa je slišati poročila o vseplošni vojaški mobilizaciji.

Nova belgijska vlada

Po 103 dneh iskanja možnosti za novo vladno kombinacijo so Belgijci vendarle dobili novo vlado. Vodil jo bo Jean-Luc Dehaene (CVP, flamski krščanski socialisti), ki je obdržal nekaj ministrov minule vlade, med njimi tudi dosedanega podpredsednika vlade Claesa, ki je po novem prevzel še zunanje ministrstvo. Nova vlada, ki jo vodi 51-letni pravnik in ekonomist Jean-Luc Dehaene, šteje le 15 ministrov in državnega sekretarja, medtem ko jih je imela dosedanja Martensova vlada kar 27.

Glavni »boj« med tremi

V Avstriji se je tudi uradno začela predvolilna kampanja za novega predsednika države. Avstrijskim državljanom so na voljo štirje kandidati: tretja predsednica parlamenta Heide Schmidt (FPÖ), dosedanji minister za promet Rudolf Streicher (SPO), vodja zunanje političnega oddelka pri ÖVP, Thomas Klestil, in kandidat zelenih, 76-letni upokojeni Robert Jungk. Slednjega ne jemljejo preveč resno, zato naj bi glavni »boj« potekal med tremi, pogojno rečeno »velikimi«. O možnostih je verjetno še preuranjeno govoriti, čeprav jih ima realno največ socialdemokrat Streicher.

Begin umrl

V telavivski bolnišnici je umrl nekdanji izraelski premier Begin. Med svojo vladavino je podpisal mirovni sporazum z Egiptom, bil pa je tudi pobudnik izraelskega napada na Libanon leta 1982.

Papež in komunizem

Papež Janez Pavel II. je imel odločilno vlogo v dogodkih, ki so privedli do padca komunizma, meni bivši sovjetski predsednik Mihail Gorbačov. V svojem članku, ki ga je povzelo več svetovnih listov, je Gorbačov zapisal, da dogajanje zadnjih let v vzhodni Evropi ne bi bilo mogoče brez prisotnosti papeža Janeza Pavla II., ki je odigral pomembno vlogo tudi na svetovnem političnem prizorišču.

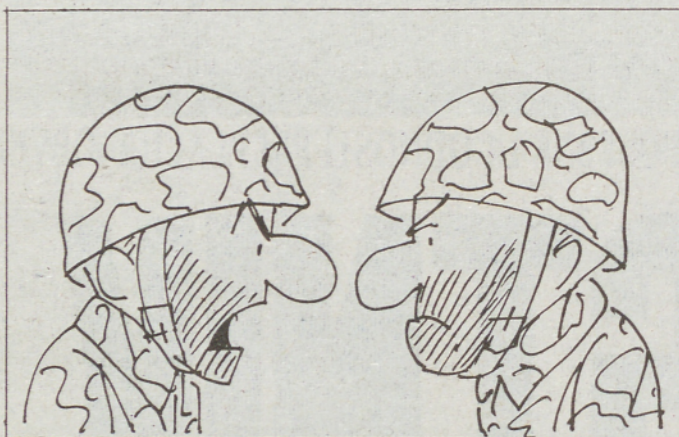
PREBLISKI

Italijanska diplomacija je v zadnjih 50 letih vodila napadno politiko do Italijanov v Jugoslaviji. Posledica tega je umiranje skupnosti Italijanov v Istri, medtem ko je ta skupnost v Dalmaciji že mrtva.

Corriere della Sera, Rim

»Zamuda« v zvezi s priznanjem Slovenije in Hrvaške s strani ZDA je konec koncev upravičena, saj si Washington, ki je zdaj dejansko prvi na lestevici svetovne politike, ne more privoščiti »prehitrih korakov«, kakršnih je v preteklosti naredil veliko, pogosto pa so bili zgrešeni.

The New York Times

Če bodo imeli res modre in ne maskirane čelade, bodo odlične tarče za nas!

Karikatura: Stevo Stračkovski

JA ne more preprečiti spopadov v BiH

JA ne more preprečiti spopadov v Bosni in Hercegovini, je za televizijo Beograd izjavil podpredsednik okružnega zveznega predsedstva dr. Branko Kostić. V BiH gre za poskus, da bi izzvali srbsko ljudstvo in da prišlo do stopnjevanja spopadov, kar dokazuje tudi uboj v Sarajevu, je izjavil dr. Kostić. Dodal je, da so k povečanju mednarodnih napetosti prispevali tudi politika Evropske skupnosti in njena zahteva po referendumu v BiH ter neodgovorne izjave nekaterih predstavnikov te republike.

Poziv evropskih parlamentarcev

Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je pozvala države članice, naj sprejmejo nujne ukrepe za pomoč okrog 600 tisoč beguncev v Jugoslaviji. Parlamentarna skupščina je zahtevala pomoč tudi za Madžarsko, Avstrijo in Italijo, saj so se begunci umaknili tudi v te države. Evropski parlamentarci so od drugih držav sveta zahtevali, naj sledijo Evropski skupnosti ter navežejo diplomatske odnose s Slovenijo in Hrvaško.

Pogajanja v slepi ulici

Četrti krog mirovnih pogovorov o Bližnjem vzhodu, ki poteka v Washingtonu, se je končal brez večjega napredka. Kdaj bo novo srečanje, ni znano, saj je Sirija predlagala, naj bi pogajanja prekinili do konca volitev v Izraelu, napovedanih za 23. junij. Vodja sirske delegacije je ob tem obtožil Izrael, da mirovna pogajanja izkorišča kot izhodišče za politično priključevanje zasedenih ozemelj.

Prihod mirovnih sil ni ogrožen

»Najnovejši dogodki v BiH ne bodo preložili prihoda mirovnih svetovne organizacije v Jugoslavijo. Razmere v BiH prav tako niso spremenile odločitve, da bo glavni štab mirovnih sil v Sarajevu.« po prihodu v Beograd izjavil poseben odposlanec generalnega sekretarja OZN Cyrus Vance. Vance je podrobno pojasnil program obiska v kdanji Jugoslaviji in napovedal, da se bo v Bruslju udeležil plenarne konference o Jugoslaviji. Dodal je, da bo ta teden v Jugoslavijo vala predhodnica modrih čelad, za tem pa tudi vse druge enote v mirovnih sil.

Nambiar že v Beograd

Poveljnik mirovne operacije OZN generalpolkovnik Sats Nambiar je v Beogradu začel pogovore s predstavniki razpadlih vanknih organov. Ta indijski general je rekel, da je odločen, uspel. Njegov namestnik, francoski general Philippe Morillon, pripomni, da je operacija za ločitev srbskih in hrvaških sil iz točke, od koder ni vrtnite. Vodja civilnega dela misije frc Thonberry je povedal, da bo v operaciji sodelovalo tudi 30 stov. Civilisti bodo v treh conah, v vzhodni in zahodni Slavoniji in Krajini.

Agresor ne odneha

Tudi minule dni je bilo na hrvaških bojiščih več krstov rajeveskega premirja. Zaradi napadov jugoslovanske vojske morali v Šibeniku celo razglasiti splošno nevarnost. Naj pa je bilo v Osijeku, kjer je ob napadu izgubilo življenja oseba, več pa je bilo ranjenih; med drugim so bombardirali bolnišnico. Kot trdijo hrvaška sredstva obveščanja, je agresor izzival tudi na območju Dubrovnika in v zadarskem zalivu.

O BiH in jugodediščini

Sedež Evropske skupnosti v Bruslju je postal edino mesto,

kjer se še srečujejo predstavniki nekdanjih jugoslovanskih republik. Tako so vse do ponedeljka jutra potekala dvojna pogajanja o BiH. Predsednik mednarodne konference portugalski diplomat Carlos Mota Pinto je vodiljem treh bosansko-hercegovskih nacionalnih strank, ki nudi načrt o prihodnjih odnoseh med tremi narodi v tej republiki. O tem se je najdlje pogovarjal predsednik Srbske demokratske stranke Radovanom Karadžićem. Po daljšem času pa je belgijskem glavnem mestu potekala konferenca o jugoslovanski republiki. V slovenski tisk je bila poslana tudi izjava, ki sta bili predsednik Kučan in zunanji minister Dimitrij Rupel. V Bruslju je bilo srbskega predsednika dana Miloševića, ker se je bilo zvečer v prometni laže poškodoval. Srbska vlada je na konferenci pod vodstvom lorda Carringtona in ob prisotnosti posebnega odposlanca OZN Cyrusa Vancea zavrnila zunanji minister Vladislav Jovanović.

»Pomotoma« v Beogradu

Delegacija hrvaškega sabora, ki je nepričakovano in nenatčrtovano dopotovala v Beograd, je imela krajši vlnudnostni pogovor s podpredsednikom srbske skupščine dr. Borivojem Petrovićem in predsednikom zakonodajnega odbora Milošem Brajovićem. V sporočilu informativne službe srbske skupščine je rečeno, da je hrvaška delegacija v Beograd prispela iz Sarajeva, kjer je spremljala referendum. Iz Zagreba pa se je zvedelo, da je bila delegacija iz Sarajeva namenjena proti Subotici in madžarski meji, vendar so jo obmejne oblasti vrnile v Beograd, ker člani delegacije niso imeli ustreznih dokumentov. Tako je naključje hotelo, da se je skupina hrvaških politikov prvič po vojni na Hrvaškem mudila na obisku v Srbiji.

V ŽARIŠČU

Joj, kam bi del!?

Kakor kaže, da se bo Peterle vladanja dodobra nasitil. Še do pred kratkim so mu vsi stregli po premierski poziciji, zdaj pa kaže, da se nendaroma nihče več resno ne zmeni zanj.

Na kratko povzamimo celotno zgodovino naskokov na vladni prestol, od Bavčarja naprej, ki so ga za mandatarja ponujali Demokrati — bilo je v času, ko so med volilci, kakor so kazale raziskave javnega mnenja, zaradi razkola z desnim krilom nekdanje SDZ kotirali najvišje. Bavčar pa v odkrit spoprijem sploh ni vstopil. Potem je v ringaraja vskočil Drnovšek, takrat še strankarsko neopredeljen. Vse pa je tudi tokrat ostalo pri motrenju in skrivnostnem dogovarjanju.

Sele M. Voljč, ki se je kakor komet pojavil na slovenskem političnem nebu, je stopil v odkrit boj — in izgubil, tako da je zmagal, ker so tako narekovala pravila o glasovanju konstruktivne nezaupnice.

Po njegovi kandidaturi se je potem čisto jasno pokazalo, kako malo so »pozicijske« stanke pravzaprav prapravljene (vegeti in kako nerade se s svojimi kandidati spuščajo v odprt boj za mandatarja. Voljč, ki je takoj ugasnil s političnega neba, je bil v resnici grešni kozel. Potrebno ga je bilo žrtvovati, da bi politično igro naredili čimbolj verjetno.

To se potrjuje ves čas od takrat, ko se je v parlamentu jasno pokazalo, da je vladajoča koalicija v »konstruktivni« manjšini. Težko je namreč verjeti, da katerikoli od obeh drugih, v zadnjem času najpogostejše omenjanih, kandidatov za mandatarja ne bi v ponovnem glasovanju dobil potrebne večine. Posebno še potem, ko so tudi socialdemokrati in zeleni, ki so po neki inerciji pri pomerjanju med Voljčem in Peterletem še podprli slednjega, postali manj kooperativni. Posebno zeleni. Vendar pa se niti Drnovšek niti Pučnik nečeta ponovno podati v zdaj nič več negotovo kandidaturo. V kažu, v katero so namakali Voljča, noče nihče zakorakati.

Objektivno si nobena stranka prek mandatarja iz svojih vrst ne želi prevzeti vlade. Vse pa bi želele biti v skupini strank, ki tvorijo novo vladno koalicijo. Čeprav se jih je v sredini političnega prostora nagnetlo že dovolj, da bi bil izid glasovanja

pozitiven, bodisi za enega ali drugega od obeh kandidatov »sredincev«.

Peterle je tako postal ujetnik svoje ambicije. Tistega, kar bi pred časom moral narediti, vendar je bil preveč zagledan v mesijansko vlogo svoje stranke in sebe, zdaj skorajda ne more več če hoče, da bodo krščanski demokrati odprili pridihi državotvorne stranke. Takrat bi lahko odstopil ali ponudil kandidaturu Drnovškemu. Zdaj mu ne preostane drugega, kot da si prizadeva za čimprejšnje volitve.

Na srečanju, ki so ga imeli pretekli teden hrvaški demokrati in prenovitelji, je tako po vse verjetnosti iskreno izpovedal svojo vero, da volitve junija še vedno možne. Toliko pravi, je, kakor se zdi, prvič javno pristal tudi na možnost zamenjave vlade. Za takšnega, kakršnega smo še do nedavna poznali, si je bilo kaj nemogoče predstavljati. Iz česar sledi, da nekdo tako zelo vladanju vdana ramena, na katerih nosi mejnik svojega mandatarstva, že postaja otlačana.

Ko ga bo odložil, bo s tem ponovno ravnal politično pokrajino: kajti odloži ga lahko samo sredino. Kakor pa smo že omenili, se je gnetlo vse polno strank. Tudi take, ki za sredino nimajo nikakršnih predpostavk. Kje pa ste v kdaj v Evropi na sredini imeli socialdemokratsko stranko, ki se pri nas imenuje liberalna demokratska, s svojo napovedujočo ideologijo pa izrazito desna? Medtem ko so socialdemokrati drugod izrazito leva stranka in se bodo morali slednjič tja tudi premakniti, bo moral Drnovšek v svojih nastopih začeti profilirati kot levičar, svojim povedati, kam v resnici sodijo, če pristajajo na njegovo strankarsko ekonomsko doktrino.

Torej nas tudi tukaj še čakajo zanimivi dogodki. Ne samo zato, ker je vodilni kader pri liberalnih demokratih levičarski — kar je za nekdanje p-baline popolnoma normalno — ampak tudi zato, ker Demokrati razen svojega deklarativnega pragmatizma nimajo nobene sredinske lastnosti. Nazadnje bodo v sredini kljub vsemu ostali močno zreducirani zeleni — kakor pri drugod v nemško zaznamovanem evropskem političnem prostoru.

Štefan

V ISKANJU ENOTNEGA STALIŠČA

Regionalizem na prepihu

Razprave o regionalizmu in volitvah so zadnje čase nekoliko potihle, kar je gotovo posledica političnih razmer pri nas, ko je na udaru vlada, ki poskuša na vse kriplje poiskati rešitev iz slepe ulice. Po drugi strani pa je tudi res, da poslanci večinoma zastopajo interese svojih strank, kar povzroča še dodatne težave. Prej ali slej se bo treba zmeniti za enotna stališča, sicer bo razpravljanje o lokalni samoupravi in s tem povezanim regionalizmom odvečna tema. Zdaj, ko se je nova država šele izvila iz plenilca, pa je tak odnos nesprejemljiv za večino državljanov, ki si od regionalizma obetajo mnogo več. Predvsem seveda hitrejši razvoj svojega območja.

Ne bi bilo prav, če bi se že na začetku razblinile marsikatero iluzije o regionalizmu in volitvah. Kljub svojim časom, ko je treba na vseh koncih in krajih tesno stiskati pas, pa bi regijam morala v prihodnje nameniti več pozornosti. Če namreč regije ali morda pokrajine — naziv ni toliko pomemben — kot samoupra-

vne enote še lep čas ne bodo začele živeti, je seveda iluzorno pričakovati, da se bo s proporcionalnim volilnim sistemom zagotovila tudi primerna regionalna zastopnost v republiškem parlamentu. Navsezadnje se tudi v naši pokrajini zavzemajo za pravičnejšo razdelitev poslanskih mest v korist »provinc«. Ta bi

morala biti zastopana sorazmerno s številom prebivalcev v določenem volilnem okolišču. Navsezadnje idealno pa bi bilo, če bi imeli novoizvoljeni poslanci stalno bivališče v svoji volilni bazi.

Toda po drugi strani se zastavlja upravičeno vprašanje, ali bo v primeru, če bi bila regionalna zastopnost poslancev uveljavljena, izvoljeni poslanec res zastopal interese svojega območja ali pa bo na prvo mesto postavil svojo strankarsko opredeljenost. Slednje ne bi bilo priporočljivo, saj bi se potem znova znašli v labirintu najrazličnejših interesov. Dosedanja praksa žal potrjuje takšno bojazn.

Res pa je tudi, da novonastale regije ne bi smele pomeniti novih centrov moči. V njihovem

okviru bi morali omogočiti odločanje vsaj o dohodku, ki ga ustvarjajo na določenem območju. Hkrati pa bi z regionalno oblastjo vsaj posredno lahko dosegli pravičnejšo delitev dohodka, ki ga sedaj pretežno razdeljuje center v Ljubljani. Ob nevarnosti, da bi se razpasla državna birokracija, pa je treba opozoriti še na nekaj, in sicer na to, ali bodo občine pripravljene prenesti del svojih pristojnosti okrajem oz. pokrajinam. Če tu ne bo močne volje in sodelovanja vseh zainteresiranih za hitrejši razvoj posameznih delov Republike Slovenije, ni upanja, da bi kmalu preseglji centralizacijo, ki že zdaj ponekod presega nerazumne meje.

MILAN JERŠE

TISKOVNA KONFERENCA DEMOKRATIČNE STRANKE UPOKOJENCEV

Zaupajo le še v svoje poslance

»Ker nas nobena stranka v parlamentu ni zastopala tako, kot bi morala, smo se odločili za ustanovitev Demokratične stranke upokojencev Slovenije, ki danes vključuje okrog 35 tisoč aktivnih članov; to število pa nenehno narašča. Od tega je v Pomurju približno 2500 članov. Sicer pa ni toliko pomembno njihovo število, ampak to, da za uresničevanje ciljev naše stranke pridobimo predvsem zaposlene, aktivne zavarovalce, ki bodo v bližnji prihodnosti morali deliti usodo s sedanjimi upokojenci.

Kot samostojna politična stranka, ki je ideološko neopredeljena, bo svoj odnos do države in njenih dejavnikov ter do slovenske družbe usklajevala tudi z drugimi strankami, organizacijami in društvi, zlasti z upokojenskimi in invalidskimi. To pomeni, da se ne zapiramo v ozke strankarske okvire, saj se bomo po lastni presoji povezovali z vsemi tistimi, ki se bodo zavzemali za interese upokojencev in starostnikov ter jih tudi udeleževali. Je na petkovski tiskovni konferenci v Ljubljani predstojnik DSUS in predsednik območnega odbora stranke za Pomurje FRANJO ŠTEBIH.

Kot smo zvedeli, bo njihova osnovna naloga, da prek parlamenta in dogovorov s poslanci drugih strank zagotovijo sprejemanje take zakonodaje, ki upokojencem ne bo zmanjševala z delom pridobljenih pravic in bo poskrbela za izplačilo vseh do-

stev nezakonito zadržanih pokojnin oziroma njihovih uskladičev. Pri tem se bodo zavzemali za brezplačno zdravstveno varstvo in zaščito stanovanjskih pravic upokojencev, pa tudi za uveljavitev pravic v procesu lastninjenja s primernim deležem kupnine za prodano družbeno premoženje. »Že sprejemanje pokojninskega zakona v parlamentu je jasno pokazalo, da nas hočejo lačne in žejne prenesti čez vodo. Do 1.

aprila, ko bo začela veljati nova pokojninska zakonodaja, bomo namreč prikrajšani za več kot dve pokojnini. Ker stranke v prvi vrsti ščitijo svoje ozke interese, ne potrebujemo takega parlamenta. Zato bi morali ustanoviti državljanski forum, ki bi se ukvarjal s problemi ljudi,« je bil odločen RADO ROTAR, sekretar DSUS. Pridružil se mu je tudi DRAGO LIPIČ, predsednik Demokratične stranke upokojencev Slovenije, ki meni, da z zdajšnjo strankarsko politiko drvim v prepad. »Mi smo edina stranka, ki je nastajala na terenu, saj smo začeli z občinskim programom in se šele potem preselili v republiško središče, vse druge stranke pa so storile obratno. Zato imajo

velike kadrovske in organizacijske težave. Smo pa trdno odločeni iti na volitve s svojimi kandidati, pri čemer se bomo s stranko Sivih panterjev morda dogovorili za skupen predvolilni boj.

Podobnega mnenja je bil tudi IVAN SISINGER, podpredsednik DSUS, ki pravi, da je bilo preveč praznih obljub. »Zahtevam popolno samostojnost pokojninskega sklada, ki mora biti neodvisen od države. Borili se bomo za gospodarsko trdno in socialno pravično državo, zato ne bomo odnehalih z zahtevami po 13. pokojnini, za človeka vredno življenje in primeren socialni program, da regres za upokojence ne bo sramota!« je še dodal.

MILAN JERŠE

Inštrukcije za slovensko levico in desnico ali kaj je novega na levici

Že je postalo pravilo, da je sleherni obisk levih strank iz M. Sobote pri SPD v Ingolstadt sprožil vrsto komentarjev in polemik v lokalnih sredstvih obveščanja. Očitno tudi naš obisk na Bavarskem ne more mimo tega. V razgovoru z G. Smejem sva bežno odprla številna vprašanja, ki bi jih za razumevanje bilo treba širše razgrniti in argumentirano komentirati. Ker me je urednik opozoril na omejenost prostora, ki mi ga lahko odstopi, želim za boljše razumevanje komentirati le izjavo o trenutnih odnosih med našo stranko ter SDP in SDSS, ki je bila natisnjena posebej krepko in v okviru in je nekako obvisela v zraku.

Menim, da je sleherni takšno mnenje (tudi neuradno) treba postaviti v prostor in čas in s tem onemogočiti možne spekulacije, komu pa tudi zagreniti prero in neutemeljeno tiho veselje.

Pa pojdemo za razliko od konca zapisa, kjer piše: »ker prenovitelji ne morejo prebleti, da zdaj ne odločajo več oni«. To pa zato, ker se v tem skriva bistvo, katerega posledica so tudi določena razhajanja in nihanja v sicer kooperativnih odnosih med Socialistično stranko in SDP. Celotni splet medsebojnih razmerij med obema strankama ni mogoče popolnoma razumeti, če ne upoštevamo medsebojnih odnosov predhodnic obeh sedanjih strank (ZKS in SZDL) in težav, s katerimi smo se srečevali social-

isti pri svojem oformljanju v samostojno stranko leve sredine. Kot vemo se je prav Socialistična stranka zadnja in z največ težavami izluščila iz lupine svoje predhodnice — SZDL. Za široko razlago zgodovine ni prostora, zato je enostavno treba reči, da osnovna medsebojna zaostrovanja ne izhajajo iz programskih razlik, ampak iz ne do kraja življenjskih odnosov iz preteklosti, to je občasnim pojavom želja po politični hegemoniji ene stranke (SDP) na levici (to ni samo posebnost leve, ampak je podobna ocena tudi na politični desnici, vendar ta korenini v razmerjih sedanje politične moči) na eni strani in odločnosti socialistične stranke, da se otrese bremen preteklih odnosov in zaživi kot po-

polnoma avtonomni politični subjekt. Seveda ni mogoče sedanjemu pomlajenemu republiškem in občinskemu vodstvu prenoviteljev linearno in generalno pripisati takšnega izvirnega greha po paternalizmu, vendar so takšna fosilna hotenja še prisotna, kar kaže na to, da se nekateri še ne morejo do cela sprijazniti, da so tudi ostale stranke samostojne in si ne dajo vsiljevati odločitev.

Te so lahko le sad skupnih dogovorov ob spoštovanju suverenosti in enakopravnosti vseh sodelujočih partnerjev. V izjavi sem imel v mislih »preblevanje takšnega odločanja, ki ga v naši stranki zavračamo, ne pa odločanja v družbi nasploh, ki je seveda osnovni cilj in namen eksistence vsake politične stranke.

Na drugi strani je razvoj dogajanj na slovenski politični sceni spreminjal odnose med SSS in SDSS. Od prvotnega popolnega izključevanja kakršne koli možnosti sodelovanja s SDSS, ki je zaradi položaja dr. Pučnika v Demosu in zaradi njegovih stališč zaplavala relativno desno, je v zadnjem času prišlo do intenzivnih stikov med obema strankama, čeprav mnogi pred sodniki in razlike še niso preseženi.

Torej istčasnost oziroma sosledje takšnih dogajanj v slovenskem prostoru v nekem krajšem časovnem pretezu je osnovna zapisana mnenja.

V občini, tudi naši, so trenutne pozicije različne. Kljub neformalnemu preseganju prvotnih grobih razhajanj, še ne moremo govoriti o institucionalno vzpostavljenih stikih z SDSS v občini M. Sobota. Medtem, ko skupni opozicijski položaj narekuje drugačno vrsto stikov med SSS in SDP v občini. Vse to seveda samo potrjuje izredno dinamiko dogajanj na zaenkrat relativno razdrobljeni levici. Hkrati pa izraža dokaj konfuzno situacijo, v kateri se zagotovo tudi sedaj ni zgodilo nič revolucionarnega. Bližajoče volitve bodo zahtevale določene premike. Zaradi pomanjkanja časa bo vmes tudi kakšna neracionalna poteza, kar bo povzročalo nihanja v intenzivnosti odnosov med posameznimi strankami. Če bomo to vzeli kot normalno dogajanje ter vlekli ustrezne poteze na naši še dokaj neizrisani politični šahovnici, bo lažje prišlo tudi do prečiščevanja in oblikovanja slovenske politične leve v sodobnem evropskem smislu. Ta v Sloveniji in tudi v pokrajini ob Muri svoj politični prostor vsaj nekoliko ima, kako se bo oblikoval, kakšna bo njegova organizacijska podoba pa bo treba prepuščati času in prihodnjim dogodkom. Počakati bo treba vsaj na volitve.

Geza FARKAS

Socialistična stranka Slovenije

M. Sobota

KOLUMNA

Stefan Smej

Ščeketanje srake in gruljenje goloba

Takole pripovedujeta dva mita, ki izvirata iz različnih kultur in svetovnih nazorov, eden iz hinduizma, drugi iz krščanstva, o nastanku ženske. Najprej hindujska zgodba:

»Stvarnik je vzel lahno lebdenje lista, barvo srme, radostno jasnino plešočega sončnega žarka in solze megle, nestanovitnost vetra in plašnost zajca, nečimernost pava, voljnost puha in grlo laboda. K temu je dodal še trdoto diamantov, sladki vonj medu, nasilnost tigra, toploto ognja in hlad železa, ščeketanje srake in gruljenje goloba.

Krščanska zgodba o stvarjenju nam je bolj poznana. Beremo jo v Drugem poročilu o stvarjenju, v Prvi Mojzesovi knjigi, v Svetem pisnu stare zaveze:

»Nato je poslal Gospod Bog človeku trdno spanje; in ko je zaspa, je vzel eno izmed njegovih reber ter napolnil z mesom njegovo mesto. In gospod Bog je naredil iz rebra, ki ga je vzel človeku, ženo ter jo privedel k človeku.

Tedaj je rekel človek: »To je zdaj kost iz mojih kosti in meso iz mojega mesa; ta se bo imenovala možinja; kajti iz moža je vzeta. Zaradi tega bo zapustil mož očeta in mater in se držal svoje žene in bosta eno telo.

Ti dve zgodbi o stvarjenju ženske sem navedel, da bi pokazal, kako nesmiselno je prepiranje o tem, kateri praznik je resnični praznik ženske. 8. marec kot dan žena ali 25. marec kot materinski dan?

Vsako prihajajočo pomlad so ženske ponovno ponižane. Name-nijo jim en dan in njihovo rečejo, da je to njihov praznik. En dan med vsemi drugimi dnevi!

Zdi se, da je za ženske edino pametno, če se odrečejo praznovanju in ignorirajo hinavstvo moškega sveta, ki jim »podarja« en dan za praznik. Zakaj navsezadnje nimamo »dneva moških« kot ritualno in z družbenim soglasjem potrjenega praznika? To, da se o pustu govorijo kot o prazniku moških, namreč ni utemeljeno na kolektivnem spoznanju, na kolektivni potrebi, ki bi bila regulirana na tak način, da bi vsakemu spolnemu delu človeštva podeljvala po en dan za praznovanje.

Obstaja razlog, zaradi katerega ženske ne bi smele tako ravhati in zavreči »svoje« praznike, ker bi šle s tem v resnici pristale na »enakopravnost«. Enakopravnost ženske kot ženske in moškega kot moškega pa je nesmiselna. Nekaj drugega je človeška enakopravnost. V političnem in gospodarskem smislu sta ženska in moški kot človeka enakopravna. Na tem področju njuna spolna razlika ni pomembna.

Nista pa enakopravna oziroma enakovredna v duhovnem smislu.

Znani francoski raziskovalec morskih globin in ekolog Jacques-Ives Cousteau je pred nedavnim izjavil, da samo ženske kot ženske, s svojo naravo, ki je po človeški plati drugačna od moške, lahko preprečijo svetovno ekološko katastrofo. Iz tega izhaja preprosta ugotovitev, da so ženske, ki se zavedajo svoje ženske narave, svoje ženske drugačnosti, svojega »postanskiva«, v tem našem času vredne več!

Iz svetopisemske zgodbe je očitna podrejenost ženske. Ustvarjena je iz rebra moža, imenuje se možinja. Za mnoge, ki so v dilemi, bi to lahko bil razlog, da se odločijo za praznik, ki ni krščansko znamenje. Toda krščanski 25. marec in »komunistični« 8. marec sta zgnjeta iz istega testa. Zrasla sta iz istega duhovnega razpoloženja.

Berite hindujski mit o stvarjenju ženske in mislite ob tem na tako imenovane »zgodovinske temelje« za dan žena. Ali ni to bedno? Kako pa je na tem ozadju ženska opredeljena? Kje je njena lepota in njena kontroverznost? Kje je ščeketanje srake in gruljenje golobice, trdota diamanta in voljnost puha? Kako vidi ženska tisti, ki jo vidi samo kot »enakopravno« v gospodarstvu in politiki? Vidi jo kot nežensko!

V resnici jo ponižujejo tako tisti, ki zagovarjajo 8. marec, kot tudi oni, ki ji podarjajo materinski dan. Edina samosvoja posebnost, ki ji jo pripisujejo, je njeno spolovilo! S to razliko, da si ga eni prilastijo bolj v naslodo, drugi bi z naslodo želeli dobiti še oblast nad maternico.

Kaj naj storijo ženske? Za začetek naj si vzamejo kar oba dneva, tako dan žena kot materinski dan. Vendar ne zato, da bi se bedno nalokale in dale ponižujoče počasti kot tiste, ki so dale svojo rodila na voljo domovini. Marveč naj zavrejo vso to možko opulstost in začnejo pripovedovati o ekološki zmoči in grozi, ki nam jo je pripravila moška civilizacija.

Potem naj si vzamejo, preprosto zato, ker so ženske, pa tudi zato, ker so rodnice, besedo še katerikoli drug dan v letu. Ženske morajo biti vodnice ekološkega gibanja, kajti miti se ne morejo motiti. Ne samo hindujski, tudi krščanski miti govorijo na drugem mestu Svetege pisma o njeni posebni naravi in torej tudi njenem posebnem poslanstvu.

OBČNI ZBOR RADGONSKE LJUDSKE STRANKE

Za večjo agresivnost kmečkih poslancev

Na občnem zboru podružnice Ljudske stranke v Gornji Radgoni so izražali nezadovoljstvo zaradi neizenačitve z drugimi gospodarskimi panogami. Menijo namreč, da v procesu kmetijske proizvodnje, torej od setve do žetve, kmetje največ izgubijo zaradi visoke inflacije. Med drugim so opozorili, da še vedno ni zagotovljenih okrog dveh milijard tolarjev za regresiranje obresti za naložbe, nakup nafte za kmetijstvo in drugo. Pri tem jih je novi član kluba poslancev LS Franc Fertin seznanil, da bo državni proračun sprejel šele sredi leta, ko bo tudi jasno, kolikšen bo delež zahtevanih regresov. Hkrati je pripomnil, da je treba večino v parlamentu prepričati o upravičenosti njihovih zahtev, pri čemer bo odprtost njihove stranke za pobude ljudi velikega pomena.

V razpravi, v kateri so sodelovali tudi predstavniki krščanskih demokratov in Demosa, so načeli še vrsto drugih vprašanj. Tako so se zavzeli za čimprejnejše volitve in hitrejšo vračanje lastnine, pa tudi za hitrejšo razseljevanje velikih prašičjih farm, saj živijo, kot so opozorili, na ekološki bombi. Tudi z vodo v Apaški dolini, ki je že oporečna za pitje, bo treba nekaj narediti.

Ko je bil govor o programu stranke, so menili, da morajo imeti dober program, ki bo ponudil konkretnije rešitve za kmetijske proizvajalce. Pri tem naj bi republiški program Ljudske stranke upošteval tudi vse dobre predloge kmetov. Zavzeli so se za večjo agresivnost poslancev njihove stranke, zlasti še pri sprejemanju zakona o zadrugah. Ponovno je bila omenjena pobuda za ustanovitev Višje agronomske šole v Rakičanu. Namesto dosedanjega predsednika radgonske podružnice Ljudske stranke Franca Rezonje pa so za novega izvolili Petra Krefta iz Biserjan pri Vidmu ob Ščavnici.

MILAN JERŠE

Bo stavka preblago opozorilo?

Glede na razmere, v katerih živijo delavci, in na dogajanja v oblastnih krogih, menijo člani pomurskega sindikata, da je opozorilna stavka, napovedana za 18. marec, dovolj jasna. Ob tej ugotovitvi so se tudi tukajšnji svobodni sindikati odločili pridružiti splošni opozorilni stavki, ki jo organizira Zveza svobodnih sindikatov Slovenije priložni teden, ta če bi splahnelo se malo upanja, da bo dvehmesečna opozorilna stavka zalegla, zahtevajo pomurski svobodni sindikati, ki ostreje ukrepe sindikalnega pritiska. Tukajšnje sindikate namreč skrbi zastoj pogajanj o socialnem paktu, saj se soci-alni položaj pomurskih delavcev drastično slabša, brezposelnih pa je domala že 7 tisoč ljudi, pretežno mladih in s šolsko izobrazbo. Hkrati opozarjajo tudi na težave tistih podjetij, ki jih bremenijo stari dolгови in obveznosti. Zato so v pomurskih svobodnih sindikatih odločili, da je svari v praksi dolgedno spopadbe, dokončno odmrzniti plače, predvsem pa uresničiti pravice delavcev v stečajnih postopkih, da se armada brezposelnih ne bi še dalje kopičila. Če z zahtevami ne bodo uspeli, se zavzemajo za organiziranje redne stavke delavcev, kar pa bi bilo za sedanjo vlado manj ugodno.

M. JERŠE

Iz prizora gornjeseniške igrice Ko se ptički ženijo. Fotografija Jure Zauneker

Železnica — naša preteklost in prihodnost

SEDANJOST

Danes je za marsikoga že samoumevno, da ugotavljamo številna zmotna prepričanja in odločitve v zadnjih petih desetletjih. Pa vendar ugotavljanje zmotnih odločitev o železnici ni samoumevno, temveč še kako utemeljeno dejstvo. Prometna politika Jugoslavije in Slovenije je bila že v osnovi zgrešena; zmotno je bilo prepričanje, da je prihodnost v cestnem prometu ter da je potrebno ukinjati vse nerentabilne železniške proge — na nekaterih so ustavili promet le začasno, druge pa povsem »ubili«, tako da so jim pobrali tudi tračnice. Take »ubite« železniške proge imamo tudi v Pomurju. Pravzaprav je bil razvoj cest ali železnic v zadnjih desetletjih precej odvisen od tega, kam si prišel po tisti poti; prednost so imele železniške in cestne poti med jugoslovenskimi, nato smeri proti severu in zahodu, najslabše pa je bilo s slovenskimi povezavami vzhodom, saj so bile le-te že speljane prek drugih republik (Hrvaške in Vojvodine).

Pomurje je imelo vse te »slabosti«; mejilo je z vzhodom in ne z zahodom ali severom, železniške povezave pa so bile nerentabilne, saj se je vsak raje vozil z avtom ali avtobusom, če je bilo to le mogoče. Zakaj? Tega ljudem v Prekmurju in Prlekiji ni potrebno posebej podrobno pojasnjevati — vožnja z vlakom je še danes predolga. Pa ne zaradi dolge poti, ampak zaradi neorganiziranosti in predolgi postankov na postajah od Pragerskega do Murske Sobotice.

PRIHODNOST

Toda prihodnost evropskega prometa je v železniški povezavi. Sosednje države že nekaj let skrbno propagirajo potovanje z železnico kot najudobnejše in najhitrejše; tovarnjaki naj bi izginili s cest, tovor pa naj bi prevažali v glavnem z železnico. Slovenija je v Evropi, toda glede prometne politike še vedno na Balkanu. Najodgovornejši v vladi vztrajajo pri starih prometnih krizih in načrtih, kjer je najpomembnejši predznak »jug« zveza. Ne vedo ali nočejo razmišljati o prepletenosti in razmejenosti Evrope z železniškimi tirni in cestami, o Evropi brez meja, ki pa bo vseeno razmejena veliko bolj kot prej. Pred sto leti so se tega zavedali; država je vedela, kdaj mora vzeti v svoje roke. Danes pa le neodločno mencajo in tarnajo, pa najsi gre za ceste ali železnice — niso pa tako neodločni, ko je treba kupovati tanke. S tankom ne bomo prišli v svet, ampak z železnico in po dobrih cestah.

Oživljanje prog

1968. leta je bila ukinjena in delno demontirana proga Murska Sobotica—Hodoš. Prav tako smo v osemdesetih letih bili pričevalci ukinjanja vse večjega števila železniških potniških povezav z začetno postajo v Murski Soboti. Najpomembnejši vzrok — nerentabilnost. Za upravičenost posamezne zveze bi morali potniki napolniti vsaj dva vagona oziroma bi se moralo prevažati okrog 150 potnikov. Kakor so zagotovili najodgovornejši s področja integralnega transporta pri želez-

kjer vse več blaga prevažajo po železnicah, potovanje z vlakom pa je hitro, udobno in (kar ni nepomembno) ekološko, bi morali že včeraj sprejeti generalno usmeritev prometnega razvoja. Slovenska vlada pa se še ni odločila, kaj hoče od železnice — bo to javno podjetje, državno ali bo postala delniška družba. Kajti prav s tem so povezani tudi vsi nadaljnji načrti. Nihče namreč ne bo dal koncesije ali postal delničar za 30 kilometrov železniške povezave! Tako potnik kot tovar

morata neovirano prispeti na cilj od začetne do končne postaje. Pri prometnih tokovih lahko govorimo le o povezavah med Budimpešto, Prago, Dunajem in povezavah s pristanišči v Reki, Kopru in Trstu. Pomembno je narediti čim krajše povezave s čim manj postanki in nepotrebnimi formalnostmi.

Poleg tega se morajo slovenske železnice vključiti v vse ustrezne mednarodne organizacije, kar je za nadaljnje poslovanje še kako pomembno.

niškem gospodarstvu Ljubljana, je bilo lansko leto glede velike težnje po minimalizaciji potniškega prometa prelomno. Skupaj z ministrstvom za promet in zveze si bodo prizadevali ponovno oživljati železniški potniški promet, prve spremembe pa naj bi bile opazne že v novem voznem redu, ki bo začel veljati sredi leta.

Za ožvitev železniškega potniškega prometa je potrebno pridobiti najprej večje število potnikov, toda, če povzamemo besede Olge Žvanut (pri ŽG-ju je odgovorna za stike z javnostjo), kako naj si železnica pridobi priljubljenost s slabimi železniškimi zvezami in slabimi vagoni? Če bi hoteli slediti evropskim težnjam,

PREDVIDENI TRANSPORT BLAGA PO NOVI PROGI

Po dosedanjih predvidevanjih bi po železniški povezavi med Slovenijo in Madžarsko prek Murske Sobotice in Monoštra prepeljali letno več kot 2,5 milijona ton blaga. Od tega bi bilo slovenskega izvoza 170 tisoč ton, luškega tranzita 750 tisoč ton in slovenskega uvoza 170 tisoč ton. Novo železniško povezavo bi uporabljale Češka in Slovaška, Poljska, Madžarska in republike nekdanje SZ.

INVESTICIJSKA VREDNOST

Skupna dolžina celotne proge od Murske Sobotice do Monoštra je 38,3 kilometra, dolžina enotirne proge na slovenski strani pa 21,3 kilometra. Proga je načrtovana za hitrost 100 kilometrov na uro, maksimalni vzpon pa bi bil 10-odstotni.

Gradnja 21,3 kilometra slovenske proge naj bi stala 31,5 milijona dolarjev, 17 kilometrov proge na madžarski strani pa 27,4 milijona dolarjev, torej skupno okrog 60 milijonov.

Železniška povezava med Slovenijo in Madžarsko

Danes se železniški potniški in tovarni promet med Slovenijo in Madžarsko odvija preko mejnih prehodov Kotoriba (Murakeresztur) in Koprivnica (Gyekenyes), torej preko sosednje Hrvaške. Direktna povezava med Slovenijo in Madžarsko še vedno ni, čeprav se je pojavil močan interes že sedemdesetih let, ko se je začela blagovna menjava med bivšo Jugoslavijo in Madžarsko povečevati, predvsem pa ko se je začela v mednarodne prometne tokove uspešno vključevati Luka Koper.

Judita Strmčnik iz Razvojne službe ŽG Ljubljana je bila med prvimi snavalci železniške povezave med Slovenijo in Madžarsko preko Murske Sobotice in Martinja do Monoštra: »To je bil moj prvi investicijski program, ki sem ga začela samostojno pripravljati že 1977 leta še v okviru Zvezne JZ. Ta projekt je bil »obesjen« na široko študijo imenovano Jadranska os. Takrat so bili proti Hrvaški, zavlačevali pa so tudi Madžari, ki nikoli niso rekli ne, pa tudi ne da.«

V minulih petnajstih letih so se razmere močno spremenile; spremembe v Evropi so se dodatno pospešile aktivnosti za ponovno vzpostavitev železniške povezave med Slovenijo in Madžar-

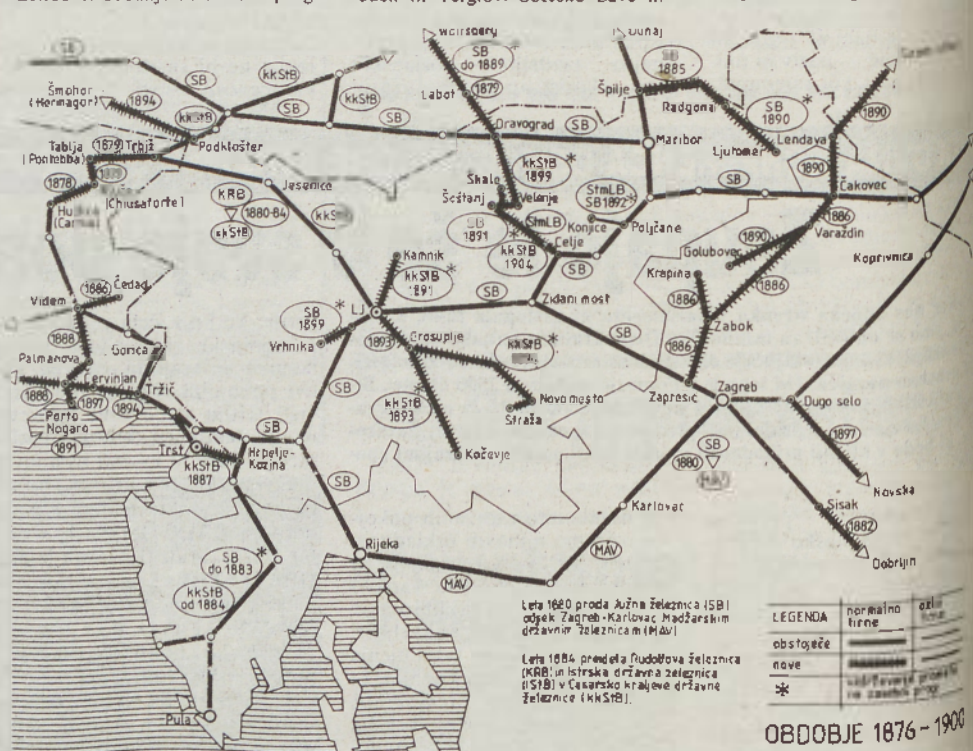
ske, gospodarkemu interesu se je pridružil tudi politični in kulturni interes regionalne povezave obmejnih območij. Vsekakor je najpomembnejša ekonomska upravičenost takšne povezanosti, zato so strokovnjaki slovenskih in madžarskih železnic izdelali posebno programsko študijsko dokumentacijo. Že v prvi študiji, ki je bila izdelana 1980 leta, so izbrali kot najustrežnejšo povezavo med Mursko Sobotico in Monoštom. Zadnje leto so se ponovno pojavile različne variante (kot posledica predvolilnih političnih obljub), toda tako madžarski kot slovenski železnice vztrajajo pri strokovnih rezultatih. V uradnem poročilu ŽG Ljubljana Področje razvoja iz januarja letos je zapisano: ... Želez-

Najprej železnica v Radgono

Pomurje je danes povezano z železniškim omrežjem le z železniško progo Murska Sobotica—Ljutomer—Ormož—Ptuj—Pragersko. Če bi pogledali zemljevide z označenimi železnicami pred sto leti, te proge še ni bilo na njej. Označeni sta bili le dve progi, ki sta potekali čez ozemlje ob reki Muri: 1885. leta so odprli progo med Spiljem in Radgono, 1890. leta pa še nadaljnji krak od Radgone do Ljutomera. Istega leta so tudi Madžari predali namenu povezavo s Čakovcem prek Lendave. Sedanje železniške proge

baron Rothschild. Drugi večji koncesionar je bil bančnik Sina, ki se je lotil železniške povezave južno od Dunaja. Ker je država kmalu spoznala, da se bodo zasebniki bore malo ozirali na državne interese, da pa morajo biti vsaj glavne prometne poti pod kontrolo države, se je odločila za gradnjo železnice v lastni režiji proti severu do meje s Saško in na jug do pristaniškega mesta Trsta. Dvotirna proga je dosegla Gradec 1844, Celje 1846 in Ljubljano 1849. leta. Lokomotivi, ki sta vlekle vlak, sta se imenovali Laimbach in Terglov. Sotesko Save in

spodarstvo na svojem področju, mrež obrti, industrijo, izkoriščanje naravnih bogastev in »stojki« metu. Često so šele po dolgotrajnih pogajanjih in številnih prošnjah dosegli državno koncesijo za železniško progo. Na podlagi koncesije so ustanovili delniško družbo, ki je zagotovila sredstva za gradnjo. Tako je bila leta 1890 odprta proga Radgono—Ljutomer (za katero se je ustanovila delniška družba šele leta 1892), kateri je obratovanje prevzela Jugo-

Zbirka Tiri in čas izhaja kot priloga Nove proge, revije ŽG Ljubljana. Karte železniškega omrežja na ozemlju Slovenije je oblikovala Marijana Habicht.

ni bilo še niti 1907. leta, ko so Prekmurci dobili svojo železniško povezavo z Madžarsko od Murske Sobotice preko Hodoša do Kormenda. Zasedimo jo šele 1924. leta kot enega prvih rezultatov nove države kraljevine. Združenje z jugoslovenskimi republikami je — kar se železnice tiče — najbolj oškodovana prav Prekmurci in Prleke, saj so se zaradi nove meje znašli na slepem tiru železniški progi Radgono—Ljutomer in Murska Sobotica—Hodoš.

ŽELEZNICO SO GRADILI S KONCESIJAMI

Ko govorimo o zgodovini železnice v Sloveniji, moramo hkrati govoriti o zgodovini železnice v Avstriji in na Madžarskem. V stari Avstriji so dokaj zgodaj spoznali pomen železniških prog, ker pa je primanjkovalo sredstev, so rveganje prepustili zasebnikom. Le ti so državo zaprosili za koncesijo (privilegij) in na njeni osnovi ustanovili delniško družbo. »Privilegirani delniški družbi« so nadelali zveneče ime enega od članov carske družine, zbrali potrebna sredstva, zgradili progo in jo izkoristili v korist delničarjev. Prva ožkotirna železnica v Avstriji je bila zgrajena 1827, vendar so vagoni še vlekli konji; prva normalnotirna železnica je bila dokončana 1837. leta, imenovala se je K. k. priv. Kaiser Ferdinands-Nordbahn — KFNB, katere glavni koncesionar je bil dunajski bančnik

Ljubljansko barje je uspešno obvladal projektant Carl Ghega.

Ko je Južna železnica (zaradi gospodarskih težav je država predala železnice podjetnikom, tako da je samo omrežje Južne železnice obsegalo 3133 kilometrov prog) 1860. zgradila svoje vzhodno krilo do Velike Kanize in kasneje do Budimpešte, je postala postaja Pragersko pomembno prometno vozlišče.

TEKMOVANJE V DUALIZMU

Po uvedbi dualizma leta 1867 so tudi Madžari posvetili izgradnji svojega železniškega omrežja večjo pozornost. Tako Avstriji kot Madžari so hoteli imeti čim boljšo zvezo z morjem. Proga Budimpešta—Zagreb—Reka je bila odprta 23. oktobra 1873, Avstriji pa so tri mesece prej povezali Reko s Pivkom.

1873. leta je zaradi velike borzne krize propadlo mnogo podjetij, gradnja novih železnic je za nekaj časa povsem zamrla; velika železniška omrežja so bila postopoma podzavljena.

Proti koncu prejšnjega stoletja so se gradile v glavnem »dovodne železnice«. Tako je Južna železnica 1885. zgradila progo med Spiljem in Radgono, nekoliko večje težave pa so bile z nadaljnjo povezavo z Ljutomerom. Zanj so se zavzemali tudi zdravilski kraj Radenci.

»Za druge lokalne proge je bilo značilno, da so se zanje zavzemali krajevni dejavniki, da bi poživili go-

šem gravitacijskem območju Slovenije in Istre, 1889).

OGRSKA JUGOZHODNA KRAJEVNA ŽELEZNICA

Medtem ko so Avstriji zahtevne alpske povezave, je od zinski svet oh Muri še vedno brez železniške povezave s svetom, smemo pozabiti, da je bila Mura tudi mejna reka.

Leta 1907 je Mursko Sobotico dokončno dosegla krajevna železnica, novovana Ogrska jugozahodna krajeva železnica in sicer preko Hodoša, Mačkoveca in Puconec. Murska Sobotica je kar dve desetletja bila končna postaja, kajti v skladu z opeško politiko so morale vse gravitirati proti Budimpešti in hoteli vzpostaviti povezavo gim železniškim omrežjem. je do Ljutomera manjkalo le 17 kilometrov.

Ljutomer—Radgono—Spilje edina proga, ki je ostala »mrtva« po prekinitvi vseh mednarodnih tranzitnih poti po prvi svetovni vojni. Prav za to progo so kmalu sklenili meddržavno pogodbo, da so Ljutomer in Radgono v obratovanju zili tranzitni vlaki.

Kar nekaj let je bila popolnoma izolirana proga Murska Sobotica—Hodoš—Čakovec—Lendava. Proga Hodoš in Čakovec—Lendava, ki je bila 1924. leta, ko je bila proga Murska Sobotica—Ljutomer—Ormož.

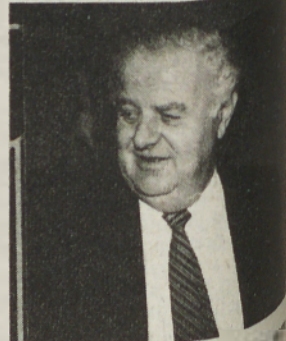

Judita Strmčnik: »To je bil moj prvi investicijski program, ki sem ga začela pripravljati 1977. leta.

niško gospodarstvo Ljubljana in Madžarske železnice (MAV) sta v letu 1991 izdelali tehnično in tehnološko usklajeni elaborat, ki variantno obravnava možne železniške povezave Slovenije z Madžarsko. Na pogovorih med predstavniki Madžarskih državnih železnic in Slovenskih železnic v Budimpešti dne 3. oktobra 1991 je kot najprimernejša vari-

anta osvojena povezava Murska Sobotica—Martinje—Monošter. Izbrano povezavo sta pred dobrim mesecem s podpisom potrdila tudi slovenski in madžarski minister za promet in zveze.

Pred kratkim je bil na obisku pri kolegih na Madžarskem tudi direktor razvojne službe ŽG Ljubljana mag. Alojz Boh: »Madžari svoj interes za obnovitev železniške povezave enako zavzeto izražajo kot pred časom. Sedaj so dani vsi pogoji. Glede na izbrano traso med obema ministrstvi — to je preko Martinja — je dogovorjeno, da se le ta obdeluje še naprej. V prihodnjih dveh mesecih bomo morali pripraviti strokovne predloge upravičenosti gospodarske naložbe in organizacijske oblike za pridobitev mednarodnega posojila. Osebnost sem vsak dan bolj prepričan, da je to za razvoj Slovenije in Luke Koper izjemnega pomena. Želje in hotenja po povezavi Lendava—Radec so bolj simbolnega značaja, tu gre bolj za ožvitev zgodovinske povezave. Če

Mag. Alojz Boh: »Osebnost sem vsak dan bolj prepričan, da je to za razvoj Slovenije in Luke Koper izjemnega pomena.

bo interes dovolj močan, se bo reši v okviru lokalne politike. Vendar pa je tu potrebno posredovati, da bi bila to le potniška železniška povezava, kajti za tovarni promet so tiri na madžarski strani neprimerni.

BERNARDA B. PREČIČ

POKOJNINSKI IN ZDRAVSTVENI SKLAD

Vedno močnejša samostojna svetova

Z letošnjim marcem začne slovensko zdravstvo pisati novo stran svojega razvoja v novi državi. Izloča se namreč iz državne blagajne, proračuna in postavlja na noge samostojni zdravstveni sklad. Prav to in pa za dva odstotka višja prispevna stopnja naj bi dejavnost peljala v boljše čase, svoj dolg do zdravstva pa naj bi povrnili tudi proračun in plačal vse izgube, ki jih je zdravstvo pridelalo v lanskem in predlanskem letu. Po oceni zdravstvene poslovne skupnosti je neplačanih računov za več kot milijon 700 milijonov tolarjev, glavni krivec pa je vlada, ki zdravstvu ni priznavala višjih materialnih stroškov, in ker je podcenila zdravstvene storitve.

Zaradi znane proračunske suše ni pričakovati, da bo vlada iz proračuna poravnala dolg zdravstva, ali potemtakem kar svoj dolg do dejavnosti in zdravstvenega varstva, delež pa bo skoraj zagotovo morala primakniti. Prav zato že sedaj lahko napovemo, da bomo imeli v naši državi že jutri dva zelo močna socialnovarstvena (zavarovalniška) sklada, ki bosta obračala ogromna sredstva. Ali bosta oba tudi zelo uspešna? Pokojninski sklad, ki je še v začetku lanskega leta zaradi velikih finančnih težav (v februarju je pokojninski skupnosti za izplačevanje pokojnin na mesec še primanjkovalo 600 milijonov dinarjev) potreboval državno intervencijo in ukrep omejevanja zviševanja pokojnin, je ob koncu lanskega leta imel 6 milijard 311 milijonov tolarjev presežka. Pokojninski sklad bo ta denar vpisal v obvezni rezervni sklad, ki ga predvideva tudi nov pokojninski zakon; možnost, da bi zaradi tega v parlamentu predlagali zniževanje prispevne stopnje pa, kot dobri gospodarji, zavračajo, sami pa tudi ne napovedujejo, da bodo zato kaj na boljšem upokojevcu, katerih pokojnine zaostajajo za plačili zaposlenih.

Pokojninski sklad si je torej zelo opomogel, čeprav se je povečalo število upokojevcov (napovedujejo, da se bo v letošnjem letu upokojevanje umirilo).

Ali bo tudi zdravstveni sklad postal tako uspešen? Tako dobro kot pokojninski gotovo ne bo mogel poslovati, saj prvi predvsem razdeljuje denar, medtem ko je pri drugem več dejavnikov, od zdravstvenega stanja ljudi do tega, da so zdravstveni posegi zelo dragi, prav tako pa bo potrebno obnavljati tudi zastarele medicinske opreme.

Kljub temu pa v tem oblikovanju dveh velikih socialnih zavarovalnic, katerih trdnost sloni na dokaj visokih prispevnih stopnjah, in ki postajata tako samostojna sistema, da čez njun plot skorajda več ne bo mogoče pogledati, kaj šele stopiti, lahko vidimo protislovje mlade socialne države. Kajti na drugi strani gospodarstvo ne cveti.

MAJDA HORVAT

SPORAZUM O SODELOVANJU — Za pripadnike madžarske narodnosti v Prekmurju je bil pretekli petek dokaj pomemben. V Lendavi sta prišla predsednika županijskih svetov Železne in Zalske županije in prvič je prišlo do skupnega podpisa sporazuma o sodelovanju s Pomursko madžarsko narodnostno samoupravno skupnostjo, ki ji predseduje Maria Pozsonec. Gre predvsem za sodelovanje v kulturi in izobraževanju, prvič pa je omenjena tudi skrb madžarske oblasti za svojo narodnost v Sloveniji, kar daje temu sporazumu večjo težo. (J. G.)

Fotografija: N. JUHNOV

Najlepši biser Slovenskih goric je Sv. Trojica!

Ko se vozite skozi Slov. gorice, zavijte v Lenartu »po stari cesti« v Gradisce. S prijaznostjo vas pričakuje GOSTILNA PRI TROJICI. Priporoča vam tople malice, domače narezke, jedi po naročilu in domača vina. Ob petkih in sobotah pa obiščite DISKOTEKO FLORIJAN. Odrpita je od 20. do 3. ure zjutraj.

Gospodinjski aparati Gorenje
Posebna ponudba

Od 10. do 20. marca 1992
v prodajnem centru

GORENJE COMMERCE

Kranjčeva 10, LENDAVA

25% popust pri plačilu z gotovino
10% popust pri plačilu na 3 obroke brez obresti.

ELRAD GORNJA RADGONA

Kdo bo novi direktor d.d.?

Vprašanje, ki je v sistemu Elrada te dni največkrat postavljeno in ki si ga različni ljudje postavljajo iz različnih vzrokov: odstopljeno vodstvo zato, ker meni, da se bo z imenom novega direktorja odkrilo tudi ozadje akcije sindikata, ki je bila po njihovem mnenju zelo premeteno vodena od zunaj z enim samim namenom — zrušiti vodstvo, in pa delavci Elrada, ki v novem človeku vidijo odrešenika, ki bo sedemstotim zagotovil kruh in prekinil agonijo, v katero je zašel sistem. Pričakovanja delavcev so uprta v novoizvoljeno skupščino, ki bi kmalu morala imenovati upravni odbor, ta pa direktorja podjetja, ki ga sedaj, po pooblastitvi generalnega direktorja Iva Vuka, vodi tehnični direktor Karel Sapač.

ZAKULISJE ODSTOPA

Kako globoka je kriza v sistemu, dokazuje tudi pogovor z novinarji, ki sta ga o Elradu, pa vendar zunaj Elrada (razgovor je bil na Delavski univerzi v Gornji Radgoni) sklicala odstopljeni generalni direktor Vuk in personalni direktor Kurbus Milan, ki je prav tako odstopil. Novinarjem sta poskušala pojasniti vzroke odstopa, ki so v prvi vrsti v tem, ker s sindikatom niso uspeli najti skupnega jezika o nadaljnjem

razvoju podjetja. Omenila sta, da je bil stečaj Elrada Elektro-nike nujen, če se je želelo obdržati zdravo jedro podjetja, in da so sedaj vse možnosti, da začne firma normalno poslovati. Število zaposlenih se je namreč z zmanjšanjem prilagodilo potrebnemu obsegu poslovanja, večji del dolgov za tujo opremo so odplačali, standardi za prodajo v Evropi so pridobili, trženjsko mrežo doma in na tujem so razvili, pridobili pa so tudi sredstva Ministrstva za delo za reševanje preostanka morebitnih presežkov. Zato so po njunem mnenju objektivne možnosti za uspešno poslovanje, z razrešitvami generalnega, personalnega in finančnega direktorja pa so po meri sindikata ustvarjene tudi subjektivne razmere za normalno delo. Milan Kurbus je menil, da akcija sindikata ni imela drugega cilja, kot zrušiti vodstvo in da je bila vodena od zunaj. »Morda nismo bili pravilno strankarsko naravnani, ker smo rekli, da naj politika ostane zunaj podjetja,« je dejal. »Dejstvo pa je, da je to vodstvo sposobno zagotoviti kruh za sedemsto ljudi, in dvomim, da bo lahko podjetje v takšni organiziranosti, kot jo zahteva sindikat — enovito podjetje —, uspevalo na tržišču.« Ivo Vuk in Milan Kurbus sta pred novi-

nari zanikala, da bi si dala izplačati visoko odpravnino, o kateri se je v zadnjem času toliko govorilo, ter dejala, da se ji ne nameravata odpovedati, saj jima po zakonskih aktih podjetja pripada.

SINDIKAT ZAVRAČA OBTOŽBE

Sindikat oz. stavkovni odbor je zavrnil obtožbe vodilnih, da želi nazaj v stare organizacijske okvire in da je njegov namen le zrušiti vodstvo. »Če bi Ivo Vuk sprejel naše zahteve in razrešil upravni odbor, ki ga sestavljajo resorski direktorji, bi bil še vedno lahko generalni direktor,« pravi predsednik Elradovega svobodnega sindikata Stanko Prelec. Sindikat tudi zanika, da bi za njegovo akcijo rušenja stal kdo od zunaj, in pravi, da se je k napovedi stavke zatekel samo zato, ker njegove zahteve in opozorila niso bila upoštevana.

SEDAJ JE ČAS DELA

Tako je naslovil svoje sporočilo delavcem Karel Sapač, v katerem s pomirjujočim tonom pravi, da je s sprejetjem dogovora med vodstvom podjetja in stavkovnim odborom čas vojne v Elradu minil. »Zdaj so dane vse možnosti, da se ponovno lotimo vsak svojega dela in ga

kar najbolje opravimo, kajti od tega se da živeti,« piše pač. »Dela je dovolj, ozreti se je potrebno okoli sebe in v naše načrte, pa se vsak laiko o tem prepriča.« Največja bo v Elradu pri povečanju prodaje ter razvijanju konkurenčnih izdelkov za zahodno tržišče. Če bo želel uspeti, se bo Elrad moral tudi kadrovsko okrepiti in izoblikovati takšna pravila nagrajevanja, ki bo spodbudna. Za slabo izbrano opremo in prostore bo potrebno poiskati dodatno denar ali pa prostore oddati, izločiti opremo pa prodati. »Se vedno sem prepričan, da so ljudje s svojim znanjem, medčloveškim odnosom, pripravljenostjo za delo in sodelovanje tisti, ki porok za uspeh ali neuspeh, končuje Karel Sapač svoje pismo delavcem Elrada.

Slednji so v zadnjem letu lahko samo začudeni, kako znova pomembne njihove terne informacije, ki nekaj sa niso izhajale. Postale so mrež sredstvo, prek katerega njihov generalni direktor njih poslavljaja, pooblašeni rektor uveljavlja, sindikat opravičuje in utemeljuje svoje zahteve. Bralcu se zdijo kot mi film, burleska s tragičnimi vsebino in, kot vse kaže, tudi žalostnim koncem.

RENATA FICKO

Po napovedi k ljudem

V slabem mesecu, odkar je bil objavljen javni poziv za oddajanje napovedi za dohodnino (davek), so v občinah v Prekmurju in Priekitji zbrali le malo obrazcev, okrog 1500. Vzrok je v tem, da večina ne pričakuje, da jim bo država kaj vrnila in zato čaka na zadnji rok za oddajo napovedi, najverjetneje pa je krivo tudi neažurno delo geodetskih uprav, ki bi morale imeti že lani v računalniških vseh lastnikih zemljišč in njihove EMŠO-je.

Okrog 70 tisoč davčnih napovedi na levem in desnem bregu reke Mure bodo zbrali v prihodnjih dneh, kajti zadnji rok za oddajo izpolnjenih obrazcev je 31. marec.

Uprava za družbene prihodke občine Murska Sobota bo morala zbrati okrog 35 tisoč napovedi za dohodnino, do konca minulega tedna je 20 davčnih uslužbencev pregledalo okrog 800 obrazcev. V glavnem so jih izpolnili upokojevcu, le malo pa se jih je odločilo za pošiljanje po pošti. Večina je raje kar lastnoročno prinesla obrazce na upravo, saj so tako skupaj z uslužbenci lahko sproti popravili vse napake. Kakor je povedal direktor UDP Srečko Grosman, je bila najpogostejša napaka upokojevcu, da niso vpisali evidenčnih števil ali pa so se pozabili podpisati. V druge podrobnosti (če uveljavljajo olajšavo ali ne, če so vpisali vse izdatke itd.) se uslužbenci ne spuščajo. Kmetje in lastniki zemljišč so prejeli obvestila o odmeri davkov že februarja, vendar bodo tudi ti oddajali napovedi po krajevnih uradih, na katerih so začeli delati že v petek. V ponedeljek so začeli zbirati napovedi tudi v skupščinski sejni dvorani, kjer bodo delali trije uslužbenci vse delovne dni v marcu od 7. do 18. ure.

V Gornji Radgoni so zbrali le okrog 200 napovedi, ki so jih prav tako izpolnili v glavnem upokojevcu. Najpogostejše napake so, da ni podpisa, polnega naslova, EMŠO-ja ali pa so vpisali le vse prihodke, niso pa vpisali izdatkov ali že plačanih akontacij. Zaradi tega so okrog 40 napovedi občanom vrnili po pošti (bolje tako kot pa da bi plačali več deset tisoč tolarjev kazni). Tudi v gornjeradgonski občini se je društvo upokojevcu organiziralo in pomaga pri izpolnjevanju napovedi za dohodnino, kar bi bilo priporočljivo tudi za vse druge društvene in strankarske organizacije. Uprava za družbene prihodke v Gornji Radgoni je šele minuli teden začela pošiljati ob-

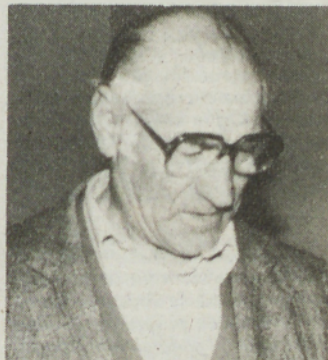
vestila o odmeri davka lastnikom zemljišč, pri čemer jim je pomagal — je poudaril direktor Daniel Vrzel — računalniški center tovarne Mura. Geodetska uprava namreč še vedno nima vpisanih vseh novih podatkov.

Cvetka Peterec (UDP Lendava): »Ljudje so do sedaj kar prinesli s sabo prazne obrazce in vse račune in obvestila, ki so jih prejeli. Mnogi še ne vedo, kako je s temi olajšavami in z vzdrževanimi družinskimi člani. Nekateri so prišli tudi povedati, da prejemajo tuje pokojnine — ti bodo morali obračunati vrednost v tolarjih po srednjem tečaju in vložiti napoved.«

Ljutomerska uprava za družbene prihodke se je dela lotila zelo natančno. Najprej so organizirali sestanke s tajniki krajevnih uradov, ki bodo pomagali davčnim uslužbencem pri pobiranju obrazcev. Informativne sestanke so organizirali tudi v krajevnih skupnostih, kjer bodo pobirali napovedi, v Ljutomeru pa bodo napovedi zbirali na upravi (po 16. marcu bo njihov delovni čas trajal do 20. ure zvečer). Ker so konec februarja poslali obvestila vsem lastnikom zemljišč, uradnih obvestil o poteku pobiranja napovedi pa še ni bilo, je bila na upravi v začetku prejšnjega tedna neverjetna gneča. Do konca tedna so sprejeli okrog 200 napovedi upokojevcu, ki pa jih najbolj motijo slabi računalniški izpisi SPIZ-a (številke so slabo vidne, nekateri so prejeli dva izpisa). Jožica Voršič je povedala: »Zaenkrat še uspemo vsem pove-

dati, kaj je narobe pri njihovi napovedi, ker se ni take gneče. Ljudje so se začeli bolj zanimati za davčne napovedi, zato je prav, da bomo obrazce prodajali in jih pomagali izpolnjevati po krajevnih uradih. Morali bi spremeniti vse nesmiselne predpise, ker zdaj moramo na primer poslati obvestilo o odmeri davka iz kmetijstva, četudi je to le 2 tolarja. Sistemu, ki prodaja mleko, sladkorno peso in druge poljščine, ni potrebno posebej vpisovati tega dohodka, kajti to je že všeto v katastrski dohodek. Močno pa dvomim, da bomo dobili vse na-

Stanislav Feguž iz Spodnjega Kamensčaka mora oddati napoved za odmero dohodnine zase in za svojo ženo, čeprav sta upokojevcu in prejemata le malo denarja. Kupil je obrazce, pobral doma vse račune in prišel na upravo za družbene prihodke. »Prosim, če mi lahko tukaj pomagate ...«

Ta teden so začeli pobirati napovedi za odmero dohodnine tudi po krajevnih uradih v občinah Gornja Radgona, Ljutomer, Murska Sobota in Lendava. Čeprav so do sedaj pomurske davčne uprave prejele le okrog 1500 napovedi (ostane jim še okrog 70 tisoč napovedi), je potrebno pomagati skoraj vsem, ki niso zaposleni in so lastniki zemljišč. Irena Muhič iz Veržaje je sicer povedala, da se ji izpolnjevanje napovedi zdelo tako težko, toda koliko napovedi bo v resnici pravilno izpolnjenih? foto: bbp

BERNARDA B. PLEŠ

JAYNE DELA — SOCIALNA PREVENTIVA

Otrokom v pomoč

V Evropi ugotavljajo, da je vedno več otrok vedenjsko in osebnostno motenih. Nič drugače ni tudi pri nas, saj narašča število kaznivih dejanj pri otrocih, medtem ko je pri kaznivih dejanjih mladostnikov vedno več težjih. V programu Socialna preventiva, ki ga je pripravil Ljutomerški center za socialno delo in ki naj bi ga opravljal kot javna dela, so zapisali, da tudi v domačem okolju precej otrok potrebuje pomoč pri obvladovanju življenjskih problemov, podpora pa poti samounesrečevanja ali samoaktualizacije.

»Učenci se število otrok iz razvezanih družin, številni otroci trpijo zaradi motenih odnosov v družini, alkoholizma, dosti jih je zanemarenih, prepuščenih samim sebi, brez prave vzgoje. Med njimi so tudi trpinčeni in taki, ki s svojim vedenjem, beganjem po alkoholu opozarjajo, da v njihovem okolju nekaj ni v redu.

S temi problemi mladih se sicer najpogosteje srečujejo na šolah, toda še posebej tam, kjer ni svetovalnih delavcev, se učitelji otrokom, ki potrebujejo pomoč, ne morejo posebej posvetiti, saj morajo najprej zadostiti učnim zahtevam.

Pri nas tudi ni posebnih specializiranih socialnih institucij, ki bi se ukvarjale s svetovalnim delom za družine in terapevtsko dejavnostjo za otroke, ki jih imajo v večjih centrih.

Prav zato bi moral program Socialna preventiva v obliki javnih del živeti ter zapolniti prazen prostor, ki je med krožnicami otrokove družine, šole in okolja. Torej ne bo privesek šole ali nadomestilo socialnemu in pedagoškemu delu, ampak le dopolnilo za preprečevanje utrjanja neprijetnih oblik vedenja in s tem nastajanja osebnostnih in vedenjskih motenj. To pa dolgoročno lahko pomeni tudi velik prihranek pri stroških za zavodsko varstvo takih otrok, ki je drago, a malo uspešno.

Socialno preventivo ali pomoč otrokom in mladostnikom so si zamislili kot individualno in skupinsko delo, kot so mladinske delavnice, v centru in na šoli, pa tudi v družini, torej povsod tam, kjer se je lahko približati otroku, ki potrebuje pomoč, bo predlagala šola ali njihove svetovne službe, lahko pa se bodo oglašili otroci kar sami.

V programu socialne preventive bi lahko zaposlili dva strokovnjaka z visoko izobrazbo pedagoške, psihološke ali socialne usmeritve.

MAJDA HORVAT

Zdravstvene pravice še po starem

Ze tu mesec je začel veljati zakon o zdravstvenem varstvu in dolgotrajni, vendar pa njegova zdravstveni storitev ter obveznost plačila ali oprostitve participativno se ne veljajo. Minister za zdravstvo je namreč vsem zdravstvenim ustanovam poslal sporočilo, da morajo, ne glede na novi zakon, pri uveljavljanju zdravstvenih pravic in plačilu participacije, delati po starem.

In kaj je tisto novo, kar se torej sedaj, po odredbi zdravstvenega ministra, ne bo upoštevalo? Novo zdravstveno zakonodajo bodo obsejale predstaviteli v eni od naslednjih števil tekničnih. To, da bodo delež ali participacija za zdravstvene storitve morali plačevati tudi borci (do sedaj so bili oproščeni plačila), oprostitev pa bodo za najno znižanje pet odstotkov, stari nad 75 let, ter invalidi.

MH

Vrtec bo spet vrtec, šole pa samostojne

Poskus, da bi spremenili organiziranost osnovnega šolstva v občini Ljutomer, tako da bi nekatere šole združili v skupne javne zavode, je nalez na odločen odpor in občinska vlada je morala odstopiti od prvotnih zamisli. Prevladalo je namreč spoznanje, da z združevanjem ne bi dosegli bistvenih premikov, zlasti pa ne pomeni upravljanja, kar je bil eden od osnovnih ciljev predloga. Namesto tega pa so našli zanimivo rešitev za primere, ko na posameznih šolah ne bi bilo dovolj šoloobveznih otrok za oblikovanje čistih oddelkov, v sosednjih šolskih okoliših pa bi bilo otrok toliko, da bi bilo potrebno v posameznih razredih odpirati nove oddelke. V tem primeru bodo morale šole vpis usmerjati tako, da bo število učencev čim bolj enakomerno porazdeljeno. Dolež za kaj takega ni bilo zakonske podlage. Kaj pa učitelji? se postavlja vprašanje. Seveda se bodo morali tudi oni podrediti potrebam po kadrovski izmenjavi (dopolnjevanju učne obveznosti), kar pa je omogoča Zakon o organiziranju in financiranju osnovnega šolstva. Ravnatelji morajo namreč poskrbeti za racionalno organizacijo dela in s tem je mišljena tudi kadrovska izmenjava med šolami. Nekaj takšnih primerov so uresničili že v dosedanjih praksi.

Do združevanja šol, kot kaže, torej ne bo prišlo. V enem primeru se bo po vsej verjetnosti zgodilo celo nasprotno. Gre za sedanjo organizacijsko enoto Cvetka Golarja, ki deluje v okviru OŠ Ivana Cankarja v Ljutomeru, z novim šolskim letom pa naj bi nadaljevala delo kot samostojen zavod. Takšno priporočilo so dobili z Ministrstva za šolstvo

in šport Republike Slovenije, in to zaradi različnosti prilagojenih programov ter ločene zgradbe. Ta šola, ki jo obiskujejo lažje duševno in telesno prizadeti mladostniki iz Ljutomerske občine, je pred leti že delovala kot samostojna ustanova, pa so jo združili predvsem zaradi nujne po izmenjavi pedagoškega kadra. Nekaj časa se je govorilo, da je združitev prinesla pozitivne izkušnje, v zadnjem času pa prevladuje mnenje, da mora imeti takšna šola strokovno samostojnost. Kot je sedaj predlagano, bodo v okviru tega (novega) zavoda delovali razvojni oddelki (vrtec), osnovna šola s prilagojenim programom, oddelki za delovno usposabljanje, oddelki podaljšane bivanja in delavnice pod posebnimi pogoji.

Dokaj »mirono« pa so se razpletle zadeve v zvezi s poimenovanjem javnih zavodov. Občinska vlada je sklenila, da bo upoštevala vse predlagane spremembe. Tako naj bi se po sprejemu odloka Vzgojno-varstvena organizacija Ljutomer imenovala enostavno Vrtec Ljutomer, osemletka v Križevcih ne bo več poimenovana po Branku Bernotu-Aljažu, temveč po kraju, za osemletko Jožeta Hedžeta na Šafarskem je predlagano, naj se imenuje OŠ Razkrižje (stara ime), glasbena šola v Ljutomeru bo opustila naziv po Slavku Ostercu, Delavska univerza Ljutomer pa se bo preimenovala v Ljudsko univerzo. Morda je zanimivo, da se ni nihče odločil »spotikal« ob naziv osemletke v Cezanjecih, ki je poimenovana po borcu Janku Ribiču. V nekaterih občinah so taka imena preveč sporna, kot da bi bil sporen tudi boj proti okupatorjem. Čudni časi! JOŽE GRAJ

Ko je slepota še bolj temna

Na polici omare pomurskega društva slepih in slabovidnih je več belih, orientacijskih palic za slepe. Cena, manj kot štiri tolarje, pa govori, da je »zaloga« že dolgo na polici. Ljudje, prizadeti na vidu v naši pokrajini, se bele palice, ki bi nazven kazala njihovo prizadetost ali slepoto, sramujejo. Z njo, ki naj bi jim bila prvi pripomoček, se ne želijo kazati na ulici in svojo prizadetost mnogi med njimi želijo prikriti.

Na drugi strani police pa je nekoliko boljše in zato dražja ura za slepe ter detektor, ki slepega opozarja na predmet pred njim. Pripomočka torej, ki slepim zelo olajšata orientacijo v prostoru in času. Tudi ta že dlje časa stoji na polici, saj je za večino članov društva slepih in slabovidnih cena previsoka in si pripomočka ne morejo kupiti.

»Vse sorodstvo je prispevalo, da smo ji lahko kupili posebno očala v Avstriji. Sedaj pa se ji je vid spet toliko poslabšal, da ji očala več ne ustrezajo. Za nova pa, katerimi bi lahko le še kaj videla, sama nima denarja, pa tudi zbrati ne bomo mogli več toliko,« je rekla ona, ki prizadete na vidu že dobro pozna.

Slepota je pri nas še vedno bolj temna, kot bi lahko bila, saj sodobni svet že pozna številne pripomočke za slepe, ki pa si jih naši prizadeti na vidu skorajda ne morejo kupiti.

V pomursko društvo slepih in slabovidnih je včlanjenih okoli 160 slepih in slabovidnih in polovica je brez lastnega dohodka ali prejema od socialnega skrbstva edini vir za preživljanje. Zaposlenih je dvajset, trije pa čakajo na zaposlitev. Starostno pokojnino prejema četrtnina članov, približno toliko tudi invalidsko. Dodatek za tujo nego in pomoč ima šestdeset članov, deset pa dodatek zaradi stopnje telesne okvare.

Do teh dveh pravic pa so upravičeni le invalidi, ki so bili zaposleni. Ti so potem tudi oproščeni plačila radijske in televizijske naročnine in ob nakupu avtomobila plačila prometnega davka. Povsem praznih rok pa so tisti prizadeti na vidu, ki niso bili zaposleni, ki so delali po kmetijah ali pa bili zavarovani po starostnem kmečkem zavarovanju. In ni jih malo. Tem nihče ne more reči, da v življenju niso delali,

toda sedaj, ko so slepi in ostareli, so ostali skorajda praznih rok, zato mnogi ne razumejo, zakaj eni slepi lahko dobijo dodatek za tujo nego in pomoč, drugi pa ne, da za ene velja oprostitev, za druge pa ne, čeprav je slepota enako prizadela vse.

Res, da tema slepote ni za vse enako temna, saj se mladi hitreje in uspešneje naučijo novega načina življenja, zato pa je bolj temna za tiste, pri katerih je nastopila v poznejših letih. Ti potrebujejo pomoč svojcev, družine ali bližnjih, in če nimajo svojih dohodkov, je ta odvisnost od drugih še večja, življenjska.

Večina članov društva je starih nad šestdeset let (66 slepih in 6 slabovidnih) ter živijo v svojih družinah ali svojih na kmetijah ali domačijah. Živijo skromno, nekateri celo revno življenje. Takih je 32 in tem je društvo slepih in slabovidnih ob koncu lanskega leta namenilo 500 tolarjev socialne pomoči. Ob vseh problemih pa večina članov trpi tudi zaradi bolezni, saj je pri mnogih vzrok slepote prav sladkorna bolezen, ki povzroča tudi druge okvare zdravja.

MAJDA HORVAT

Nitrati v pitni vodi

Ob redni kontroli pitne vode v krajernem vodovodu Apače in z laboratorijsko analizo — vzorec je bil odvzet 12. februarja, izvid pa so na inšpekcijske službe v Gornji Radgoni dobili 21. februarja — so ugotovili visoko vrednost nitrata ali dušika v vodi. Mejna vrednost je 10 miligramov dušika na liter (v Sloveniji je dogovorjeno občasno odstopanje do 15 miligramov), v vodi apaškega vodovoda pa so tokrat izmerili okoli 20 miligramov dušika na liter.

Sanitarni inšpektor, Jože Tkalec, se je v petek, ko je dobil laboratorijske izvide, posvetoval z mariborskim zavodom za zdravstveno varstvo, ti pa so mu svetovali, da naj vzame tako imenovane urgentne vzorce še na drugih mestih krajnevnega vodovoda Apače, Črnci, Žepovci in Lutverci, ki je za okoli dva tisoč prebivalcev. Tudi ti vzorci so potrdili ugotovitve, da je v vodi preveč nitrata, vrednost pa je bila od 20 do 20,2 miligramov dušika na liter (ti laboratorijski izvidi so bili znani v sredo, 26. januarja). Še pred tem pa je sanitarni inšpektor osnovni šoli v Apačah svetoval, da naj uporabljajo manj te

vode, po torkovi seji občinskega izvršnega sveta pa so o tem obvestili javnost.

Kljub temu pa so že naslednji dan na inšpekcijske službe prejeli prijavo o razlivanju gnojnice na zemljišču v Konjišču. Vozili so jo s tremi cisternami iz gnojnice jame kmetijskega kombinata Črnci. Z odločbo so nadalnje razlivanje gnojnice takoj prepovedali.

V pitni vodi so namreč odkrili tako nitrato kot nitrile, kar kaže, da gre za onesnaženje vode zaradi čezmernega gnojenja z gnojevko. Naslednja poteza pa bo, po dogovoru sanitarnega in kmetijskega inšpektorja ter štaba civil-

ne zaštite, da z odločbo prepovedo gnojenje z gnojevko na ogroženih predelih, od kmetijskega kombinata pa bodo zahtevali tudi gnojilni načrt.

Hitrih in učinkovitih načinov za odstranjevanje nitrata iz pitne vode ni, tudi prekuhavanje ne znižuje vsebnosti. Zato so s soboškega Zavoda za socialno medicino in higieno svetovali, da to vodo ne uporabljajo za dojenčke, stare do enega leta, in nosečnice. Daljša uporaba vode, ki vsebuje preveliko količino nitrata, je škodljiva za človekovo zdravje, zlasti za dojenčke (mote na je preskrba organizma s kisikom). Nitrati so manj škodljivi za odrasle, vendar, če je doza nitrata dlje časa visoka, so lahko rakotvorni.

Za neoporečno pitno vodo v apaški kotlini je mogoče narediti le dvoje, ali da se voda spelje iz drugih vodnih zajetij ali da se spremeni način kmetovanja, ki čezmerno uporablja umetna gnojila, gnojevko in kemična zaščitna sredstva. Zemlja je že tako nasičena z dušikom, da ga tudi poljščine ob rasti ne bodo mogle porabiti toliko, da bi se voda bistveno izboljšala.

Sicer pa je problem ogroženosti pitne vode v apaški kotlini že dobro poznan, saj so na to, kar se je sedaj tudi zgodilo, inšpekcijske službe opozarjale že pred dvema letoma. Le posluha za to, da bi problem začeli pravočasno reševati, pri prejšnjem izvršnem svetu ni bilo. Vedno so namreč s svojimi mnenji trčili ob zid kmetijstva.

MAJDA HORVAT

SOBOŠKI MESTNI PROBLEMI

Bo moralo počiti?

Da je bila seja mestnega sveta soboških krajevnih skupnosti v zbornici druge osemletke, ni nobeno naključje. S tem so hoteli širšo javnost znova opozoriti na hudo prostorsko stisko te šolske ustanove, ki je bila zgrajena že v davnih letih 1915 in 1916. Danes jo obiskuje okrog 430 učencev, večinoma iz Murske Sobotice, nekaj pa tudi iz bližnjega Kroga in Pušče. Ti se dobesedno gnetejo v 16 oddelkih, od tega so štirje celo popoldne, le nekaj čez 2 kvadratna metra površine, kolikor odpade na učenca, pa povzroča velike preglavice. V tem hramu učenosti, kjer premorejo še skromno telovadnico brez slačilnice, le eno specializirano učilnico, majhno knjižnico, medtem ko morajo malice razdeljevati kar po razredih, se trudijo, da bi zgradbo, ki je sicer arhitekturno zaščitena, spriti vrževali za varno bivanje v njej. Ob dejstvu, da pripravljajo tudi skoraj 200 kosil za otroke, je seveda močno vprašljiva funkcionalnost objekta, kar lahko navsezadnje škodi zdravju mladih ljudi. Problem pa je tudi okolica šole z neurejenimi parkirišči, zlasti ob slabem vremenu.

»Ni logično, da 7 osnovnih šol v bližini Murske Sobotice obnavljamo, drugo osemletko pa puščamo v nemar. Na to sem v odprtem pismu opozoril tudi občinsko skupščino, še prej pa izvršni svet. Če ne dobim spodbudnega odgovora, bo počilo! Morebiti tudi z mojim odstopom, ker je take razmere nemogoče prenašati,« je s prizadetostjo povedal ravnatelj soboške druge osemletke LUDVIK NEMEC. Verjetno je k takemu razmišljanju pripomogla tudi neudeležba predsednika občinske vlade Ivana Obala, ki se kljub vabilu ni odzval. Kot je dejal predsednik mestnega sveta KS BOJAN ŽUNIČ, so si v Krajevni skupnosti Turopolje, kjer je omenjena šola, močno prizadevali rešiti ta problem, vendar je propadli referendum vso zadevo zavrl. Denarja pa nima niti mestni svet, čeprav je Zavod za ekonomiko in urbanizem izdelal lokacijsko dokumentacijo in idejne načrte. Da bi se zadeve premaknile vsaj za korak in da ne bi bilo nepotrebnega mrtvega teka, se zavzemajo za čim prejšnji pogovor s predstavniki občinskega izvršnega sveta in Zavoda za šolstvo ter s pristojnimi republiškimi organi, katerim bi predstavili vso razsežnost problema. Nevzdržno je, kot so dejali številni razpravljalci, da je druga osemletka že desetletja na drugem tiru, zato še enkrat pozivajo oblast, da vendarle sprevidi svoj mačehovski odnos do te šole. Ali bo amandma v občinski skupščini kaj zalegel, ne bo kmalu jasno.

Drugi problem, na katerega so opozorili člani mestnega sveta, pa je sprememba urbanističnega načrta na Lendavski ulici ob Avtomoto družstvu Murska Sobotica. Gre za poligon AMD-ja, kjer naj bi mešana firma Petrol-OMV postavila bencinsko črpalko, predvidena pa je še gradnja drugih objektov. Kot je pripomnil sekretar sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora SILVIJ PODLESEK, je bila vsa zadeva strokovno obdelana in je v skladu z zakonom, obstaja pa edinole dilemma, ali je omenjeni prostor najbolj primeren za te objekte. Po mnenju direktorja Zavoda za ekonomiko in urbanizem JANEZA ŽORIJA je upoštevan tudi ekološki vidik, saj so za gradnjo štirih cistern predvideni strogi varnostni ukrepi po evropskih standardih, poleg tega pa so priskrbljena vsa potrebna sanitarna, komunalna in prometna soglasja. Za RUDIJA HORVATA je sporna lokacija črpalke, saj bosta na kratki razdalji od Murske Sobotice do Martjanec poslej dve, proti Gederovcem pa nobena. Po besedah JANEZA KOVAČA je upravni organ dolžan poiskati nadomestno parcelo za poligon AMD-ja, ki sedaj ne ustreza zaradi bližine daljnovodov. Podprl pa je pobudo investitorja, saj bo to vplivalo na nadaljnji razvoj Murske Sobotice, konkurenčnost in odpiranje novih delovnih mest. Podobnega mnenja je bil tudi EMERIK ZVER, ki se je zavzel za natančno razmejevanje lastninskih odnosov. »Eno je strokovno mnenje, drugo pa je mnenje občanov. Kafiliterija, ki še danes smrdi, kaže, da imajo zadeve ustaljen tok, kajti občani imajo le želje, investitorji pa svoj interes,« je bil nazoren predsednik sveta KS Lendavska JOŽE SADL. Na koncu so vendarle sprejeli stališče, da dajejo soglasje za to gradnjo, za kar pa nosijo odgovornost strokovne službe.

MILAN JERŠE

Rdeči zdravstveni milijoni

Zdravstveni minister napoveduje, da bo zdravstvo svojo najnižjo točko doseglo v marcu, potem pa da se bodo razmere počasi začele izboljševati (predvsem zaradi višje prispevne stopnje in samostojnega sklada, ki bo zunaj republiškega proračuna). V Pomurskem zdravstvenem zavodu pa ugotavljajo, da so se razmere že začele izboljševati proti koncu lanskega leta, ko je slovenska vlada tik pred zlomom zdravstvenega sistema dvakrat popravila ali povečala proračun in so lahko z nakazanim denarjem izplačali plače zaposlenim in delno pokrili tudi materialne stroške.

Toda nereseno ostaja prvo polletje. Republiška uprava za zdravstvo je delo zdravstvenih delavcev v svojih izračunih zelo podcenila, delavcem pa tako nizkih osebnih dohodkov niso mogli izplačati (saj so se plače zaposlenih v drugih dejavnostih in gospodarstvu povečale). Tako je prišlo do 33-odstotne razlike med priznanim in izplačanim denarjem za plačo. Dodatna nakazila so imela dvojnopolmesečno zamudo, zato so si morali sposojati denar ter zaradi neplačevanja prispevkov še plačevati dodatne zamudne obresti. Tako so imeli v prvem polletju 61,7 milijona izgube, ob devetmesečju pa že 112 milijonov tolarjev.

Prav zaradi dodatnega denarja za zdravstvo se je izguba konca lanskega leta zmanjšala ali bila celo za 25,7 odstotka nižja od devetmesečne (83,3 milijonov tolarjev), vendar še vedno previsoka, da bi lahko rekli, da pa so le izplačali. K temu, da izguba ni še višja, so prispevali tudi sami, s tem da niso imeli nobenih naložb, da so materialni stroški rasli v primerjavi z inflacijo počasneje, da niso zaposlovali ali celo zmanjševali število zaposlenih in da so izplačevali osebne dohodke v skladu z zakonom o plačah ali po kolektivni pogodbi.

Kljub višjim in sprotnejšim nakazilom (sedaj denar prejema z mesečno zamudo) sami izgube z lanskega leta ne bodo mogli plačati, bojijo pa se tudi novega problema — plačevanje davkov in višjih zamudnih obresti po novem zakonu. Tudi zdravstvo namreč mora plačati od 5- do 20-odstotni prometni davek, oprostitvev namreč velja samo za nakup opreme. (Te pa zaradi denarnih težav skorajda ne kupujejo). Novi zakon o zamudnih obrestih pa jih bo udaril zaradi nesprotnega plačevanja računov.

MAJDA HORVAT

ODRANCI

V krajevni skupnosti Odranci, ki sodi med večje v lendavski občini, si želijo kabelsko televizijo. Doslej imajo 180 naročnikov, vsak pa bo prispeval 900 DEM v tolaški protivrednosti. Dela bo izvajalo podjetje Elrad iz Gornje Radgone. Potem načrtujejo etapno ureditev dvorane v vašem domu. Predračunska vrednost del znaša okrog dva milijona SLT. Prav tako nameravajo graditi novo mrliško vežico, za kar so že kupili potrebno zemljišče. Med zahtevnejše naloge pa uvrščajo ureditev kanalizacije s čistilno napravo, za kar že imajo študije. Ta naložba bo prišla v poštev ob gradnji magistralne ceste Murska Sobota—Lendava.

J. Ž.

GORNJA RADGONA

Referendumskih sredstev občine Gornja Radgona iz obdobja 1986—1991 je še 840.000 SLT. Zato je referendumski odbor po analizi predlagal, da naj bi ta sredstva namenili za večnamenski objekt v Radencih. Izvršni svet radgonske občine pa je predlagal, da naj bi ta denar uporabili za obnovo kletnih prostorov radgonske lekarne, ki so neustrežni. O tem so že razpravljali vsi trije zbori občinske skupščine, vendar se niso odločili. Vsekakor je škoda, da denar izgublja vrednost.

F. Kl.

MIRA - CONTO

Podjetje za ekonomske storitve, trgovino in gostinstvo
LENDAVA d.o.o.

- analize ekonomskega položaja
- gospodarsko — finančno svetovanje
- investicijski elaborati
- marketinške, knjigovodske in finančne storitve z inženiriradom

PE TRGOVINA ČRENŠOVCI

V stari šoli v Črenšavcih smo odprli trgovino s kristalom in akustiko. Za gotovinsko plačilo nad 10.000,00 SLT 5% popust. Delovni čas od 9. do 16. telefon: (069) 70-156

CVETLIČARSTVO
FERENČAKPE TRNJE—BELTINCI
—ČRENŠOVCI

- rezano cvetje, lončnice, šopki in darila
- pogrebne storitve z opremo, krste, križi, venci
- sveče
- keramika
- okrasne rastline za vrtove

Telefon: (069) 70-560

globtour

VESTNIK

skupaj v deželi sanj!
Z VESTNIKOVIM kuponom 10-odstotni popust!

Posebno presenečenje za VESTNIKOVE naročnike — dva, ki bosta izžrebana, bosta v katerem koli času potovala v Italijo zastoj

DOBRODOŠLI V GARDALAND

Majhni vlakci, vrtljaki, vožnje s kanuji med afriškimi vasmi in uničeni civilizacijami, indijanska vas z divjega zahoda, šotorsko gledališče z akrobatskimi predstavami in smešnimi fantazijskimi in čarovniškimi predstavami, ki se med seboj menjavajo. Vrhunec predstav so nastopi delfinov, ki se igrajo in merijo svoje moči s tujenci in morskim Levi. Vodiči pripovedujejo velikim in majhnim obiskovalcem o življenju teh živali in tako poučujejo tisoče, ki vsak dan obiščejo ta čudoviti zabavni park.

IZLET

petek—sobota
april 17. 4.—18. 4.
maj 15. 5.—16. 5.
junij 19. 6.—20. 6.

ali

ali

ali

ali

sobota—nedelja
18. 4.—19. 4.
16. 5.—17. 5.
20. 6.—21. 6.

Cena dvodnevne izleta je 115 DEM v SLT. Cena enodnevne izleta — za sole in druge je 35 DEM v SLT. Cena vstopnice za Gardaland je 15.000 Lit ali 1.000 SLT. Velja za neomejeno število voženj in zabave za ves dan.

Podrobnejše informacije in rezervacije v agenciji Globtour, gospa Karmen Kavčič—Zibret, hotel Radin Radenci, tel. 65-375. Rok prijave za prvo potovanje v Gardaland je 10. april. In ne pozabite — z Vestnikovim kuponom je ceneje! Imena dveh izžrebanih naročnikov za prvo potovanje bomo objavili v Vestniku, ki izide 9. aprila 1992.

KUPON

Pomurska turistična
zveza stopa čez meje

USPEŠNO POLLETNO DELOVANJE POMURSKE TURISTIČNE ZVEZE; LETOS PESEM POMLADI, INFORMACIJSKI SISTEM IN SKUPEN NASTOP NA SEJMIH

Kakor je obmejna lega lahko zavora razvoja, tako je lahko v drugih razmerah prednost. In sedaj so takšne razmere, so prepričani turistični delavci Pomurske turistične zveze, ki je začela uradno delovati spet 1. avgusta lanskega leta. Njihova osnova za nadaljnje sodelovanje s sosednjimi državami bodo že navezani stiki Gospodarske zbornice za Pomurje, organiziranje številnih skupnih prireditev in razstav ter izdaja prospekta PANNONIA. Prvi načrt v »projektu turistične-ga prestopanja meja« je organiziranje novega festivala slovenske popevke PESEM POMALDI 92, ki bo že prihodnje leto prerasel v mednarodni festival z udeležbo glasbenikov iz obmejnih pokrajin. Razpis je bil že objavljen v revijah STOP in KAJ in odziv je presenetljivo velik. Pri organizaciji festivala bodo poleg Pomurske turistične zveze sodelovali tudi izkušeni MURSKI VAL (Rdio Murska Sobota), druge radijske postaje v Sloveniji ter

Turistična zveza Slovenije.

Druge večje naloge turistične zveze je skupen nastop turističnih in živilskopredelovalnih podjetij iz pokrajine ob Muri na sejmi Alpe-Jadran, Narava-zdravje, jesenski sejem v Gradcu, kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni in sejmu GOSTUR v G. Radgoni (če ga bodo uspeli izbrati pri Ljubljancih). Na skupni predstaviti sodelujejo vsi pomembnejši proizvajalci in ponudniki storitev z levega in desnega brega reke Mure. Letos bo PTZ tudi izdala videokaseto turistične ponudbe Pomurja, prvi turistični koledar za leto 1993 in koledar večjih turističnih prireditev. Kakor je napovedal predstavnik Turistične zveze Slovenije, bo potrebno več časa posvetiti izbiri najlepše urejenih krajev, kajti odslej bodo večji del morale opraviti območne turistične zveze — med vsemi prijavljenimi bodo morali po posebnih kriterijih sami izbrati tri najboljše šele nato bo te obiskala komisija. Turistične zveze Slovenije. Poleg te-

ga bodo v tekmovanju za najlepše sodelovali tudi bencinski, servisi, mejni prehodi, pošte in banke. Ocenjevanje bodo sklenili z gala prireditvijo, pokroviteljstvo nad izvajanjem pa sta v celoti prevzela republiško ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora ter ministrstvo za turizem.

Upoštevanja vreden je tudi predlog enega od izkušenih turističnih delavcev (Egona Contradija), ki je predlagal, da bi PTZ prevzela pobudo za tesnejše sodelovanje obmejnih zdravilišč npr. Bad Gleichenberga, Bad Radkesburga, Heviza, Buka, Varždinskih toplic, Moravskih Toplic, Lendave in Radence. Zdravilišča bi si popestrila ponudbo z izmenjavanjem storitev in gostov, poleg tega pa bi se lahko primerjala in nenehno tekmovala.

Ena od nalog, s katerimi se želi Pomurska turistična zveza resneje spoprijeti, je predstavitev mehkega turizma, kjer sta neokrnjena narava in zdravo življenje zelo pomembna, to pa so — poleg naravnih danosti največje odlike pokrajine ob Muri. Tako naj bi skupaj z ribiči, lovci in naravovarstveniki Kraško, Negov-

KONJENSKI KLUB MURSKA SOBOTA ima čez rednih članov, v zadnjih letih obstoja pa je naučil preko 200 mladih ljudi. Načrti so prav tako ambiciozni in se vključujejo v celostno turistično ponudbo Pomurja. 280 slovenskim agencijam že poslali svojo ponudbo, se bodo v prihodnje letih posvetili tudi rejstvu javnosti, tekmovalnemu splošni turističnemu jahanju — parku pri gradu v Rakitju, ki so ga dobili v upravljanje 50 let, po ravninski turistični goriški turistični poti.

Še letos bodo uredili jahanjski del gradu v prijeten ambiciozni gostinski ponudbo, celotno ostrežje ter oživili nimivo grajsko dvorico, v tih letih pa bodo obnovili grad.

27. junija bo v Rakitju tekmovanje konjev v prelo-

kovanju ovir. 23. avgusta bo jahanjski turnir.

Bernarda B. Peč.

Prave lepote pokrajine ob Muri lahko vidiš le iz zraka — o tem se je prepričal tudi predsednik Turistične zveze Slovenije Marjan Rožič, ki je skupaj s Kolomanom Cigutom in Alojzom Hanžekovičem poletel v letalu Aerokluba M. Sobota.

Foto: bbb

Panorama

Sportno letališče Murska Sobota je eno najbolj varnih, to pa mu zagotavlja bližina meje. V AEROKLUB M. Sobota je v letu 1992 20 pilotov motornih letal. 40 pilotov jadralnih letal. 6 zmarjarjev, 15 pilotov dalecev in modelarji. 90 odstotkov svoje dejavnosti financirajo prihodnje pa želijo tudi bolj sodelovati v turistični ponudbi s turističnih letalskih prevozov — vse različice letalskih prevozov so predstavljene v zloženki Panorama.

28. junija bo na letališču, ki postaja spet priljubljeno žarišče čitka željnih ljudi, velika prireditev Sportne zveze Pomurja in Murskega letalskega sejma, novost pa bo tridnevni LETALSKI SEJEM 14., 15. in 16. junija, na katerem bodo sodelovali gostje iz Poljske, Češke, Madžarske, Italije, Švice in od drugod.

EKOLOŠKI VADEMECUM

V ameriškem kongresu so se oni dan kongresniki silovito spravili nad predsednika Busha, ker tako malo stori za zaščito ozonskega plašča. Večerna poročila evropskih televizijskih postaj so bila podložena z dramatičnim vrvenjem oblakov v soju večerne nebesne svetlobe.

Ozonski plašč je tanek sloj, ki v gornji stratosferi, na višini kakšnih desetih kilometrov, ovija naš plaet in življenje na njem ščiti pred ultravijoličnimi žarki. Uničujejo ga plini klorofluorometani (CFC), ki uhajajo iz klimatskih naprav, hladilnikov in raznih pršil (aerosolov). Klor, ki pride do ozonske plasti, povzroči kemijsko verižno reakcijo, v kateri se cepijo ozonske molekule. Pri zelo nizkih temperaturah je klorova ubojna dejavnost večja.

Ob sliki prekopicavajočih se oblakov na ekranu se sliši zavijanje vetra. Nad Antarktikto na tak način vsako zimo izgine okrog 50 odstotkov ozonskega plašča. Poleti pa sonce spet pospeši nastajanje ozonske plasti.

Nad Evropo je zimsko razkranje ozona mnogo počasnejše, ker nad njo redko pride do tako nizkih temperatur. Vse pa se spremeni, če je v atmosferi veliko prašnih delcev, zaradi česar pride do ohlajanja, v naslednjem letu se bo ohladilo za kakšne pol stopinje. Nasini strokovnjaki se zaradi tega bojijo, da se bo ob neugodnih vremenskih razmerah do poletja ozonska plast nad Evropo in Ameriko zmanjšala za 40 odstotkov.

Povečano »ozonsko« sevanje povzroča kožnega raka in spreminjanje dednih substanc rastlin. V spletu neugodnih okoliščin se ozonska plast tudi poleti ne bo več obnovila in za pričakovati je torej, da se bo iz leta v leto manjšala za okrog pol odstotka.

Klor, klor, klor. Česa vsega ne povzroča ta nesrečni klor. Na nebu para ozonske luknje, na zemlji sodeluje pri izdelovanju nadležne plastike, zastruplja vodo, če je vezan v kloroforu, najgrozljivejši pa je v superstrupu dioksinu, ki se med drugim najde v transformatorskem olju. Samo v Nemčiji ga proizvedejo nad 4 milijone ton letno, za različne namene, najbolj na udaru javnosti pa je seveda kozmetika.

»Na sveže popršen (posprejan) je na pol mrtev.« Tako pravi neko antipropagandno geslo. Vendar se s pomočjo njega kot pogonskega plina v pršilkah (sprejnih) ne razpršujejo samo razne dišave. Je tudi v doza, iz katerih se usujejo penaste snovi za polnjenje avtomobilskih sedežev, tesnenje okenskih okvirjev, posteljnih vzmetnic, snovi za zvočno izolacijo, skozi pršilne šobe poganja snovi za čiščenje mikročipov, oblek v kemičnih čistilnicah...

Od vsepovsod se dviga klor proti nebesom kakor kačilo v nekakšni satanski molitvi. Tisti, ki ga izpršimo danes, bo ozonsko plast poškodoval šele čez 10—15 let. Toliko časa potrebuje, da se prav namesti in potem opravi svoje delo, ki lahko traja do 380 let, dokler se ne razgradi.

Že 1987. se je 46 vodilnih »civiliziranih« nacij v Monteralu zedinilo, da bodo do 1999. prepolovile proizvodnjo klorovih pogonskih plinov. Če bo ostalo pri tej pogodbi, se bo do leta 2050 količina klora v stratosferi kljub temu počelverila! Kaj lahko pri tem naredi posameznik? Pravzaprav veliko. Če že ne moremo neposredno vplivati na profito lakoto kemijske in drugih industriji, se lahko opremo vsaj pršilkam, ki vsebujejo klor kot pogonski plin. In to sploh ni malo, kajti po neki statistiki, ki jo je že leta 1989 objavil časopis Standard, je kar 38 odstotkov vsega klorofluorovodika iz sprejev. Šele na drugem mestu so umetne pene, na tretjem topila in čistila, na četrtem hladilne naprave...

...

Zdi se, da je s to luknjo v ozonskem plašču za večino ljudi tako kakor s strahom, ki je v sredini votel, naokrog pa ga nič ni. Govori se sicer o nekaterih statističnih podatkih, o številu tistih, ki

bodo zboleli za kožnim rakom, toda kje sem tukaj jaz, kako se to tiče mene? Smučanje je pri sončni svetlobi nevarno, vendar jaz ne smučam.

Četudi tega ne izrekamo na glas, so mnogi med nami takšnega mnenja. Kakšna naj bo vendarle grožnja, ki je nikjer ne vidimo. Nevihtne oblake vidimo, vidimo točo, poplave, vse to so otipljive grožnje. Toda ozonska lu-

Pripoveduje tudi o polnjenju njih drevesnih poganjkov, o čudnih pigmentaciji morskih algal.

Njegovi rojaki pa si pripovedujejo zgodbe o čudežni roki, sreči: nekdo je z golimi rokami nalovil 300 zajcev, ker so bili samo sedeli v pampi, brez optacije — očesne leče so jim prerasle s sivo mreno.

Pastirjem, ki se ves čas zbirajo na prostem, razdeljujejo

knja, kje pa se to sploh vidi! Razen kot simulacija na računalniških zaslonih, ki nam jo potem vso živopisno kažejo po televiziji. Saj po televiziji kažejo tudi vojne prizore, pa zaradi tega ni še nihče umrl od strela — razen seveda nekateri redki, ki jih je morda zadela kap.

Prikazujejo nam igrane vojne filme, izbruhe vulkanov, zastrupljene ribe, posušeno dreve. Prav tako kakor nam kažejo računalniško skonstruirano luknjo v ozonskem plašču. Ne eno in ne drugo nas ne prizadeje bolj kakor zgolj toliko, da občutimo nelagodje.

Ponekod pa to luknjo še kako občutijo. Na primer v Čilu. Tamkajšnji znanstvenik Bedrich Magas govori o čudaških pojavih na najjužnejšem štrclju svoje dežele, blizu meje z Argentino, na Ognjeni zemlji. Ovce in lososi so oslepelili zaradi povečanega ultravijoličnega sevanja iz vesolja.

sončna očala in širokokrajna kapa, da bi se tako zaščitili pred žarčenjem, saj jih naravni sončni plašč več ne ščiti.

V Avstraliji in na Novi Zelandiji je strah pred nevarnostjo prihaja iz vesolja, sestavljen iz glavni poročilni dujejo tudi pričakovano traccijo ultravijoličnih žarkov, čemer je bilo 10 od 30 milijard dni skrajno nevarnih. Zdravniki ne oblaščo so si celo izmislili slo: Between eleven and three slip under a tree... (Med 11 in 15 sto in tretjo spi pod drevo).

Mediterskim in ljudstvom kaj takega je ni treba dopovedovati. Oni imajo v tem času siesto.

Vendar pa živalim in pticam tega ni mogoče dopovedovati, tudi ljudje bodo naposlled darle morali stopiti na soto.

Stefan

Fotografija: N. Juhar

PRAŠIČI NA KMETIJE

V septembru 1990 je odbor za prašičerejo pri Živinorejski poslovnici skupnosti Slovenije predlagal, da se pristopi k izdelavi študije o slovenski prašičereji do leta 2000. Slovenski kmetijski minister dr. Jože Osterc je lani julija imenoval posebno strokovno komisijo, ki jo je pozneje dopolnil še z nekaterimi strokovnjaki, v dobrega pol leta pa je ta komisija svoje delo končala in v začetku februarja študijo predstavila javnosti. Pri izdelavi študije so izhajali predvsem iz usmeritev, ki so si jih zastavili že v letu 1987, ko so načrtovali razvoj prašičereje za obdobje 1986-90.

Že takrat so zapisali, da je slovenska prašičereja sestavljena iz dveh delov: iz velikih prašičjih farm, ki vzredijo 50 odstotkov vseh prašičev, in iz zasebnih prašičerej, ki pa je v primerjavi z govedorejo slabo razvita. Z vprašanjem velikih družbenih prašičerejskih farm bi se morala posebej ukvarjati tudi ta komisija, žal pa prav na tem področju ta ni opravila svoje naloge. Te očitke smo lahko slišali tudi ob predstavitvi študije, saj v njej ni povsem jasno opredeljeno, kakšna bo usoda teh farm. V prihodnje jih

več ne nameravajo širiti, ostaja pa seveda vprašljiva njihova ekološka sanacija in navsezadnje tudi razseljevanje in postopno zapiranje.

Čeprav je v tem trenutku še veliko neznank, kako se bo slovenska prašičereja razvijala v prihodnjih letih, saj bo to precej odvisno tudi od ekonomskih razmer, daje študija predvsem možnost razvoja na družinskih kmetijah. Vendar bo tudi pri tem potrebna realnost, saj ni mogoče pričakovati, da bi lahko kmalu prišlo do bistvenih sprememb. V sedanjih

razmerah se namreč kmetije le s težavo odločajo za specializacijo le v eno proizvodnjo, zato tudi več kot 50 specializiranih prašičerejskih kmetij v enem letu ne bo možno razviti. Ne nazadnje pa ima pri razvoju prašičereje pomembno vlogo znanje, podatki o številu strokovnjakov na velikih prašičerejskih farmah in njihova primerjava s temi na kmetijah pa dovolj zgovorno potrjujejo, da je bila doslej zasebna prašičereja v podrejenem položaju.

V Sloveniji bomo leta 2000 ob sedanji porabi prašičjega mesa potrebovali letno nekaj čez 1.120.000 prašičev. Če smo

jih v letu 1990 vzredili okrog 550 tisoč, od tega skoraj polovico v velikih družbenih farmah, potem je jasno, da bistvenega preobrata tako kmalu ne bo možno doseči. Za zagotavljanje zadostne oskrbe ostanejo tako le tri možnosti: večji dokup, povečana zasebna reja ali sedanja farmska reja. Zlasti slednja bo tako še nekaj časa burila duhove tistih, ki se zavzemajo za človeku prijaznejše okolje. In tako so ostala v študiji o slovenski prašičereji do leta 2000 odprta številna vprašanja.

L. KOVAČ

Turnišče: cene pujskov

Minuli četrtek so rejci prijelali na sejem v Turnišče 24 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 10 do 20 kilo-

gramov. Prodali so 15 živali, za par pa je bilo potrebno odšteti od 7.500 do 10.000 tolarjev.

Rez sadnega drevja

Jablana in hrške, predvsem na jablanah izvajamo poletno rez-julija, močnejše pa režemo po 20. avgustu. Odstranjujemo predvsem vodne poganjke pavoditeljice in vse močnejše konkurenčne mladice (poganjke), ki senčijo krošnjo. Vrhove sproščamo, moramo pa biti previdni, da ne bi rezali preveč in vzbudili ponovno rast. Odstranjujemo poganjke, ki se rastejo. Močna rast mladice v tem času ima negativne posledice. Predvsem povzroča pojav fiziološke bolezni (pomankanje Ca v plodu) in pojav poznega škrlupa (gosta krošnja in listi so dalj časa mokri). Čim kasneje režemo, potem je lahko rez močnejša, vendar ne premočna, gledati moramo na pridelek (dobra prehrana plodov). Namen tega obrezovanja je dobra osvetlitev krošnje.

Zadnji rez bomo opravili le pri nekaterih sortah, predvsem tam, kjer želimo boljše obarvanost plodov (jonagold, elstar). To rez izvajamo 10-15 dni pred obiranjem, redčimo predvsem mladice, ki senčijo plodove. Tudi ta rez ne sme biti premočna, ker če režemo preveč in je drevo polno, se plodovi ne bodo obarvali.

Kot vidimo, je strategija obrezovanja vsako leto različna za vsak nasad. Vsak sadjar mora obvezno opazovati reagiranje drevesa na rez in se tako odločiti in prilagoditi strategijo. Tako čez leto obrezujemo dreve šestkrat, namesto enkrat. Istočasno vzgajamo malo drevo, ki nam rodi vsako leto. Nekateri sadjarji že tako delamo, drugi pa se

morajo še odločiti, prej pa seveda premisliti in sprobati. To pa ne pride do izraza pri drevesih, katera so cepljena na močni podlagi ali osamosvojena (pregloboko posajena) drevesa, katera prebujno rastejo. Ta drevesa moramo zamenjati, če želimo vsakoletni rod, mala drevesa in dobro rodnost.

Večkratno obrezovanje nam dela preglavice v prvem letu. Ko pa vzgojimo malo umirjeno drevo, je skupne rezi mnogo manj, ker je rast tudi manjša.

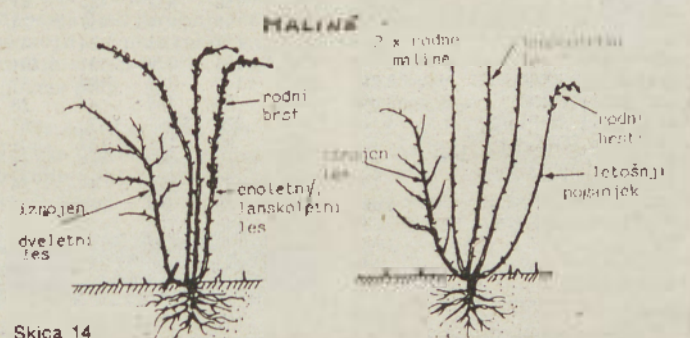
Rez orehov

Prvo leto po sajenju v času brstenja odstranimo dva do štiri brste tik pod zgornjim brstom. Brez te intervencije bi se razvili zgornje ležeči brsti, zato pa vzbudimo rast poganjkov iz nižje ležečih brstov. Ko so poganjki dolgi okrog 10 cm odvečne odstranimo in formiramo krošno. Orehi v glavnem rodijo na koncu enoletnega lesa. Ko so orehi starejši, jih moramo obrezovati, redčiti krošo, vendar ne preveč. Režemo jih v času mirovanja ali konec julija in avgusta. Rane moramo obvezno zamazati s cepilno smolo. Orehov ne smemo naenkrat močno obrezovati. Na vejah ki so preveč izpostavljene soncu, lahko pride do sončnih ožigov. Poškodbe so enake, kot po zimskem mrazu. Mladice, ki rastejo ob ranah ali ob odrezanem delu veje, (po navadi zrastejo) jih moramo pustiti, da rane boljše zacelijo.

Rez malin in robid

Maline režemo tako, da pustimo na meter dolžine okrog osem lepo zraščanih enoletnih mladice. Te prikrajšamo v času brstenja na okrog 160 cm, na višino opore. Maline rodijo na enoletnem letu, zato lanske izrojeni les izrežemo, ta pa je itak že suh. Poznamo tudi maline, ki rodijo dvakrat letno. Te režemo podobno, le pazimo, da pri rezanju ne izrežemo celotne mladice, ampak jih pri vrhu prikrajšujemo. Robide režemo podobno, iz grma pustimo največ štiri lepo razvite poganjke. Do višine 50 do 60 cm očistimo vse predčasne mladice (stranske poganjke) nad 60 cm višine pa prikrajšujemo na pet oces in čim višje gremo, puščamo manj oces, do tri. Vrh prikrajšamo 10 cm nad zgornjo žico. Podobno režemo tayberry.

Vse obolele izrezane veje (rozge) moramo sežgati.

Skica 14

Rez aktinidije (kivi)

Aktinidije bi morali obrezovati v času mirovanja (od decembra do februarja) ker se kasneje iz ran močno solzi. V začetku jih moramo vzgajati in rezati kot trto, preko leta v poznejših letih moramo opraviti pletev in zeleno rez. Po četrtem letu iz kordona vzgojimo nov enoletni poganjek, ki bo naslednje leto zamenjal že izrojen in razvejan rodni les, tega izrežemo pri osnovi. Junija in julija krajšamo mladice 8 do 9 listov nad zadnjim plodom.

Vlado Smodiš, ing. agr.

Ocenjevanje vin v Soboti

Društvo vinogradnikov Prekmurskih goric »Goričko« organizira že sedmo društveno ocenjevanje vin svojih članov. Začeli so leta 1986, ko je komisija priznanih slovenskih enologov ocenila 40 različnih vin in je bila povprečna ocena 15,8 točk (od 20 možnih). Na lanskolletno ocenjevanje pa so vinogradniki prinesli že 120 vzorcev vin, povprečna ocena pa je znašala 16,3 točke. Vse te primerjave kažejo, da se dviga raven kletarskega znanja naših vinogradnikov. Letošnje ocenjevanje bo v sredo 18. marca v prostorih Živinorejskega zavoda v Murški Soboti. Vzorce zbirajo v ponedeljek in torek (16., 17. 3.), na gornjem naslovu od sedme do petnajste ure. En vzorec naj obsega 3x1 l ali 3x0,7 litra vina. Vinogradniki, ki pa želijo, da se jim opravi še osnovna kemična analiza vina zastoj, pa naj prinesejo še 0,2 dcl posameznega vzorca vina. Poleg svetovalnega namena ima društveno ocenjevanje vin tudi tekmovalni značaj, saj je dobra ocena za vino v ponos vsakemu vinogradniku. Za vina, ki bodo ocenjena z več kot sedemnajstimi točkami bomo podelili diplome, za vina z ocenami od 16,00-17,0 točk pa bodo vinogradniki dobili priznanja. Slovesna razglasitev rezultatov ocenjevanja in podelitev diplom in priznanj bo v petek 20. marca v kavarni hotela Diana s pričetkom ob 19.30 uri. Vsa ocenjena vina bo možno tudi poskusiti.

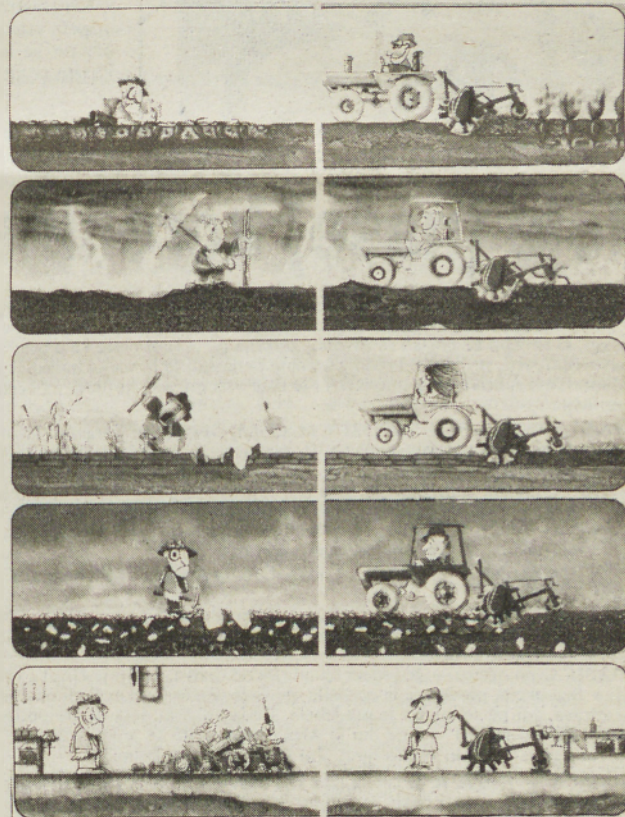
Ernest Novak

KEP

podjetje za proizvodnjo, trgovino in storitve Murska Sobota d.o.o.
69000 MURSKA SOBOTA, Bledičeva 1, Tel. 069/21-472

Freza z ravnimi noži

Za razliko od klasičnih frez, ki se zaradi ustvarjanja velikih količin prašnih delcev in s tem kvarjenja strukture tal ob nepravilni uporabi (ob nepravem času), gre pri tej frezi za drugačno konstrukcijo nožev. Ti so po velikosti in izvedbi prilagojeni spreminjajočim se obremenitvam, ki se pojavljajo v tleh. Osnovni konstrukcijski princip je naravnani na čimvečji izkoristek moči traktorja. Nastavni kot in rezilni profil nožev omogočata enakomerno obrabo, tako da ostaja kvaliteta dela ves čas enaka. Konstrukcija je omogočila maksimalno varčevanje z energijo ter dolgo življenjsko dobo: glede na to, da je za setveno pripravo tal potreben samo en prehod, pa je večja tudi produktivnost dela. Odvisno od vrste tal in globine obdelave je lahko prihranek časa in energije tudi do 50%. Freza, ki je opremljena tudi z valjem pripravi idealno ležišče za semena, zelo dobro pa se obnese tudi pri obdelavi strnišča takoj po žetvi.

PERTOMERX
d.o.o. ČERNE LAVCI

razpisuje prosto delovno mesto

diplomiranega inženirja agronomije

za delo v trgovini s kmetijskim reprodukcijskim materialom in zaščitnimi sredstvi. Delovno razmerje sklenemo za določen čas s polnim delovnim časom z možnostjo kasnejše stalne zaposlitve. Pisme prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: PERTOMERX, d.o.o., Černelavci, Liškova 4, Černelavci, 69000 Murska Sobota

PAN-AGRA Murska Sobota, Bledičeva 1, razpisuje naslednji delovni mesti:

1. VODJA RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

— Z visoko ali višjo izobrazbo, ustrezne smeri, s 4-letnimi delovnimi izkušnjami na podobnih delih.

2. VODJO FINANČNE SLUŽBE:

— Z visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri, s 3-letnimi delovnimi izkušnjami, na podobnih delih.

Rok prijave 8 dni od dneva razpisa. Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo na gornji naslov. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku razpisa.

Pa sva vsaj nekje nad slovenskim povprečjem. Slovenec poje letno 25 kg svinjskega mesa, midva pa bova tega orjaka požrla že do jeseni.

Pustna pesem

Spej prišel je norčavi pust
kot vsako leto širokih ust.
Z njim bili so levi, mačke, miške, črнке
in še klovn, ki je imel celene brke.
Krofe jedli smo ves dan,
nihče od nas ni bil zaspan.
Ko pa vsega bilo je konec,
spet poklical nas je šolski zvonec.

TATJANA VRBAJNSČAK, 3.r.,
OŠ Apače

Telovadba

Komaj čakam uro športne vzgoje, ki je moj najljubši predmet. Žal imamo staro in premajhno telovadnico. Ko stopiš vanjo, vse škriplje. Na kratko rečeno, naša telovadnica vse bolj razpada.

Pred kratkim smo se veliko pogovarjali o referendumu za samoprispevek, s katerim bi zgradili tudi novo telovadnico pri naši šoli. Takrat je bil rezultat negativen. Prosimo vas, da sedaj glasujete ZA. Ne razočarajte nas znova! Še ptički ščebetajo o tem, kako nujno potrebujemo novo telovadnico.

JANJA HOZJAN, 4.b,
OŠ Črenšovci

Spomin na grofico še živi

Nekoč je živel v našem kraju grofica. Prebivala je v lepem gradu v parku. Rada se je sprehajala, v žepu pa je vedno nosila bonbone. Dajala jih je otrokom, če jih je srečala. Zato so jo imeli radi. Med vojno pa je morala grofica zapustiti grad in se odseliti. Beltinski otroci pa je še dolgo niso pozabili.

MIHA MAUČEC, 2.b,
OŠ Beltinci

V soboto smo šli v
gozd. Zakurili smo
ogelj. Nabirala sem
xvončku. Zvončki so
beli.

Sara Topolovec,
1. razred
OŠ Veržet

Sošolka, kakršno si lahko le želiš

Imam zelo dobro prijateljico Natašo, ki je tudi moja sošolka. Spoznali sva se v 1. razredu. Takrat še nisva bili tako nerazdružljivi kot danes.

Zbližali sva v 5. razredu, ko sva druga drugi že marsikaj zaupali. Sčasoma nisva mogli biti druga brez druge. Tako je bilo tudi med počitnicami. Večkrat sva se obiskali in veliko klepetali. Po tem lahko sklepate, da se rada pogovarja in je vesele narave. Enkrat pa sem jo videla tudi jokati. Bala se je za svoji mlajši sestrici, da se jima ne bi kaj zgodilo.

Če katera od naju zabrede v težave, si takoj pri-skočiva na pomoč. Obe pa sva tudi trmasti. Ko vsaka drugače misli in trdi, pride do prepirčka. Vendar nazadnje spor le zgledava.

Pri šolskih stvareh je vestna in rada pomaga tudi drugim. V šolo pride vedno urejena in lepo oblečena. Ne nosi rada kavbojk, pri meni pa je ravno obratno. Pravi, da se v njih ne počuti dobro. Zaenkrat si oblačil ne moreva menjavati, saj je ona nekaj centimetrov manjša od mene in jaz od nje vitkejša, kar pa ne pomeni, da je ona debela. Je tako nekako vmes med enim in drugim.

Ne vem, kaj naj še dodam pri njenem opisu. Če bi jo radi bolje spoznali, je najbolje, da jo poiščete v Ključarovcih 49. Ko boste pozvonili in vam bo odprla vrata, se vam bo na široko zasmejala, njene oči pa se bodo nagajivo zaiskrile. Še en nasvet: Pazite se je, saj je vedno pripravljena na zvijače!

KATJA KOROŠA, 7.b,
OŠ Križevci pri Ljutomeru

Pesem za vsakogar

Nekega dne zaželiš si,
da rešil bi se vseh spon,
da našel bi si drugi dom,
kjer živel bi do večnosti.

Le drobci sanj,
nikdar prodan
naj pospremi te na pot,
ko boš šel v stran
iz resničnega sveta.

Pusti svetlobi,
naj te vodi tja,
kamor srce si želi,
pa boš srečen ti!

Če boš kdaj izdan
ali od nesreče upehan,
vedi, da nisi sam.
Reši se vseh zmot,
premagaj moč zarot
in prepusti se trenutku sanj!

MILAN FRANC, 8.r.,
OŠ Stogovci

Naš Mihec

Mojemu bratcu je ime Mihec. Star je že tri mesece. Vsi ga imamo zelo radi. To je naša mala »carta«. Kadar mu kaj ni všeč, joče. Večkrat noče spati. Ko je mama šla kuriti, sem ga pazila. Kazala sem mu igrčke, on pa je veselo brcal in se mi smehljaj. Veselo brca in se smeji tudi takrat, ko ga mama previja. Včasih ji pomagam. Lepo je imeti takšnega dojenčka, vendar zvečer komaj čakamo, da Mihec zaspi. Takrat je pri hiši vsaj malo tišine.

NINA KETIŠ, 2.a,
OŠ Gornja Radgona

Mladostni cvetovi

Srce v mladosti
je polno radosti
in kot sonce goreče
drhti od sreče.

Mladostni so cvetovi
močnejši kot vetrovi.

DIANA ŽILAVEC,
Vanča vas

Spoznali smo telefaks

V sredo smo se odpravili na obisk v trgovsko podjetje. Ob prihodu nas je počakala Primoževa mama, ki na je vodila dalje. Njene sodelavke nam pokazale računalnike, pisalne stroje in telefaks. Vsak je lahko napisal na računalnik svoje ime. Najbolj zanimiv pa mi je bil telefaks. Vsi smo z začudenjem opazovali to napravo, ki je sama v soboti sporočila. Leonova mama nam je poslala pozdrave. Ugotovili smo, da je telefaks zelo koristen.

Učenci 2.b,
OŠ Ivana Cankarja, Ljutomer

Brezsrčna šema

Bila nekoč je šema
prava, a velika izjema.
Rekla je: »Če kdo je proti meni,
naj to pove pred vsemi,
naj takoj se javi,
da spametujem ga še davi!«
Vsi so njeni volji se vdali,
storili so, ne da bi kaj dejali.
S prstom pokazala je na vse,
da pobojšati morajo se.
Vsi na skrivaj so govorili,
kako v njeno srce dobroto bi nalili.
Vendar to ne bi nič pomagalo,
kajti ostalo bi ji še ostro bodalo.

JASNA KOREN, 4.r.,
OŠ Kapela

Ali veste?

Če smo iskreni, smo pričakovali, da vam bo 47. vprašanje dal nekaj več pregledov, kot je bilo to doslej. In res smo prejeli samo dva pravilna odgovora. Enega nam je poslal Franci Zupan iz Celja, drugega pa SIMON RANGUS iz Otočca, ki je zapisal: »Slovenci smo dobili prvi pravopis (Breznikov) leta 1920, zadnji pa je izšel leta 1962, oziroma leta 1990, ko je izšel 1. del (Pravilnik novega pravopisa.« Simon je tudi naš nagajenec. Poslali mu bomo nagrado Knjigarne in papirnice DOBRA KNJIGA Murška Sobotna.

Kupon št. 49

Ali veste, kdaj je izšla prva knjiga v slovenskem jeziku (letno, naslov)? Pravilne odgovore bomo žrebali 19. marca.

Moje (naše) korenine

Kdor išče, ta najde pravi stara ljudska modrost in tega se je držala tudi SIMONA PINTARIČ iz Martjanec. Pri odkrivanju svojih korenin je prišla dlje kot drugi, ki so nam že poslali rodovnike, odkrila pa je tudi podatke o bratrančih, sestričnih, teti, stricu idr. Predolg seznam bi nastal, če bi vse to navedli tudi v tej Vestnikovi rubriki, zato smo izbrali le tiste »korenine«, ki jih je na kratko tudi označila.

JAZ — Rodila sem se leta 1981 v M.Soboti. Obiskujem 4. razred OŠ 1 v M.Soboti. Sem mirne narave, vendar hitro zamerim, če me kdo užali. Imam rada živali in rastline.

OČE — Ime mu je Stefan. Rodil se je v Martjancih pred 37 leti. Ima težak poklic in večkrat dela precej dolgo. Rad se pogovarja in smeji.

MAMA — Ime ji je Marija, njen dekliški priimek je bil Malačič. Dela v Muri. Je zelo skrbna in tudi ona se rada pogovarja.

SESTRA JASNA — Hodi šele v 1. razred. Rada se igra, včasih pa je preveč nagajiva.

DEDEK (po očetu) — Tudi njemu je ime Stefan kot mojemu očetu. Rodil se je leta 1927 v Martjancih. Je še dokaj zdrav. Kadar ga obiščem, mi večkrat nagaja, ker je vesele narave.

BABICA (po očetu) — Je sedem let mlajša od dedka, ime ji je Gizela, rodila se je v Brezovcih, preden se je poročila, pa se je pisala Benko. Tudi ona je še dokaj zdrava, zdi pa se mi, da je predebela. Rada kuha in peče dobre potice.

DEDEK (po mami) — Ime mu je Aleksander, rodil se je leta 1914, bil je kovač, zato ga je poznalo veliko ljudi. Žal je sedaj precej bolan.

BABICA — Rodila se je istega leta kot dedek. Ime ji je Irena (dekl. priimek Malačič), živi v Andrejcih, in čeprav je tudi ona bolna, se rada pošali in smeji.

STRIC ERNEST — Živi v Andrejcih, kjer se je tudi rodil leta 1943. Je zelo strog in dostikrat reče, da bo prijel za pas.

TETA (VUKANIČEVA) — Stara je 40 let. Pripravlja dobro marmelado in peče odlične potice. Rada se smeji in piše dobre spise.

PRADEDEK (po mami) — Živel je od leta 1900 do 1974 v Brezovcih. Pisal se je Benko, ime mu je bilo Koloman, po poklicu pa je bil trgovec.

PRABABICA — Živela je od leta 1904 do 1991. Ime ji je bilo Marija. Bila je gospodinja in rada je jedla banane.

PRAPRADEDEK — Ime mu je bilo Šandor, pisal se je Kardoš, živel pa je od leta 1869 do leta 1957. Slišala sem, da je bil dober krojač.

PRAPRABABICA — Rodila se je leta 1879, umrla pa 1948. Ime ji je bilo Marija, njen dekliški priimek pa je bil Vlaj. Bila je gospodinja.

pisma, mnenja, stališča

Ljudje so prihajali ... in bodo prihajali v zdravilišče Moravske Toplice

V to so prepričani zaposleni. Na to kažejo analize, ter rezervacije za leto 1992. Med gosti pa se najde tudi kateri, ki ni popolnoma zadovoljen z ponudbo zdravilišča. Vsakemu gostu, ki to ustno ali pisмено izrazi zdravilišče tudi v ljudno odgovori z namenom, da bi bilo drugič in drugim lepše. Nekatera pisma bralcev tako kritična kot pohvalna so tudi javno objavljena, zato na njih ponavadi tudi javno odgovarjamo.

Gostja našega zdravilišča v pismu, ki je bil objavljeno v prejšnji številki in katera je v zimskih počitnicah bivala pri nas, s svojimi opažanji ugotavlja slabo zasedenost našega zdravilišča in navaja, da so druga zdravilišča v Sloveniji boljše zasedena.

Z namenom, da ugotovimo, da opažanja niso vedno tudi izraz dejanskega stanja, objavljamo analizo zasedenosti slovenskih naravnih zdravilišč v mesecu januarju, ki jo izdeluje Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč.

ZDRAVILIŠČA	1991/1992		1991/1992	
	DOMAČI	Indeks	TUJI	Indeks
TERME ČATEŽ	4.652	6.334	136	837
ZDRAVILIŠČE DOBRNA	6.200	5.917	95	1.936
DOLENJSKE TOPLICE	3.549	5.473	154	73
STRUNJAN	3.311	4.997	151	329
ŠMARJEŠKE TOPL.	3.257	5.842	179	343
ZDRAVIL. LAŠKO	3.804	3.776	99	160
MORAVSKE TOPLICE	3.310	7.410	224	5.397
ATOMSKE TOPLICE	11.320	11.062	98	135
TERME PORTOROŽ	125	1.584	1.267	1.939
TUJSKE TOPLICE	369	455	123	78
ZDRAVIL. RADENCI	5.668	5.000	88	489
ROGAŠKA SLATINA	5.884	8.381	142	7.700
TOPLIŠČA	1.687	2.435	144	19.38
MEDIJSKE TOPL.	546	882	162	109
TERME ZREČE	1.562	1.719	110	77
SKUPAJ	56.887	73.951	130	21.789

Iz analize izhaja, da zdravilišče v zadnjem času precej pozornosti polaga tudi domačemu tržišču — gostu, saj je indeks rasti zasedenosti domačih gostov za mesec januar napram januarju 1991 kar 224. Po zasedenosti z domačimi gosti pa smo bili v mesecu januarju med vsemi zdravilišči na tretjem mestu. Se bolj vzbudni so podatki glede zasedenosti s tujimi gosti, kajti analiza kaže, da so tujci v mesecu januarju v vseh slovenskih zdraviliščih (16) opravili 10.260 nočitev, od tega 3.350 v Zdravilišču Moravske Toplice, kar znaša 30 % vseh nočitev.

Vemo pa, da zasedenost ni pravi pokazatelj uspešnosti poslovanja, zato navajamo, da smo v mesecu januarju ustvarili 35 mio SLT prihodkov in 34 mio LST stroškov s tem, da smo med stroške obračunali za 7,2 mio SLT amortizacije. Iz rezultata je razvidno, da likvidnostnih problemov iz naslova tekočega poslovanja nismo imeli.

V mesecu januarju smo izvedli tudi anketo med gosti z željo, da ugotovimo kako so zadovoljni z našimi storitvami. Rezultati so sledeči:

	A) zelo zadovoljni	b) zadovoljni	c) nezadovoljni
recepcija (101 odgov.)	49 %	46 %	39 %
animacija (85 odgov.)	35,3 %	58,8 %	5,8 %
sobarice (113 odgov.)	67 %	30 %	2,6 %
strelba (118 odgov.)	63,5 %	27,9 %	8,5 %
kuhinja (87 odgov.)	87,3 %	3,4 %	9,1 %
kopalnice (113 odgov.)	56,6 %	32,7 %	10,6 %
zdravstvo (76 odgov.)	50 %	48,7 %	1,3 %
urejenost (117 odgov.)	62,4 %	33,3 %	4,3 %
	58,88 %	35,1 %	5,77 %

Sporočilo za javnost

Izvršni svet Pomurske madžarske narodnostne samouprave skupnosti odločno zavrača vse obtožbe na račun narodnostne imenitnice v zvezi z eventualno organizacijo nekakršnega zborovanja zoper hrvaške delavce, ki so zaposleni iz sosednje države v podzveznih letnarske občine, ne glede na to ali so jih izrekli posamezniki, nekatere družbeno-politične skupnosti ali mediji. Tako obnišanje ocenjujemo kot skrajno neodgovorno politično manevriranje, tako negotovom gospodarskem in socialno-političnem trenutku, kar bi lahko zelo občutili narodnostno vprašanje pri vznemirjanju tako razburjene javnosti.

PMNSS ima sicer jasna stališča in cilje v zvezi z reševanjem vprašanja nezaposlenosti, vendar naš program ne temelji na občutljivi narodnostni diferenciaciji, temveč upošteva realno stanje na omenjenem področju.

Izvršni svet PMNSS se prav tako ograjuje od vsakršne posebej zave v zvezi s tekstom, ki so ga poslali neodgovorni posamezniki iz Prekmurja — s podobnimi cilji kot smo že prej naglasili — predsednikoma Socialistične in Liberalno-demokratske stranke.

Predsednica IS PMNSS
Novak Császár Jolán

Romi predlagajo

Spoštovani, v naši mladi slovenski državi smo si vsi skupaj prizadevali, da bomo s svojo programsko osnovo ne glede na strukturo opredeljenost pripomogli k temu, da bomo v Evropo vstopili zurni in po evropskem merilu država.

Državlani te mlade države smo tudi mi Romi. V naši občini živimo več kot polovica vseh slovenskih Romov. Naša Zveza Romov (Zveza) je skupščini občine Murska Sobotna, da naj na naslednji seji skupščine ne da na dnevni red reševanje romske problematike na nivoju občine.

Skratka mislimo, da pri vseh spremembah, ki jih bodo občine ležne, kakor tudi naša občina, ki ima med svojimi prebivalci tudi Romane ne more mimo reševanja romskega vprašanja.

Romani Union — Zveza Romov
občine Murska Sobotna
predsednik

Narodu (predvsem) kruha in iger

Tolikokrat opevana fraza iz časa antike danes skoraj (pri nas), žal, ne velja več. Za narod kmalu ne bo kruha, kaj šele igre v pravem pomenu besede.

Kruta realnost, pred katero si več ni mogoče zatiskati oči, pred katero se naroda več ne da slepiti.

Iz kamna se ne da narediti kruha, s praznimi želodci se (tudi) ne smemo, pa tudi — ne moremo iti kulture; lačen narod ne more biti kulturni narod ...

Kljub vsemu pa ponekod niso povsem oropani hrabrosti. Hrabrosti kulture. Peščica pri murskosoboški Zvezi kulturnih organizacij je verjetno med redkimi, ki se zaveda, da brez kulture tudi lastnega naroda ni.

ČE KAJ V TEM ČASU POTREBUJEMO, POTEM KULTURO

Zato je tudi program ZKO občine Murska Sobota za leto 1992 zelo obsežen in praktično »razpotežen« na vseh dvanajst mesecev v letu.

Poleg strokovnega usposabljanja mentorjev, strokovnih vodij ter članov skupin posameznih dejavnosti bo tudi v evropskem letu 1992 najpomembnejše razvijanje in spodbujanje kulturne ustvarjalnosti na vseh ravneh ter seveda pomoč in ustvarjanje razmer za pomirajoča se kulturna društva (skupine).

Kot pravi tajnik ZKO Murska Sobota, g. Geza Kišfalvi, si bodo prizadevali tudi za ureditev in razvoj kulturnih dejavnosti na dvojezičnem območju; končno pa bi radi oživilo še kulturno ustvarjalnost Romov.

Program sedmih strokovnih odborov (glasbena, plesna, lutkovna, folklorna, literarno-književna, likovna in gledališka dejavnost), so obsežni in kar velik zalogaj za čedalje bolj prazno mošnjo za kulturo.

V prvi polovici leta bodo občinska srečanja v posameznih dejavnostih, potem bodo na vrsti še območna in republiška srečanja.

Seveda tudi na izdajanje kulturnološke revije Separatio, pa na 15-minutno gostovanje zunaj matične domovine ne bodo pozabili.

KAJ PONUJA SOBOŠKA ZKO

Gotovo najbolj obiskana je PLESNA ŠOLA, ki ima že dol-

goletno tradicijo. Z osnovami plesa se seznanjajo prav vse starostne stopnje.

V obnovljenih prostorih za plesno dejavnost v soboškem gradu potekajo ob ponedeljkih od 15. do 18. ure deljeni tečaji plesa za vrtec ter nižjo in višjo stopnjo osnovnošolske mladine. Nadaljevalni in izpopolnjevalni plesni tečaj standardnih in latin-skoameriških plesov za odrasle pa je že od novembra lanskega leta na soboški tretji osemletki.

Konec februarja bo ob torkih spet na vrsti začetni plesni tečaj. Vse tečaje vodi plesni učitelj Jože Martinec.

Izvirnost ple nih gibov ponuja PLESNA ŠOLA INTAKT. Šola za izrazni ple je zažvela pred dobrimi tremi leti. Predvsem po zaslugi znane a slovenskega koreografa, ponorskega umetnika Matjaža Fariča. Med šolskim letom se plesalci srečujejo ob sredah in petki v popoldan (od 16. do 18. ure) v prostorih prve soboške osemletke.

Plesno šolo Intakt vodita Matjaž Farič in Svetlana Krstić.

Za BALETNO ŠOLO in RITMIKO pa skrbi bolgarska baletna umetnica Žuržeta Atanasov. Mlade baletke se srečujejo ob torkin in četrtnih na prvi soboški osemletki.

Akademski slikarka Ditka Petković iz Murske Sobote je drugo šolsko leto zelo uspešno vodi LIKOVNO ŠOLO. Predšolska mladina se seznanja z osnovami

Za Plesno šolo Intakt je med pomursko mladino zelo veliko zanimanje.

likovne vzgoje ob ponedeljkih v VVO Štefana Kovača, osnovno- in srednješolska mladina pa ob torkih med 16. in 18. uro na prvi osemletki.

KOLIKO IGER V PRIHODNJE?

Z enim stavkom — veliko. Skoraj preveč za narod z vedno tanjšo rezino kruha.

Murska Sobota bo v začetku aprila gostila amaterske gledališke skupine na 34. področnem srečanju ter pripravila srečanje slovenskih Romov.

V kinodvorani bo sredi aprila še mladinska predstava Skriti dnevniki Jadrana Krta. Režirala jo je Duša Škof. Sledil bo tudi zadnji, tretji koncert Glasbene mladine Slovenije. Na harfo bo

igrala mlada umetnica Mojca Zlobko.

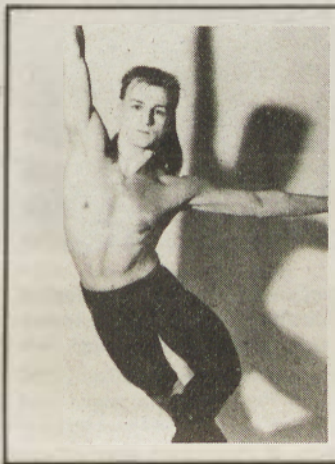
Predstava Cankarjevega doma Leticija in Luštrek v režiji Dušana Jovanoviča bo v soboški kinodvorani predvidoma sredi maja.

Kulturne prireditve v prvi polovici leta bodo sklenili pri soboški ZKO z dnevi porabskih Slovencev in tednom amaterske ljubiteljske kulture.

V drugi polovici poletja bosta med drugim na sporedu mednarodna plesna delavnica in nepogrešljivi letos že 22. folklorni festival v Beltincih.

V razstavnem ateljeju soboškega gradu pa se bodo od marca naprej v mesečnih ciklusih predstavili člani pomurske likovne skupine Likos.

G. G.

V petek, 20. marca ob 20. uri, bosta na odski deske grajske dvorane v Murski Soboti stopila plesalca Matjaž Farič in Ingrid Kerec.

Umetnik Farič, prav tako prekmurški rojak, se je že pred leti uveljavil kot izjemen slovenski koreograf. Za avtorski projekt Vetr, pesek in zvezde, je dobil celo Boršnikovo nagrado.

Zato je enourna plesna predstava Icht (premierno je bila uprizorjena 22. oktobra lanskega leta v MGL), sicer Faričev peti samostojni plesni projekt, vredna vse pozornosti.

Plesna kompozicija Icht iz repertoarja Vzhodnega plesnega projekta, »je celovita odrska stvaritev, do nadvrnosti obdelana in zanimiva plesna študija vsakodnevnega doživljanja in dogajanja«.

Heraldika

Murska Sobota je v marsičem slovenska posebnost, omenimo le nekatere njene značilnosti: je gospodarsko, kulturno in politično središče najbolj ravninskega dela Slovenije, Prekmurja, imenovanega tudi Slovenska Panonija. Je obenem naša najsevernejša trdnjava kulture, ki gospoduje severovzhodu slovenske države ter varuje Slovenstvo na kar treh državnih mejah. Murska Sobota je tudi slovensko »mesto samo po sebi« (ipso facto), tako torej, za katerega vemo, da ga je »postavil« grof Szechy 1476. mu podelil in priznal mestne pravice, vse to potrdil z mestnim pečatom in Mursko Sobotu z mestnim grbom predstavil deželi (državi) ter jo na ta način tudi uveljavil kot mesto. Vprašanje mestnega grba še ni dokončno raziskano.

Takšna in podobna imenovanja smo v naši deželi skrivoma in skoro neuradno priznavali v vseh obdobjih po koncu prve svetovne vojne. Tedanje oblasti niso natančno opredelile hierarhičnosti naselij (vas, trg, mesto), niti pravno ter kulturno urejevala tovrstnih medsebojnih odnosov, kaj šele da bi gojile in ohranjale vse tiste kulturne tradicije, ki spodbujajo narodno identiteto, na čemer temelji narodna zavest. Šele sedaj, v novi svobodi, ko smo začeli vse to urejevati, se

ke pa ga torej izključuje ravno neupoštevanje prav vseh heraldičnih pravil. Emblemografija (stvarjanje znakov) v svojem ustvarjanju koristi torej oblikovalsko svobodo. Ob omenjenih dveh pojmih poznamo še predstavljivi atribut, ki je tista značilna podoba nečesa, po čemer tisto tudi spoznavamo. Takšnim atributom običajno rečemo kar simbol, ki pa je lahko naravni objekt ali pa delo človeške ustvarjalnosti. Tako je bila še pred desetletji značilnost Ljubljane Nebotičnik z ljubljanskim gradom v ozadju, (kar je danes že zaradi mnogih novogradenj spremenjeno). Novega mesta pa zagotovo Kapiteljski hrib s cerkvijo (samo za primerjavo: predstavljive značilnosti Pariza so med drugimi Eifflov stolp, Slavolok zmage in Notredamska cerkev). Zanimivo je, da takšni atributi mnogokrat nastopajo v emblemografiji, medtem ko v heraldiki skoro nikoli.

Pečati mest so začeli nastajati v srednji Evropi (današnja osrednja Nemčija) v 12. stoletju. Iz tistih časov so tudi pečati najstarejših slovenskih mest. V preteklih osmih stoletjih je zgodovinski razvoj izoblikoval način heraldičnega predstavljanja krajev v grbi. Zamejke prvih urbanih naselij so ustvarili potujoči ljudje (obrtniki, trgovci) pred-

Grbi nekdanjih trgov, ki po vsebini sodijo v nižji heraldični razred.

kaže vsa posledičnost prezrte tovrstne kulture. Toda Slovence in Slovenci smo izredno dojemljivi narod in že po prvih tovrstnih prizadevanjih kaže, da z izgubljenim časom nismo izgubili tudi smisla za ta plemeniti del kulture. Le kdo bi pomislil, da bo vse to v nas prebudilo na videz sicer preprosta odločitev, da si po evropskem vzoru okrasimo registrske tablice motornih vozil z mestnimi oz. regionalnimi grbi. Tudi to je namreč zelo pomembno za občutek krajevnega pripadnosti naših krajanov, občanov in meščanov ali kakorkoli jih že imenujemo. Sedaj smo namreč vsi državljani hkrati tudi grbičarji naših meja in poroki svoje domovine, naše mlade države. S prijetnim občutjem zaznavamo, da je vse to tudi v zavesti srca Slovenske Panonije, Murske Sobote.

Po vsem, kar je o tovrstni tematiki že bilo napisanega, pomurskim bralcem zagotovo ni potrebno posebej razlagati, kaj je grbošlovje oz. heraldika. Za tiste pa, ki so to kakorkoli prezrli, naj ponovim, da je grb barvna podoba, ki predstavlja točno določeno osebo, rodbino, stanovsko združenje itd., ali pa predstavlja določeno kraj, mesto, deželo, državo in podobno. Pomembno je tudi to: pravi (veljavni) grb mora biti zasnovan in upodobljen strogo po posebnih heraldičnih zakonitostih, ki jih priznava in spoštuje ves kulturni svet, sicer taka podoba ni več grb, temveč emblema (znak). Znak pa je seveda lahko prav vsako znamenje, ki ima namembnost predstavljati nekaj ali nekoga (zaščitni znak), ne glede na vsebino in obliko. Tak znak je lahko tudi zelo podoben pravemu grbu, iz heraldi-

vsem na običajnih križiščih regionalnih poti. Predvsem nastajajočo obrt in trgovino je bilo nujno zaščititi pred »uradnim« ter vsem drugim razbojništvom. Zato so si trške skupnosti ustvarile pravila, za potrditev istovetnosti pa si omislili posebne trške pečate, v katerih je bil največkrat upodobljen farni patron, mestni zaščitnik. Kasneje so v pečatih upodabljali tudi svoje predstavljive attribute, pri čemer so v tistih obdobjih to bile živali iz njihovih okoliš. Čim si je trg gospodarsko opomogel, se je osamosvojil tudi politično, postal je samostojno mesto (v bistvu država), to svojo svobodo politično zavaroval s pokroviteljstvom državnega vladarja, fizično pa z jarki, obzidji in vojaško bombo. Takšna mesta se običajno niso več zadovoljila s preprostim »trškim« pečatom, temveč so si v njem največkrat upodobila najmarkantnejši videz svojega mesta (mestna vrata, obzidje z obrambnimi stolpi — predstavljivi atribut), ki je bil tedanjim umetnostni dobi primerno stiliziran. Obdobje heraldike je takšno podoba heraldiziralo, s čimer je nastal mestni grb, ki je bil v primerjavi z grbom trga že tudi po videzu in vsebini višjega »heraldičnega ranga«. Že tedaj so se izoblikovale manire, kako v heraldiki različno predstaviti npr. preprost kraj, kako trg, mesto, deželo itd. Najvišji heraldični rang imajo seveda tista stara mesta, ki jih je ustanovilo najvišje plemstvo (knezi, kralji, cesarji), zato imajo v svojih ščitih upodobljeno tudi najuglednejšo heraldično favno (orle, leve, panterje in podobno).

(dalje)

PINCE

Deset let KD Zala Györy

Kulturno društvo Zala Györy iz Pince ima za seboj desetletno delo. V okviru društva, ki ga vodi Magda Jaklin, delujejo: mladinska otroška folklorna skupina, recitacijska skupina in skupina za ročna dela. Društvo, ki mu veliko pomaga svet za prosveto in kulturo madžarske narodnosti v Lendavi, nastopa na raznih proslavah v Lendavi, Dobrovniku, Lakošu, Centibi, Pincavi in na Madžarskem. V dveh letih delovanja je imela folklorna skupina, ki pleše predvsem madžarske plesne 27 nastopov. Skupina za ročna dela, ki vključuje predvsem ženske, pa izdeluje izvirna madžarska dela. Recitacijska skupina pa sodeluje na raznih proslavah. Društvo je pobrateno z dvema madžarskima društvoma in vsako leto izmenjujejo srečanja.

J. Ž.

Kod naj gredo KUD-i?

Beltinci bi bili lahko vsaj slovenski, če ne tudi srednjeevropski. Nashvill, sem pomislil, ko sem v četrtek, 27. februarja, zvečer po sedmi uri stopil v beltinsko gostilno Zvezda. Pri točilni mizi, kjer sem že večkrat videl stati katero od mnogih ondodnih ciganskih »mužikaških« stal mlad Cigan. Brez gitare, vendar kot znamenje ene od mnogih glasbenih tradicij na območju Beltincev.

V zadnji sobi, kjer je upravni odbor beltinskega kulturno-umetniškega društva (KUD-a) prireditelji okroglo mizo o »organiziranosti kulturne dejavnosti v Beltincih v prihodnjem obdobju«, so pozneje ta večer nekajkrat omenjali glasbene sekcije, ki delujejo znotraj KUD-a. Tamburaši, mlada Marko bunda, Grlicev pevski zbor. O Beltinski bandi neposredno niso govorili, vse, kar pa so rekli o Marko bandi, so rekli tudi o njej, češ tudi brez njih toliko manj bi bili Beltinci srednjeevropsko središče etnomuzikologije slovenski Nashvill. Pravzaprav: saj brez njih in brez ciganskih band to sploh ne bi mogli biti.

pogovor o kulturi ne bi prišlo čez trideset ljudi.

Za beltinske kulturnike je kulturniško delovanje sladko-grenka slast. Zato si vprašanje o smiselnosti KUD-a postavljajo samo za šalo, samo zato, da so lahko potem, ob srhljivi misli, da bi morali živeti brez njega, še bolj predani kulturniški delovanju.

Milica Šadl je rekla, da je kultura širok pojem. Nekdo je pred tem omenil, da naj bi na šole dobili sporočila, kako proslavi potrebno več organizirati. Šadlova je polemizirala s takim stališčem. Meni, da mladi ljudje tako ne bodo več imeli možnosti nastopanja pred javnostjo, ne bodo se mogli več preizkušati v recitatorskih sposobnostih. Navsezadnje ima prav.

Nič manj pa nima prav gospa Tončka Osterčeva, ki je rekla, da je kultura spodbujalec celotnega življenja. Njena opredelitev

kulture je, kako se ljudje na cesti ogovarjajo, kako ravnajo z odpadki (spraševala je, zakaj novi lastnik hiše Klepčeve Ilonke ne očisti smeti pred vrtno ograjo).

Vprašanje kulture je zanj tudi pljuvanje po tleh in videz vasi.

Dejanska dilema je razrešljiva z združitvijo obeh gledanj, vendar tako, da je večji del kulturniške skrbi, ljubezni in strasti namenjen tisti opciiji kulture, ki jo zagovarja Osterčeva. Brez prevrednotenja vrednot, brez drugačnega komuniciranja med ljudmi in ljudi z naravo je kulturna proslava in najživahnejše delovanje kudoških sekcij še vedno samo krizantema na obleki raztrganca in umazanca.

Za Beltince je kultura tudi vprašanje menedžmenta, kakor je razmišljal dr. Knafeč. Zato bodo zdaj začeli iskati pokrovitelje za financiranje posameznih sekcij in Geza Farkaš je rekel: »Jaz vam bom pomagal.« Župan Jože Kavaš, ki bo najbrž tudi prvi župan nove beltinske občine, je še enkrat ponovil Zrinskijevo ugotovitev, da na soboški kolokvij o kulturi nikoli ne bi prišlo toliko ljudi, kakor jih pride v Beltincih takrat, ko so navzoči še vedno nezadovoljni zaradi premajhne udeležbe.

Prihodnji občni zbor beltinskega KUD-a bo zadeve, ki so jih pretresali na okrogli mizi, potrdil. Saj drugega jim niti ne preostane, ker je v Beltincih kultura porojena iz notranje stiske, beltinska kultura se rodi iz ranjenosti, tako kot biser v školjki. Beltinci so ranjeni, ker jim je Sobotu vzela primat najpomembnejšega prekmurskega mesta. Zato se bodo beltinski kulturniški prireditelji pridružili še nove. Mogoče bodo že kmalu imeli večerne pogovore pri Zvezdi z znanimi osebnostmi, kakor je predlagal dr. Knafeč. Zakaj pa ne, če ima Sobotu ekološki forum in estradne večere? Rivalstvo je dobro, kulturniško rivalstvo je najboljšo od vseh.

STEFAN SMEJ

kulturni koledar • kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna zbirka in stalna likovna razstava.

LENDAVA: V galeriji lendavskega gradu razstavlja Marij Prelog ilustracije na temo Iliade in Odiseje. Razstava bo na ogled do 14. marca.

LENDAVA: V razstavnih prostorih lendavskega gradu je stalna razstava slik in kipov dosedanjih mednarodnih likovnih kolokvij. Na ogled je tudi spominska soba Georga Zala.

MURSKA SOBOTA: V galeriji Kulturnega centra Miška Kralja je razstava 19. mednarodne likovne kolonije Lendava. Razstava bo odprta do 5. aprila.

PINCENCI: V razstavnem salonu hotela Radin razstavlja slikar Karel Kozole iz Trbovelj.

MURSKA SOBOTA: Ob 30-letnici ustanovitve likovne sekcije v okviru soboškega kulturno

umetniškega društva prireja DP Mura in Likos razstavo v prostorih tovarne lahkih oblačil. Razstava bo odprta do 20. marca.

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA: Zveza kulturnih organizacij in Cankarjev dom prireja 13. marca ob 18.00 in 20.00 v grajski dvorani: POGOVORI Z MARŠALOM — TALK SHOW z IVANOM GODNČEM kot maršalom Titom in soprogo Jovanko. Rezervacija vstopnic: 12. in 13. marca od 10.00 do 12.00 po telefonu 21-957. Prodaja vstopnic eno uro pred predstavama.

KNJIŽNICE

MURSKA SOBOTA: Vsi oddelki Pokrajinske in študijske knjižnice so odprti vsak dan od 8.00 do 18.00, ob sobotah pa od 8.00 do 12.00.

GORNJA RADGONA: Mati-

čna knjižnica je odprta vsak dan razen torka od 8.00 do 18.00.

LENDAVA: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 10.00 do 18.00, čitalnica pa v ponedeljek, sredo in petek od 7.00 do 18.00, v torek in četrtek od 7.00 do 15.00, v soboto pa od 8.00 do 12.00.

LJUTOMER: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in četrtek od 8.00 do 17.00, ob torkih in petkih pa od 8.00 do 15.00. Vsak ponedeljek ob 16.00 so pravljčne ure za otroke.

USPEŠNICE

V knjigarni Dobra knjiga vam za ta teden priporočajo:

Dr. Dragutin Rosandič — METODIKA KNJIŽEVNE VZGOJE — Založba Obzorja. MOJI PRVI KORAKI DO ZNANJA — Pomurska založba.

Zbirka Zdravo življenje — VAJE ZA ZDRAVO IN OBLOLELO HRBTENICO — Mavrica Celje.

Raje imajo psa kot pa otroka

»V najem dajem apartma z dvema spalnicama in s posebno sobo, primerno za otroke ali psa.« Tako se je glasil mali oglas v enem od bonških lokalnih časopisov, ki je pritegnil pozornost novinarja tednika Newsweek. Pogledat je šel in izkazalo se je, da je bila tista posebna soba navadna luknja brez oken pod stopniščem. Vsekakor primerna le za psa. Kako je potem mogoče, da je oglaševalec prisodil, da bi bila primerna tudi za otroke? Pri Nemcih naj bi to niti ne bilo tako čudno. Nemška hladnost do otrok je pač dejstvo, zanj imajo celo posebno besedo — »Kinderunfreundlichkeit«, kar bi lahko prevedli kot neprijaznost do otrok.

Izkušnje kažejo, da niso ciniki tisti, ki pravijo, da imajo Nemci raje pse kot otroke. Malokdo bi brnil scene, pri otrocih pa ni tako hudih zadržkov, bi lahko sklepali po žalostnih številkah, ki jih navajajo socialni delavci in se z njimi vse pogostje ukvarja tudi tisk.

Znani nemški tednik Der Spiegel je nedolgo od tega objavil, da je vsako leto nič manj kot 400.000 otrok podvrženih zelo slabemu ravnanju in krutosti staršev in skrbnikov. Nemška zveza za zaščito otrok navaja več kot še enkrat višje število in govori o najmanj milijunu trpinčenih otrok. »To je škandalozno«, trdi ministrica za mladino Angela Merkel. »Mi, Nemci, lepše ravnamo s hišnimi živalmi kot s svojimi otroki.«

Neprijaznost in grobost do otrok se kaže na različne načine.

Starši strogo kaznujejo otroke že za slabše obnašanje, trgovci nočejo postreči otroku, ki si kaj želi sam kupiti, lastniki zemljišč ne dovolijo, da bi se otroci igrali na travnikih. Večkrat se zovoljen odnos zakrije za preveličano skrbnost. In tako lahko slišite nadvse zaskrbljeno vprašanje, kaj je z vašim otrokom narobe, da je tako hudo nemiren, v resnici pa žele povedati, da otroka odpeljite stran, ker jih moti.

Ni lahko najti razloge za takšno ravnanje. Mnogi socialogi pravijo, da so Nemci postali prehud materialisti in so preveč zaposleni s pridobivanjem gmojnih dobrin, da bi se lahko ukvarjali še z otroki. Življenjski stroški v Nemčiji so res med najvišjimi v Evropi. Da si sodobna nemška zakonca lahko kupita sijoč nov BMW ali si privoščita počitnice kje v eksotičnem delu sveta, morata trdo delati. Če pride otrok, potem mora mati običajno opustiti svojo službo in postati gosposinja. To pa sodobnim Nemkam ne diši preveč. Nič čudnega ni, da je v Nemčiji vse manj rojstev, saj pride v povprečju na družino le še 1,4 rojstva in da je skoraj polovica vseh nemških zakoncev brez otrok.

Nekateri iščejo razloge v značaju Nemcev. Opozarjajo, da otroci,

ki so po naravi nemirna in igriva bitja, motijo privojeni nemški čut za red. Drugi vidijo razloge v zgodovini in dokazujejo, da je Hitlerjeva glorifikacija dobre arijske matere stigmatizirala materinstvo in otroke. Najpreprostejša razlaga je hkrati tudi najbolj skrb zbujajoča, najlepša pa jo je izrazil neki bonški učitelj, ki je dejal: »Na splošno nismo odprti in prijateljski ljudje.«

Povečana skrb za zaščito pravice kaže, da se spreminja dosedanja splošna neprijaznost do otrok.

Z združevanjem Evrope Nemci počasi prevzemajo liberalnejše poglede o vzgoji, ženski vlogi in družini.

Zganil se je tudi nemški parlament in pripravil predlog nove zakonodaje, ki naj bi zaščitila otroke pred njihovimi lastnimi starši. Prepoveduje staršem, da bi se grobo znašali nad otroki, jim trdo navijali ušesa ali jih pretepali. Zaščitne zakone so predlagali zato, da bi nemško socialno prakso približali standardom, ki jih predpisuje konvencija Združenih narodov o pravicah otroka, ki jo je Nemčija podpisala lani.

Ker ni prave pristranosti med starši in otroki, se zdi razumljivo, da se vse manj zakoncev odloča za več otrok. Nemška vlada je ukrepala s propagandnimi akcijami prek množičnih medijev. Namenila je tudi denar za otroške dodatke. Mati prejema 900 mark za vsak mesec materinstva do 18 mesecev otrokove starosti. Vendar ne propagando niti denarne nagrade niso kaj prida spremenili vznemirljivega stanja. V glavih in srcih Nemcev, se bo moralo spremeniti še marsikaj, da bo neprijaznost do otrok izginila iz njihovega življenja.

Morda bi se kazalo vprašati, koliko »kinderunfreundlichkeit« se je udomačilo tudi pri nas.

Beneški karneval ...

Gore turistov, avtomobilske kolone, nepopisna zmeda in gneča, žeparji in tatovi, zadovoljni gostinci in turistične agencije ter znamenite pustne maske, od kolombin in harlekinov do polnagih črncev, na trgu Marca Pola.

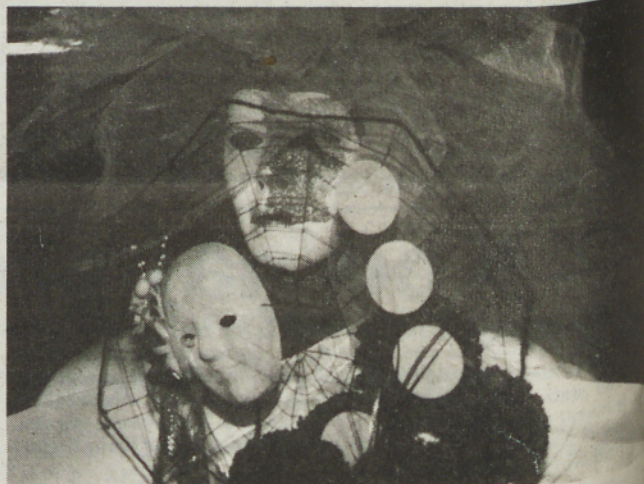
Beneški karneval je eden od najpomembnejših na svetu, takoj za tistim v Rio de Janeiru. Priprave na pustno rajanje so se začele že več tednov pred pustom in Benečani so se, vsaj po slikah so-deč, nanj dobro pripravili.

Sicer pa so imeli tudi letos po končanem karnevalu naj-

več dela beneški smetarji. Okoli milijon obiskovalcev je tudi za Benetke preveč.

Tekst: D. Fujs, fotografija: Jure Zauneker.

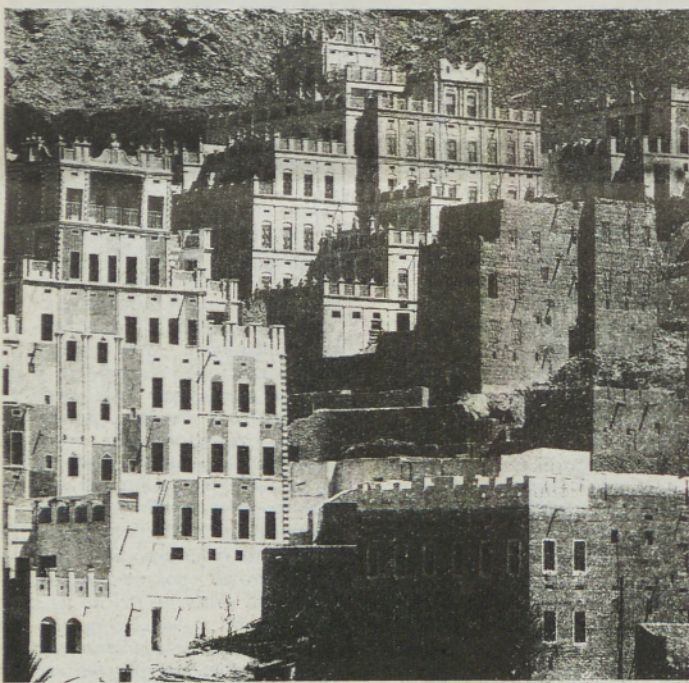

Biblija za Eskime

Sveto pismo je knjiga, ki je prevedena v največ jezikov na svetu. Ni živega (in mrtvega) jezika, v katerega ne bi bil preveden, če ne za vsaj del Svetega pisma. Slovenci smo prav po zaslugi Dalmatinovega pisma knjige dobili trdne temeljne narodne identitete. Za mnoga ljudstva sveta pa lja, da jim prevod biblije v njihov jezik le-tega ohranja.

Pri prevajanju so nemalokrat zelo hude težave, ker mnoga ljudstva, sebnata tista, ki žive v oddaljenih severnih ali tropskih predelih sveta, znajo ne pojmov ne stvari in ne živali, o katerih govori biblija. Vso janja biblije so občutili prevajalci, ki so pred več desetletji prevedli Novo in Staro Zavezo v jezike arktičnih Eskimov. Takrat so si v pripravi pripravi nov prevod, v katerem so prevajalci namesto dolgih opisov v besede, izpeljane zvečine kar iz angleščine. In tako je zdaj jagnje »sheep« viti betlehemiški osel pa je še naprej žival z dolgimi ušesi.

Čudovite zgradbe

Jemen, dežela na skrajnem jugovzhodu arabskega polotoka, je še vedno zavil v rahlo tančico nedostopne skrivnosti, čeprav je dejansko bolj ali manj odprt vsem, ki ga želijo obiskati. Država je bila nekoč razdeljena na Južni in Severni Jemen, ki je bil pod komunistično vladavino, pred nekaj leti pa sta se oba združila. Na našem posnetku je del 80-sobne palače v Wadi Doanu (v nekdanjem Severnem Jemenu, katere lastnik je leta 1966 pobegnil v sautsko Džido, letos pa se bo vrnil. Zanimivo je, da so po trideset in več metrov visoke zgradbe sezidane iz glinenih in na zraku sušenih zidakov, ometane s pepelom in apnom, nato pa pobarvane.

Či so bilij gda kakši gaperi v dani za mejni prehod o Felitovcaj, Bela ne vej. Tridi ne vej, čí je te gaperi v dala Občina ali Republika. Un samo tou ena, ka ne te prehod dela tak, kak čí bi gaperi za njeja nagravili o Culukafrij. Delafo ga že od te gda smo med brati granice stovutili. Že pred bunkerji se je začela gradnja. Ilač gda se deca v jejski špilajo. Edni zidajo, drugi poderajo. Par mesecov je tou tak župelo, ka je eden den mesalec za beton rugato, drugi den pa kompresor, šteri je beton stemo. Bela je tan grefe granice večkrat odo po nekton švercaraj, pa je vse kcoj gleda. Gda so otok med cestama nagravili, je bil kiosk preborki. Kioska so ne mogli fkeip stisnoli, liki so otok razširili. Zaf so pa v ozišca prevoske. Klumaf so ram po postavili, že so fo v razstimali, pa inon premestili. Je so pa robniki nefti v roci, pa v o z njimi, p. t. d. Vglanon se Felitovski prehod tak dela, kak dela delkova te-tica Klara: Vidnje una siva, vnoči pa gdra. Oblast pa ra vse fkeip nika ne ma ra. Je Beogradu če dobit' para?! Džouž.

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

OVEN

BIK

DVOJČEK

RAK

LEV

DEVICA

TEHTNICA

SKORPIJON

STRELEC

KOZOROG

VODNAR

RIBI

Ona: Nikakor ne moreš pozabiti tistega, ki si ga po neumnosti izgubila. Konec tedna boš izvedela informacijo, ki ti bo pomagala do ponovnega zblizanja. Pazi, da ne boš vse skupaj ponovno pripeljala v slepo ulico.

On: Odlično se boš počutil, saj ti bo šlo naravnost fantastično. Oglašila se ti bo prijateljica in skupaj bosta preživela kar sedem dni. Nikar ne odlašaj, saj ti lahko v nasprotnem marsikaj uide.

Ona: Če boš hotela prisiliti partnerja, da bo živel po tvojih pravilih, ga boš kaj kmalu izgubila. Poskusi biti vsaj malo strpnost in mu ponudi neke vrste kompromis. zadnja beseda pa bo vseeno tvoja.

On: Bodi bolj oprezen, saj ti nekdo prav vneto pripravlja zanko, v katero naj bi se ujel. Prijazen nasmeh se lahko kaj hitro spremeni v posmeh, vendar pa bo takrat že vse prepozno. Raje malo pohiti.

Ona: V življenju gre mnogokrat za masko in kdo jo sname, lahko naleti na neljube težave. Zato nikar ne vzdihuj, ampak se sprijazni z dejstvom, da je tudi odkritosrčnost včasih povsem nezaželena vrtilna.

On: Postavi se na noge in si zavijaj rokave! Le tako lahko upaš, da se ti bodo načrti tudi uresničili. Prijetni pogledi te bodo sicer za kratak čas zmedli, vendar pa se boš kaj hitro znašel. Le pogumno!

Ona: Se najbolje bo, če se odločno spoprimeš z nastalo težavo, saj je to edini način, da preprečiš še večjo zmedo, kot je sedaj. Prijatelj te bo sicer pohvalil, a vedi, da ga to prav v ničemer ne obvezuje.

On: Obeta se ti enkratna priložnost pri tvojem konjičku, zato je nikar ne zamudi. V začetku delovnega tedna pa se raje posveti predvsem denarnim zadevam, ki jih že dalj časa prav nesramno zanemarjaš.

Ona: Bolje bo, da ne razmišljaš o maščevanju, saj je trenutek primernejši za pomiritev. Proti koncu tedna boš prišla v položaj, ko se bo potrebno odločiti o veliko več stvareh, kot boš pripravljena.

On: Imaš srečo, da z lahkom pozabljaš vse, kar je v tvojem življenju neprijetnega in preživitega. Več pozornosti pa boš posvetil radovednim očem, ki že dalj časa sledijo tvojim včasih celo smešnim avanturam.

Ona: Tvoje slepo zaupanje prijateljici se je sedaj izkazalo kot izredno slaba poteza. Toda nikar se ne ustraši govorice, ki so začele krožiti v tvoji okolici, ampak se jim odkrito postavi po robu.

On: V prihodnjem tednu se ti obeta marsikaj prijetnega in vznemirljivega, zato nikar ne omahuj, temveč zagradi za ponujeno priložnost. Znanec ti bo sicer poskušal nagajati, vendar pa se bo na koncu ujel prav on.

Ona: Presenečena boš nad nenadnim zanimanjem tvojega nekdanjega oboževalca, vendar pa mu ne smeš zaupati. Drži se raje tega, kar imaš, saj niti ni tako slabo, kot se ti dozdeva. In ne pozabi poklicati prijateljice, saj veš, zakaj!

On: Nekemu se boš prav od srca nasmejal, dobre volje pa boš ostal ves konec tedna. Izlet z novimi prijatelji ti bo prinesel nepričakovano spoznanje o čustvih nekoga, do kogar nisi popolnoma ravnodušen.

Ona: Pred očmi imaš en sam cilj, zato pa ne vidiš priložnosti, ki se ti kar ponujajo. S silovitim rezom boš prekinila trenutno zvezo, ki ti greni življenje, nato pa se boš posvetila tudi lepšim in prijetnejšim stvarim.

On: Vse okoli sebe gledaš predvsem s temne strani, kar pa nikar ni dejanska slika tvojega okolja. Stara prijateljica si bo na vsak način poskušala ponovno pridobiti tvoje zaupanje. Stopi ji naproti, ne bo ti žal.

Ona: Nenadoma te bo zagrabil silna želja po mežikanju, pazí, da ne bo nekdo tega izkoristil. S prijateljicami se bo prijetno bavala, pa še nekoga boš spoznala. Izkoristi priložnost!

On: Zaradi poslovnih interesov se boš znašel v precej klobčnem ljubeznem položaju. Poskusi se raje malo razvedrati, pretirana resnost lahko povzroči še večjo zmedo in nezaupanje.

Ona: Kar nenadoma te bo obšlo, da se ti godi velika krivda. Kar brez skrbi, saj se ti ni treba prav ničesar bati. In nikar ne obratno.

On: Obeta se zanimiv konec tedna z osebo, za katero dalj časa kar precej ogor. Naj te ne skrbi za posle, saj jim kratka odsolnost ne more velika škoditi. In nikar se ne razgoreti.

Ona: Najprej se boš smejala, pozneje pa se boš le tepla na glavi. Ne izmikaj se srečanju, ki ti je usojeno, saj ni nikar tako daleč časa kar precej ogor. Naj te ne skrbi za posle, saj jim kratka odsolnost ne more velika škoditi. In nikar se ne razgoreti.

On: Nekdo bo zagrešil napako, ti pa boš na ta račun dosti dalj časa kar precej ogor. Naj te ne skrbi za posle, saj jim kratka odsolnost ne more velika škoditi. In nikar se ne razgoreti.

Ona: Ko boš spoznala, da si premagala določene boš sprevidela, da si bila kar predolgo nespametna. ha zelo želi, da bi spregovorila o svojih čustvih, ti pa stavno ne boš mogla narediti.

On: Šele odkar si začel živeti malo bolj razposajeno gibati v družbi, si spoznal, kaj vse si do sedaj zamudil. Z prijateljico boš naredil račun brez kričanja, a se boš vendarle uspel izvežiti iz neprijetnega položaja.

Spomladansko požiganje

Požigalništvo je najbolj primitivna oblika pridobivanja kmetijskih zemljišč, ki izvira še iz kamene dobe. Takrat je človek postajal čedalje bolj poljedelec in čedalje bolj »civiliziran«. Kasneje so s požigi poljskih in domov grozili le še barbarski narodi na osvajalnih pohodih. Iz bližnje zgodovine se pri nas požigali Turki in dandanes nekateri narodi še požigajo v osvajalnih vojnah. Amazonski pragozd požigajo zato, da s prerevnih zemlji žanjejo letino tri leta, nato voda prsti za vedno odplavi.

Vprašali se boste, kaj ima to opraviti z nami? Nimamo pragozda, nimamo vojne in vendar gori, pri nas gon vsako pomlad.

Gorijo brežine potokov, gorijo »vravnice« med njivami, gorijo brežine med zemeljskimi terasami, gorijo obronki gozdov, gorijo suhe trave, grmišča in žive meje.

Vprašam vas, ali smo »civilizirani«?

Ali smo morda še barbarski narod, ki ob vsej tehniki in ekološkem znanju ne znamo vzdrževati brežine v travi, grmovju ali drevu, temveč da dovolimo vžgalici, da opravi svoje ognjeno dejanje? Ali morda še pre malo poznamo življenje naših soprebivalcev na našem planetu, ki nam delajo družbo, medtem ko mi tako egoistično uničujemo njihov življenjski prostor?

Ali nam resnično ni mar in nečemo pomagati reševati življenje na tem planetu ter zmanjševati vse mogoče emisije od plinov do saj?

Ali se resnično ne zavedamo, da edino rastline lahko najbolj izkoristijo sončno energijo, jo pretvorijo v organsko maso, ki jo mi in naši požigalci samo z eno vžgalico poslejemo nepopravljivo v vesolje?

Ali se res še ne zavedamo, da so nam naši vnuki zaupali upravljanje planeta?

Ob vseh teh vprašanjih DRUŠTVO ZA VARSTVO OKOLJA POMURJA in ZVE-

ZA LOVSKIH DRUŽIN POMURJA PROTESTIRATA

Ob požigalniških dejanjih v naši krajini, ki ne ogrožajo samo imetje ljudi ampak predvsem življenje vseh drobnoživčev, metuljev, jerebic, prepelic, ptic, zajcev in še in še majhnih živali, ki se ne morejo ubraniti ognja. Sprašujemo, kje so naši civilizirani zakoni, ki bi preprečili takšna dejanja, in kdo so ti, ki si (m)o dolžni zakone izvajati?

Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter upravljanju lovišč (UL SRS 25/1976) v 9. alineji 49. člena prepoveduje spomladansko sežiganje suhih trav, grmišč, živih meja in podobnih površin, ki dajejo zavetišče divjadi.

Zakon o varstvu pred požarom varuje le človekovo imetje.

Po zakonu o gozdnih (UL SRS 18/1985) so gozdne organizacije in lastniki gozdov dolžni varovati gozdove pred požari v skladu z občinskimi predpisi.

Od vseh, ki požigate v pokrajini, pričakujemo, da se zavedate svojega početja, od oblasti pa, da sprejmejo zakon, ki bo varoval tudi tista bitja, ki se sama ne morejo braniti.

Ob koncu naj dodamo še podatke, ki nam jih je posredovala uprava za notranje zadeve iz M. Sobote o gozdnih požarih dne 6. 3. 1992: »V letu 1992 so policisti in delavci UNZ v Pomurju obravnavali oz. evidentirali 13 gozdnih požarov.

V tej zvezi je bilo podanih 7 kazenskih ovadb javnemu tožilstvu, v dveh primerih sta bili podani poročili o prekršku inšpekcijskim službam in v štirih primerih je bilo o požaru v obliki poročila obveščeno javno tožilstvo.

S požari je bila po nestrokovni oceni povzročena škoda 610.000,00 SLT. Ob tem so bili neposredno ogroženi 603 ha gozdov.

DRUŠTVO ZA VARSTVO OKOLJA IN ZVEZA LOVSKIH DRUŽIN POMURJA S. D.

PONEDELJEK 16.3.1992 OD 11-13h

ZAPORA

RADGONA SPŠČAUNICA GOSTILNA KRIŽAN

*SOBOTA GOSTILNA GAJ

LJUTOMER STROČJA VAS

M-10-1

*LENDAVA ODRANCI PRED VASJO

PRED ZAPORO UPOŠTEVAJTE PREDPISE IN NAVODILA ORGANIZATORJEV TER PROMETNE MILICE. PRIŽGITE VARNOSTNE UTRIPALKE IN POSLUŠAJTE MURSKI VALKI VAS BO SPROTI OBVEŠČAL O DOGAJANJU.

EKOLOŠKI FORUM-DRUŠTVO ZA VARSTVO OKOLJA

Poziv – protest – zahteva

M-10-1, cesta, ki je vse od lanskega poletja najbolj obremenjena v Pomurju in med najbolj prometnimi v Sloveniji, bo v ponedeljek, 16. marca 1992, od 11. do 13. ure zaprta.

Mnogi se čudijo, kako da tega nismo storili že prej in tudi ob zadnjem uradnem obisku v Ljubljani so mi nekateri odgovorni s področja prometne politike odkrito povedali: če bi bili vsi skupaj bolj glasni, bi se to že rešilo; čudim se, da te ceste niste že prej zaprli!

Prav vsi so se zavedali, da je promet po cesti od Maribora skozi Gornjo Radgono in Mursko Soboto do Lendave in naprej na Madžarsko, nevzdržen. O tem so govorili na vseh sestankih, sejah izvršnih svetov, skupščinah, pisali v časopisih... toda nobena občina ali stranka se ni odločila za odločilne korake. Izjema je najbolj ogrožena lendavska občina, ki je za 13. decembra 1991. leta napovedala blokado mednarodnega mejnega prehoda v Dolgi vasi. Takrat so slišali številne obljube in popustili. Pa ne

bi smeli, kajti najbolj odgovorni iz republike so ostali zgolj pri obljubah, še vedno pa vztrajajo pri starih načrtih, ki severovzhodno Slovenijo skorajda popolnoma izključujejo iz mednarodnih prometnih tokov. V resnici pa ni tako — mednarodni promet in prevažanje tovora od severa na jug in z zahoda na vzhod nam uničuje edino cestno povezavo s Slovenijo in s svetom. Najbolj žaljiv pa je odnos odgovornih iz republike, ki obljublja, da se bodo odzvali vabilu na sestanek, potem pa jih brez opravičila ni.

Na pobudo Ekološkega foruma Društva za varstvo okolja Pomurja (podpirajo jih vse pomurske občine in večina političnih strank) in ob sodelovanju policije in podjetij, ki skrbijo za vzdrževanje cest na območju občin v SV Slovenije, bo v ponedeljek,

16. marca 1992, zaprta Cesta M1-10-1; zapore bodo v Spodnji Ščavnici, pred Mursko Soboto in v bližini Odrancec, solidarno pa še v Stročji vasi na prleški strani. Društvo za varstvo okolja Pomurja poziva vse državljane pomurske regije, da se na zaporo ceste Maribor-Lendava odzovejo in z dopisnicami sporočijo ministru Kranjcu in predsedniku republiškega izvršnega sveta Lojzetu Peterletu protest zaradi ignoriranja in zanemarjanja pereče cestne problematike na skrajnem severovzhodnem delu Slovenije. Edina vrata Slovenije na vzhod so popolnoma uničena; koliko smrtnih žrtev in nesreč bo potrebno, da bo ta problem postal zanimiv tudi za vlado?

Prekmurci, Prleki in Štajerci bomo v ponedeljek od 11. do 13. ure zahtevali takojšnjo skupščinsko razpravo o novem slovenskem prometnem križu, o zagotavljanju denarja in takojšnjem začetku del na celotnem pomurskem delu ceste M-10-1.

Bernarda B. Peček

Hiša je pogorela

Doslej poznani storilec je 3. marca zakuril suho travo na lokalni cesti, ki pelje iz Šatovec proti Kruplavinu. Ogenj se je začel širiti v bližnji gozd, kjer je zagorelo podrasje, nato pa je zajel nenaseljeno stanovanjsko hišo, katere lastnica je Irena B. Poslopje je zgorelo skopogonjeno, tako da znaša gmotna škoda 250.000 tolarjev. Od tod se je ogenj širil še naprej v 100-hektarski gozd, vendar so medtem že posredovali gasilci.

Vlom v vrtno uto

3. marca je nepridiprav vlomil zunaj Bakovec v vrtno uto v soseski A. Z. iz Murske Sobote. Povzročil je škodo za 5.000 tolarjev, saj je polomil vhodna vrata. Iz ute pa sta zmanjkala liter vina in lutine. Ni znano, ali ju je spil po napornem delu ali pa pozneje — doma. Žal delavcem UNZ še ni supeho priti do vlomilca.

Pridrzan do iztreznitve

Delavci policijske postaje Ljutomer so 8. marca pridržali do iztreznitve Stanka L. z Razkrižja. V poročilu so zapisali, da so ga odvedli v svojem domu vinjen kršil javni red in mir. Prijatelj — pripravek, naj odneha, ni bilo uspešno, zato je moral v Ljutomer v ustrojen prostor, čez nekaj dni pa se bo še srečal s sodnikom za prekrške.

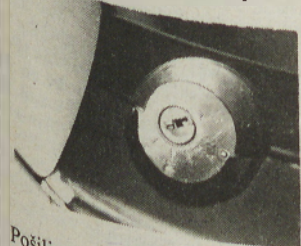
PROIZVODNJA — STORITVE — TRGOVINA
LJUTOMER, tel.: (069) 82-455

SALON POHIŠTVA KROG,
tel.: (069) 32-455

Vestnik informira in nagraduje

Zankrožite številko predmeta, ki je po vašem mnenju na sliki, izmarca 1992, na naslov: Vestnik, 69000 Murska Sobota, Titova 29. Vrednosti tedno smo izžrebali kupon številka 13. Žreb je nagrado v vrednosti okrog 10.000 tolarjev dodelil Jožetu Irgoliču iz Šatovec 35. Naša nagradna igra se počasi bliža h koncu. Če doslej še niste poslali nobenega kupona, poskusite srečo vsaj zdaj. Morda boste lahko v nagradnem tečenju dobili glavno nagrado: Renault 5 CAM-PUS!

Kaj je na sliki?

Kupon št. 15

1. Ključavnica volana
2. Kanalizacijski jašek
3. Gumb na plašču

Posilja
Ulica
Posta

iz

VESTNIK, 12. MARCA 1992

Vlom v kiosk

V noči s 3. na 4. marec je nekdo vlomil v kiosk S. M. na tržnici v Murski Soboti in iz njega sunil 850 tolarjev, več glasbenih kaset, nekaj hrane in pijače, tako da znaša skupna škoda 3.000 tolarjev.

Kraja orodja

Te dni so na farmi KZ Križevci v Bučkoveh odkrili, da je objekt obiskal ljubitelj delovnega orodja. Odnesele je dve težki kladi, tri krampe, prebijalnik, povrh pa je z dvorišča še ukradel 30 metrov cevi, ventil in pipo. Preden je prišel v prostor, je z izvijačem odrgal ključavnico. Za storilcem poizvedujejo.

Kje je elektromotor?

Betonskih mešalcev ni do bro počati na prostem, četudi je prostor ograjen. Na sicer ograjenem dvorišču Se-grada Ljutomer v Pušenjankovi ulici v Ljutomeru je bil betonski mešalec, ki ga je neki dan »vzel na piko« neznanec in ukradel električni motor, kabel, stikalo in klinasti jermen, tako da mu zdaj manjka le še — mešalec.

Vlak ga je podrl

Po železniški progi iz Veržaja proti Murski Soboti je v četrtek proti večeru korakal 78-letni Karel Hleb iz Veržaja in ob sebi potiskal kolo. Za njim je pripeljal vlak. Strojevodja je sicer opazil potnika, zato ga je opozoril z zvočnim signalom, brž nato pa začel močno zavirati, a je bilo prepozno: lokomotiva je zadela kolo in pešca vrgla v jarek ob progi. Hudo poškodovanega so ga prepeljali v bolnico.

AGROSERVIS

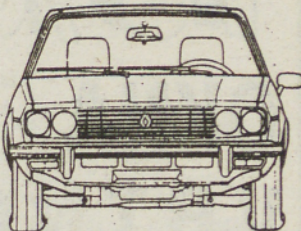
MURSKA SOBOTA

Kroška c. 58, Tel.: 069/21-630, Telex: 35-219, Telefax: 21-322

SERVIS
PROIZVODNJA
TRGOVINA
TRANSPORT

GARANCIJSKI SERVISI VOZIL:

RENAULT — TAS VW — CIMOS CITROEN — ZASTAVA — TAM

TRAKTORJEV IN
KMETIJSKIH STROJEV:

TORPEDO — ZETOR — URSUS — IMT — TOMO VINKOVIČ — ZMAJ

PRODAJA VOZIL:

RENAULT — VW — AUDI — ZASTAVA — TAM

S SVOJIMI STORITVAMI SE PRIPOROČAMO
TUDI V LETU 1992!

Iz programa TAS VW imamo na zalogi
vozila GOLF. Rabljena vozila vam prodamo tudi na dva obroka.

PRIDITE, IZBERITE IN KUPITE!

AKTUALNO V ŠPORTU

Nacionalni športni program v Republiki Sloveniji

V osnutku je pripravljen NACIONALNI ŠPORTNI PROGRAM V REPUBLIKI SLOVENIJI, ki ga je pripravilo ministrstvo za šolstvo in šport, a je ključnega pomena za nadaljnji razvoj športne dejavnosti.

V Sloveniji je tačas več dejavnikov, ki odgovarjajo za razvoj športa. Športna zveza je med osnovnimi nosilci dejavnosti, kar pa »nacionalni program«, ki ga je pripravilo ministrstvo za šolstvo in šport v celoti ne prikazuje, prikaz je pomanjkljiv. Vsekakor je potrebno, da tudi športni delavci, tako kot kulturniki, sprožijo potrebo po obravnavi športa v skupščini. Za nadaljnji razvoj športa je pomembno, da vsak dejavnik predstavi svoje naloge in odgovornosti. To pa v tem trenutku velja za: ministrstvo za šolstvo in šport, Športna zveza Slovenije in Olimpijski komite Slovenije.

V »nacionalnem programu«, ki ga je pripravilo ministrstvo zasledimo v uvodu opredelitev o športu, ki zadovoljuje potrebe po igri, razvedrilu, sprostitvi in gibanju, o značilnostih športa kot razvedrilu, sprostitvi in gibanju, o značilnostih športa kot prostovoljni dejavnosti. V okviru vzorov, ki zahtevajo sistemsko obravnavo športa, navaja strokovnost, učinkovitost, racionalnost, za novo kakovost dela in profesionalnost. Nacionalni program obravnava tudi del športa, ki naj bi bil financiran iz javnih financ, od katerih bi se večina nalog realizirala po občinah, le določene strokovne in druge naloge v republiki. Letne programe bi spremljala skupščina republike oz. skupščine občin. V občinah bi za program skrbele občinske športne zveze, po pogodbi med njimi in upravnim organom za šport. V tem opisu je bilo težko navesti vse podrobnosti iz »nacionalnega športnega programa« govor pa je o športni vzgoji predšolskih otrok, šolo-obveznih otrok, dejavnost srednješolske mladine, študentov in invalidov. Gradivo obravnava športno rekreacijo zaposlenih odraslih ljudi. Športna aktivnost je svobodno izbrana, financirala pa bi se predvsem načrtovanje in izvajanje aktivnosti.

Vrhunski šport predvideva načrtno vzgojo športnikov, predvidene pa so tudi razdelitve športnih panog v tri skupine. Opisan je temeljni in usmerjevalni program od najmlajših pa do specialnih programov za mlade športnice in športnike, priprave in nastop slovenskih reprezentanc in udeležba na mednarodnih kakovostnih tekmovanjih. Zanimiv je sklep, ki govori o upravljanju v okviru nacionalnega programa, govor je o novem svetovalnem organu — strokovnem svetu za šport. O športni zvezi Slovenije govori le o tem, da bo z njo sodelovala ter da nacionalni program predstavlja del programa športne zveze in njenih članic, preostali del pa je odvisen od delovanja članic znotraj zveze. Sodeluje tudi z Olimpijskim komitejem Slovenije, seveda za del, ki je zajet v nacionalnem programu. Tačas je ta koncept v obravnavi. Zaradi nejasnosti, zlasti pa nedoločeno opredeljenih nalog in enotni vsebinski zasnovi športa so sklicani posveti. Upamo, da bodo športni delavci uveljavili svoje zahteve, zlasti tiste podrobnosti, ki naj bi jih nacionalni program zajemal in pomenijo skupen korak k reševanju enotnega pristopa vseh športnih dejavnikov, ki ne najdejo skupnega jezika že pri osnovnih športnih dokumentih.

LUDVIK ZELKO

Kategorizirani in perspektivni športniki

Športna zveza Slovenije je izdala obvestila z seznamom kategoriziranih in perspektivnih športnikov Slovenije. Kljub pomanjkljivosti seznama, saj v njem ni nekaterih športnikov, ki so si ta status na tekmovanjih zaslužili (površnost republiških strokovnih zvez), je med kategorizirane in perspektivne športnike uvrščenih 21 športnikov iz soboške in 5 iz radgonske občine, medtem ko lendarjska in ljutomerska občina nimata na seznamu niti enega športnika. V nacionalnem razredu sta namiznoteniška igralca Potrošnika iz Murske Sobotne Mirko Unger in Borut Benko, športni ribiči Ribiške družine Gornja Radgona Miro Matjašec, Mirko Božič in Branko Novak ter kajakaš Brodarskega društva Mura iz Kroga Kemal Arnatović. Med perspektivnimi športniki so: Jasna Džordžević (Klub športno ritmične gimnastike Murska Sobotna), Simon Škrilec, Matej Cigut, Boštjan Puhar, Branko Vidmajer, Kristjan Kutuša, Darko Fule in Ferek Maučec (Hokejski klub Pomurje Murska Sobotna), Uroš Kolarič (Aero klub Murska Sobotna), Boris Rihtarič (Namiznoteniški klub Gornja Radgona), Tomaž Kus, Andrej Sapač in Mitja Horvat (Namiznoteniški klub Potrošnik, Murska Sobotna), Goran Cestnik (Odbojkarski klub Radenci), Peter Lukašev, Mladen Zec in Rade Bačič (Rokoborski klub Pomurka, Murska Sobotna), Boris Škedelj (Streliška družina Pomurka), Boštjan Maček (Streliška družina Stefan Kovač Turnišče) in Robi Markoja (Streliška družina Noršinci).

F. Maučec

ŠAH

Zmagal A. Kos

V Janževem hramu je bil tretji šahovski turnir, ki ga je pripravilo ŠD Gornja Radgona. Sodelovalo je 50 šahistov in šahistk. Pri članih je zmagal Alojz Kos z 8,5 točke pred Kovačem in Režonjo, po 7,5, Neratom, Logarjem, D. Harijem, Bolčičem, Glavačem, Maukom in Brunčičem, po 6 točk. Pri nekategoriziranih je bil najboljši Glavač pred Maukom, Brunčičem in Lovrenčičem, po 6 točk. Pri mladincih je bil najboljši Mastinšek, pri ženskah pa Neratova. Četrti turnir bo čez štirinajst dni v Ormožu.

PD MATICA MURSKA SOBOTA

Čez dvajset pohodov

Člani Planinskega društva Matica iz Murske Sobotne so ocenjevali svoje delo in ugotovili, da so v minulem letu organizirali čez dvajset pohodov, ki so se jih udeležili pionirji, mladinci in starejši. Ugotovili so tudi, da je čedalje več ljubiteljev gora, kar je razveseljivo. Dogovorili so se, da bodo tudi letos pripravili več raznih pohodov. Poleg enodnevnih načrtujejo tudi večdnevne pohode po slovenskih gorah. Ob tej

priliki so čestitali zakoncema Mariji in Mihaelu Mesariču iz Lipovec, ki sta lani uspešno prehodila slovensko planinsko pot. Z zanimanjem pa so si ogledali diapozitive ter prisluhnili nepozabnim vtisom Lada Klara in Borisa Kukanje, ki sta se pred dnevi vrnila z zanimivega pohoda na Kilimandžaro.

T. Horvat

—KEGLJANJE—

Radenska ni uspela

V zadnjem kolu prvenstva v drugi republiški moški kegljaški ligi je EMO iz Celja v odločilni tekmi za naslov prvaka v Radencih premagal Radensko s 5109:5092 podrtimi keglji. Tako bodo morali kegljači Radenske še naprej tekmovali v drugi republiški ligi. Posamezni tekmovalci so podrti naslednje število kegljev: Smodiš 838, Drvariš 826, Kučan 838, Šalamon 400, Steržaj 898, Kovačič 858 in Bavec 434 podrtih kegljev.

Zmaga kegljavcev Nafta

V tekmovalju varažinske kegljaške lige je lendarjska Nafta premagala Zanatijsko iz Cakovca s 4709:4600 podrtimi keglji. Najboljši pri Nafti: Felšo 812, Žalik 809 in Matko 801 podrtih kegljev.

M. Z.

Kocuvan in Šalamon

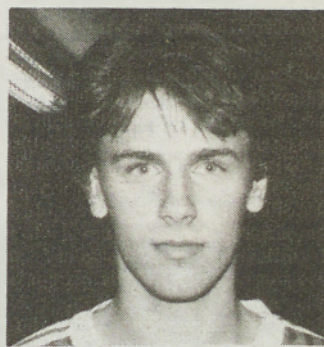
V Radencih je bilo finalno sindikalno kegljaško tekmovanje soboške in radgonske občine. Sodelovalo je 12 kegljavcev, ki so si pridobili pravico tekmovalja na predhodnih tekmovanjih. V radgonski občini je zmagal Šalamon (Aerkot) s 419 podrtimi keglji pred Brusom (Radenska) in Hopikom (Aerkot), po 425 podrtimi keglji. V soboški občini pa je prvo mesto osvojil Kocuvan (Obrtništvo) s 411 podrtimi keglji pred Duričem (Mura), 403, in Zorkom (Ljubljanska banka), 400 podrtih kegljev.

Pokalne tekme

Na območju MNZ Murska Sobotna bodo odigrane pokalne nogometne tekme. Srečanje Dobrina Rogoševci-Rakičan bo v nedeljo, 15. marca, v Rogoševcih, tekmi Beltrans-Mura in Bakovci-Potrošnik pa v sredo, 18. marca.

SLOVENSKA ROKOMETNA SUPERLIGA

Odlična igra Pomurke

Srečko Meolic — tokrat navdušil s svojo igro.

V štirinajstem kolu tekmovalja v slovenski rokometni superligi so rokometarji Pomurke iz Bakovec pripravili prijetno presenečenje. Z vodilnim in še neporaženim moštvom Pivovarno Laško iz Celja so igrali neodloče-

no 18:18. Bila je to doslej najboljša igra Pomurke. Učinkovito so imeli večji del prvega polčasa pobudo in nekaj časa celo vodili s tremi goli razlike. Za prihodnosti odhodu Okreša z igrišča teh izključitev pri stanju morali v zadnjih sekundah vati točko. Strelci za Pomurje: Meolic 6, Petek 4, Buzek 2, Lovenjak in A. Lovenjak po 1. Pred okrog 600 gledalci sta vodila Jovanovič in Ljubljane. V prihodnjem kolu igra Pomurka zopet doma, v opremo iz Slovenj Gradca.

STRELCI POMURKE

75 golov: Radovan Petek, 42 golov: Srečko Meolic; 42 golov: D. Kolar; 42 golov: Lovenjak in Anton Lovenjak; 42 golov: Jože Žugej in Jozica Kamnikom. Namesto v soboto bo tekma v sredo. Rokometarji namreč v soboto in nedeljo sodelujejo na turnirju v Monstardžskem.

—SLOVENSKA ROKOMETNA LIGA—

Poraz Kroga v Škofji Loki

V šestnajstem kolu tekmovalja v slovenski moški rokometni ligi je Škofja Loki premagal Krog z 19:15. Gostitelji so imeli veliko več od igre zasluženega zmaga in se tako oddolžili za poraz v Murski Soboti. Strelci za Krog: Lukač 5, Varga 4, D. Kolman, Meolic 2, Prem 1 in Legenič 1. V prihodnjem kolu igra Kamnikom. Namesto v soboto bo tekma v sredo. Rokometarji namreč v soboto in nedeljo sodelujejo na turnirju v Monstardžskem.

—NAMIZNI TENIS—

Slaba igra Pomurce

Gostovanje Potrošnika v Novem mestu je prineslo slabo in zadrevno igro vseh igralcev, kar sicer ni ogrozilo zmage, domaći le, nekdanji mladinski državni reprezentant Jamšek, jim je pokazal iz borbivosti za barve svojega kluba. Radgončani v Mariboru pri odlični domači ekipi niso imeli kaj iskati, njihov najboljši igralec Rihtarič pa je spet uspel zmagati v dveh partijah. Zaradi prvenstvene reprezentacije Slovenije za evropsko prvenstvo v Stuttgartu večina sestavljajo igralci Kovine, bo tekma zadnjega kola v četrtlet v Murski Soboti ob 18.00. V soboto ob 15.00 pa bo v Murski Soboti veliki derbi za drugo mesto med Potrošnikom in Strigom, gona pa igra doma s Kovino.

Rezultati: NOVOTEHNA—POTROŠNIK 3:6 (Radeka—Benko 0:2, Retelj—Benko 0:2, Jamšek—Unger 2:1, Retelj—Benko 1:2, Radeka—Unger 0:2, Jamšek—Benko 2:0, Retelj—Benko 1:2, Jamšek—Kus 2:0, Miklič—Benko 0:2); STROJNA—RADGONA (Revisz—Žitek 2:0, Plohl—Rihtarič 2:1, Grmič—Kuzma 2:0, Žitek 2:0, Revisz—Kuzma 2:0, Grbič—Rihtarič 0:2, Plohl—Kuzma 2:0, Grbič—Žitek 2:1, Hribar—Rihtarič 0:2).

—SLOVENSKA ODBOJKARSKA LIGA—

Zmaga Ljutomerčano poraz Vigrosa

V šestnajstem kolu tekmovalja v prvi slovenski moški odbojkarski ligi je Emonacemerce iz Ljutomeru v Mariboru premagali ekipi Vilede s 3:2. Ljutomerčani so tokrat igrali dobro in zasluženo zmagali, četudi so pri gostiteljih igrali trije igralci iz prve ekipe. Boljša pri Ljutomeru sta bila tokrat Krajcar in Belec. Odbojkarski klub Vigros iz Murske Sobotne pa so nepričakovano izgubili tekmo s Mislinjo z 0:3. Sobočani so tekmo vzeli premalo resno, kar se je odrazilo na igri. Ekipi sta igrali v naslednjih postavah: EMONACEMERCE: Drvarič, Krajcar, Grut, Rajnar, Onišak, Šumak, Vilec, Belec in Škrobar. VIGROS: Ratkai, Žalik, Horvat, Gohar, Janža, Novak, Munih, Klement, Šiftar. V prihodnjem kolu igra Emonacemerce v Ljutomeru z vodečo Brezovico, Vigros pa s Zirovnici.

—DRUGA SLOVENSKA ODBOJKARSKA LIGA—

Radenci premagali Vuzenico

V dvanajstem kolu prvenstva v drugi slovenski moški odbojkarski ligi so Radenci v derbi tekmi za vrh šestvice premagali Vuzenico s 3:1 in se tako oddolžili za poraz v Vuzenici. Tretja ekipa Vuzenice premagala Pomurje s 3:0, tekma med Mežico in Veržejem pa je odigrana. V prihodnjem kolu igrajo — Radenci—Vileda 3, Vuzenica—Pomurje.

V šestnajstem kolu prvenstva v drugi slovenski odbojkarski ligi za ženske je Ljutomer v pomurskem derbiju premagal Cven. Braslovce je premagalo Puconce s 3:1, tretja ekipa Palomne Banje premagala Pomurje iz Murske Sobotne s 3:0. Ptuj pa je v Mariboru premagal ekipo Mladosti s 3:0.

Sodelovalo 120 delavcev

Območna organizacija ZSS Pomurja Murska Sobotna je pripravila območno prvenstvo v veleslalomu delavcev. Sodelovalo je 120 tekmovalcev in tekmovalk iz Pomurja. Največ tekmovalcev imeli zaposleni v soboški Muri, ki so postali ekipni zmagovalci.

Rezultati — moški do 30 let: 1. Tratar (Carinarnica), 2. (SO MS), 3. Kastelic (Mura); od 35 do 40 let: 1. Strah (KK), 2. Frajman (Mura), 3. Verman (SO MS); nad 45 let: 1. Jože (KK), 2. Janez Kovač (SO MS), 3. Filipič (KK GR); let: 1. Karas (Mura), 2. Zadravec (Mura), 3. Čahuk (Obrtništvo); let: 1. Korošec (Bolnišnica), 2. Beltran (Mura), 3. Zrim (KK); Ekipni vrstni red: 1. Mura, 2. Obrtnik, 3. Skupščina občine Mura, 4. KK Gornja Radgona in Carinarnica, 5. Potrošnik, 6. Murska Sobotna, 7. Agromerur, 8. ABC Pomurka, 9. 11. Slovenija, 10. Boračeva, 12. KS Ljutomer, 13. Pongrad MS, 14. Elektro.

—ROKOMET—

Krog premagal Monošter

V prijateljski mednarodni rokometni tekmi je Krog premagal Monošter iz Madžarske z rezultatom 27:22. Strelci za Krog: Prem in Varga po 4, Lukač, D. Kolmanko in Titan po 3, Bakovci in Kolmanko enega.

VESTNIK, 12. MARČA

15% POPUST

OKNA - VRATA - SENČILA VRTNE GARNITURE PRENOVA OKEN

organizirana montaža
brezplačni prevoz
za večje nakupe

JELOVICA

Lesna industrija, 64220 Škofja Loka, Kidričeva 58
tel.: (064) 631-241, telefax: (064) 632-261

MURSKA SOBOTA
Cankarjeva 25
telefon: (069) 22-921

JANKO SLAVIČ — NOV PREDSEDNIK KK LJUTOMER

Samostojno združenje za kasače

Na nedavni skupščini Konjeniškega kluba Ljutomer so ugodno ocenili lanskolno kasaško sezono, hkrati pa imeli tudi upravičene pripombe na sedanjo organiziranost konjskega športa v Sloveniji. Več o tem smo se pogovarjali z novim predsednikom Konjeniškega kluba Ljutomer Jankom Slavičem.

— Lanska sezona je bila za ljubotemski kasaški šport izredno uspešna. Kakšna je vaša ocena?

— Lanskolna sezona je bila za ljubotemski kasaški klub zelo ugodna. Naši kasači so osvojili 77 zmag. Milan Kukulj iz Krapja je z letno dobič prvi slovenski kasaški derbi. S štirimi zmagami in sedmimi uvrstitvami je najuspešnejša tekmovalka. Fita z Jožetom Šršenom iz Verzeja je dobila največ nagrad v mednarodnem merilu je dosegel velik uspeh Marjota Slaviča mlajšega iz Ključarovec na evropskem prvenstvu amaterjev na Finskem, kjer je postal podprvak. Sicer pa je ljubotemski konjeniški klub po številu zmag in uvrstitev med najboljšimi v Sloveniji.

— Ljubotemčani, kjer je zibelka slovenskega kasaškega športa, niste zadovoljni s sedanjo organiziranostjo Konjeniške zveze Slovenije. Zato ste predlagali, da naj kasaški šport osamosvoji. Kako je s tem?

— Mi sploh nismo zadovoljni z razvojem konjereje v Sloveniji in s tem tudi ne z odnosom do kasaškega športa. Zato predlagamo, da postane reja kasačev gospodarska panoga. To pomeni, da mora Republika Slovenije takoj kot za druge panoge v živinoreji del sredstev nameniti tudi za reja dejavnost. Doslej je bil ta delež minimalen. Po drugi strani pa daje reja kasačev slovenskemu športu ljudski identiteti, kar se posebej velja za naše območje, kjer je dolgoletna tradicija v reji konj in kasaških dirkah. Ker pa se doslej za kasaški šport ni namenilo nič denarja, menimo, da je potrebno v samostojni Republiki Sloveniji slovensko konjerejo in konjski šport drugače organizirati. Kasaški šport v Sloveniji doslej ni bil enakopraven z dru-

gimi konjskimi športi, zato predlagamo ustanovitev Združenja za rejo kasačev in konjske dirke. To združenje naj bi imelo osnovni namen pospeševati rejo kasačev ter vodenje in nadzor nad vsemi dirkami v Sloveniji. Pri tem želimo

mo, da se v pospeševanje reje kasačev vključi ministrstvo za kmetijstvo Republike Slovenije. To naj bi tudi skrbelo za plemenske žrebece, za kar so morali v zadnjih obdobjih skrbeti reji sami. Finančno so jih pri tem podprle nekatere občine in podjetja. Pri ministrstvu za šport Republike Slovenije pa je potrebno doseči, da se kasaške dirke obravnava enako kot drugi športi. To so seveda naši predlogi. Mi želimo, da se v Sloveniji dogovorimo, da bomo športne discipline konj enakovredno obravnavali in s tem omogočili hitrejši napredek v reji in tekmovalstvu kasačev. O teh naših predlogih bomo razpravljali na skupščini Konjeniške zveze Slovenije, ki bo še ta mesec.

— Kaj pa na vaše predloge in pobude pravijo pri Konjeniški zvezi Slovenije?

»Le-ta uradno o naših pobu-

dah in predlogih se ni razpravljalo. Predsednik Konjeniške zveze Slovenije Mirko Mirtič razmišlja, da bi kasaškemu športu morali dati enako mesto kot drugim športom v konjereji.

— Lani je bila kasaška sezona ostrejša kot prejšnja leta. Kaj pa načrtujete letos?

»Konjeniški klub Ljutomer načrtuje letos tri dirke. Prva bo že 26. aprila v Ljutomeru kot otvoritvena dirka sezone. To bo odprta dirka, s katero želimo privabiti tudi tekmovalce iz sosednje Hrvaške, s tem da se naši tekmovalci potem udeležijo tudi dirk na Hrvaškem. Potegujemo se za organizacijo slovenskega kasaškega derbija, kjer je poleg nas še kandidat KK Ljubljana. Za ta derbi smo pripravili dati visoko nagrado — 7.000 DEM. Dirka, za katero datum še ni določen, ker še ni sprejet koledar tekmovalj, bo predvidoma julija. Prav tako načrtujemo tradicionalno dirko v Gornji Radgoni med Kmetijsko živilskim sejmom. Poleg teh treh dirk bo na hipodromu v Ljutomeru letos še nekaj dirk, ki jih organizirajo drugi. Naš interes je, da naj bo čimveč dirk, ki jih vključimo v koledar tekmovalj. Poleg športnih tekmovalj pa v klubu tudi skrbimo za naše objekte. Graditi nameravamo nove tribune za sodnike in še nekatere druge objekte, za kar imamo sprejete načrte. Naša najpomembnejša naloga pa je, da pridobimo denar s svojimi prireditvami in ob pomoči pokroviteljev, kjer posebej računamo na povezavo s turizmom, saj mislimo, da je kasaški šport del turistične ponudbe. V hotelu Radin bomo 28. marca pripravili tradicionalni KONJSKI BAL, kjer bo poleg srečelova tudi tradicionalna tombola, kjer je prva nagrada športni kasač. Prav tako si bomo prizadevali, da v klub, kjer imamo sedaj okrog 300 članov, pritegnemo čimveč ljubiteljev kasaškega športa.

FERI MAUČEC

STRELSTVO

Tekmovali za občinske naslove

V Gornji Radgoni je bilo občinsko tekmovalje v streljanju za ekipe in posamične naslove. Naslove občinskih prvakov so osvojili: pionirke — ekipno: Elrad 306, posamično: Vodnik (Videm) 146 krogov; pionirji: posamično: Pivec (Elrad) 156; ekipno Elrad 441 krogov; mladinci — ekipno: Elrad 1034, posamično: Svetec (Elrad) 306 krogov; člani: ekipno: Elrad 1.089, posamično: Stergar (Videm) 367 krogov.

V Murski Soboti pa je bilo občinsko tekmovalje z zračno puško za občinske prvake. Naslove so osvojili: člani — ekipno: Pomurka M1 1.116, posamično: Markoja (Pomurka) 381; članice: ekipno: Pomurka M1 1.010, posamično: Horvat (Tišina); mladinci: ekipno: Pomurka M1 1.113, posamično: Markoja (Pomurka) 378; mladinke — ekipno: Tišina 1.045, posamično: Horvat (Tišina) 356; pionirji — ekipno: Pomurka 531 (nov občinski rekord), posamično: Karo (Pomurka) 185; pionirke — posamično: Flegar (Tišina) 174 krogov. Za najboljšega strelca soboške občine v letu 1991 so razglasili Robija Markoja, ki je prejel pokal.

Filip Matko

Za občinske naslove v Turnišču

SD Stefan Kovač je pripravilo občinsko tekmovalje v streljanju z zračno puško za občinske naslove. Sodelovalo je 19 ekip in 17 posameznikov. Skupaj je tekmovalo 74 strelcev. Zmagovalci so bili — člani ekipno: SK Turnišče 1079, posamično: A. Maučec (Tur) 366 krogov; članice ekipno: SK Turnišče 964, posamično: Zver (Tur) 328 krogov; mladinci ekipno: Crenšovci 997, posamično: Muršič (Varstoj) 350 krogov; mladinke: ekipno: SK Turnišče 909, posamično: Zver (Tur) 322 krogov; pionirji ekipno: SK Turnišče 478, posamično: Režonja (Tur) 172 krogov; pionirke ekipno: SK Turnišče 472, posamično: Tukšar (Tur) 160 krogov.

Franc Vitez

Pomurka druga v Hrastniku

V Hrastniku je bilo tretje tekmovalje v streljanju z zračno puško za pokal Prijateljstva. Tokrat so tekmovali tudi za stekleno kapljo. Pomurka iz Murske Sobotice, ki vodi v tem tekmovalju, je zasedla drugo mesto s 516 krogi, med posamezniki je bil Vajda prvi s 182 krogi. Balasko četrti in Karo peto.

F. Matko

SNL

Maribor B.	22	16	3	3	50:21	35
Olimpija	21	13	5	3	45:12	31
B. Izola	22	12	7	3	34:13	31
Živila Naklo	22	12	6	4	33:20	30
Gorica	22	9	10	3	43:22	28
MURA	22	12	3	7	40:27	27
Koper	22	12	3	7	22:17	27
Publikum	22	9	8	5	28:27	26
Steklar	22	9	6	7	34:36	24
Slovan M	22	8	6	8	30:19	22
E. Ljubljana	21	8	6	7	24:20	22
E. Zagorje	22	9	3	10	33:26	21
Rudar (V.)	22	7	7	8	32:35	21
L. M. Svoboda	22	8	5	9	32:37	21
POTROŠNIK	22	6	6	10	30:46	18
Primorje	22	6	5	11	23:39	17
Rudar	22	6	3	13	28:39	15
NAFTA	22	5	4	13	26:44	14
Medvode L.	22	5	3	14	17:45	13
Domžale L.	22	3	4	15	13:34	10
Jadran Lama	11	2	3	17	10:48	7

ROKOMET

Super liga

Pivovarna	14	12	2	0	393:263	26
Kotinska	14	10	4	4	313:165	20
Rudar	14	7	3	4	306:292	17
Jadran	14	7	2	5	311:313	16
Velenje	14	6	3	5	321:308	15
N. Oprema	14	7	1	6	318:332	15
POMURKA	14	6	1	7	304:314	13
Drava	14	5	2	7	340:356	12
Duka	14	4	2	8	312:325	10
Presad	14	4	2	8	301:313	10
Predvor	14	3	2	9	298:365	8
Inles Riko	14	1	4	9	173:330	6

NT super liga

Kovina	12	12	0	0	88:18	24
POTROŠNIK	11	10	1	1	71:28	20
Strojna	12	9	3	7	77:21	18
Merkur	11	4	7	3	35:65	8
RADGONA	11	3	8	8	38:61	6
Ingrad	11	3	8	3	31:68	6
Novotehna	11	3	8	3	31:68	6
Ilirija	11	1	10	2	27:72	2

I. SOL — moški

Brezovica	16	13	3	43:16	29
VIGROS	16	12	4	38:27	28
Bled	16	11	5	39:21	27
Šempeter	16	11	5	40:25	27
Zirovnica	16	10	6	37:25	26
EMONACOMMERCE	16	9	7	32:29	25
Topolšica	16	9	7	33:29	25
Črnuče	16	7	9	27:36	23
Celje	16	3	13	22:40	19
Mislinja	15	2	13	14:39	17
Izola	15	2	13	11:42	17

II. SOL — moški

Vuzenica	12	11	1	34:13	23
Mežica	12	10	2	32:7	22
RADENCI	12	10	2	30:9	22
Turbina	12	7	5	24:21	19
Vileda 3	12	5	7	20:24	17
Fužinar 2	12	3	9	17:30	15
VERZEJ	12	2	10	11:32	13
POMURJE 2	12	0	12	4:36	12

ROKOMET

V zaostali tekmi pomursko-podravške zimske rokometne lige so Bakovci premagali Mladince iz Murskih Brncov z 19:13 in tako postali prvaki.

Bakovci	9	8	0	1	189:137	16
Krog	9	8	0	1	182:120	16
V. Nedelja	9	7	1	1	164:125	15
Radgona	9	5	1	3	173:140	11
Ormož	9	5	0	4	165:146	10
Polet	9	4	0	5	161:151	8
Mladinec	9	4	0	5	171:150	8
Razkrižje	9	2	0	7	138:208	4
Videm	9	1	0	8	127:200	2
Polet ml.	9	0	0	9	109:202	0

— MOTOKROS

Kampuš v domačem klubu

Boštjan Kampuš, odličen motokrosist, ki je doslej nastopal za Jorg Reicing klub Karlovac, je v prestopnem roku prestopil k domačemu Mototouring klubu Radenci. Kampuš bo že 29. marca sodeloval na evropskem prvenstvu v Italiji, čaka pa ga še tekmovalje na državnem prvenstvu in odprtem prvenstvu Avstrije.

— KOŠARKA

Visoka zmaga

V drugem kolu razigravanja košarkaric za razvrstitev od 13. do 19. mesta v Sloveniji je ekipa Pomurja iz Murske Sobotice v Litiji premagala domačo ekipo z visokim izidom 73:40. Strelke za Pomurje: Ivančevićeva 2 (2:6), Brežičeva 24 (5:12), Drožinova 28 (8:17), Langova (0:2), Boharjeva 13 (1:3) in Karova 6 (0:4). Čez štirinajst dni igra Pomurje s Sentvidom v Ljubljani.

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Polovičen uspeh pomurskih ligašev

V drugem spomladanskem kolu prvenstva v slovenski nogometni ligi so pomurski ligaši dosegli polovičen uspeh. Soboška ekipa je gostovala v Zagorju in z dobro igro premagala domačo moštvo z 2:1. Zmaga Sobočanov bi lahko bila izdatnejša, saj nekaj idealnih priložnosti za gol niso izkoristili. Strelca za Muro sta bila Kukič iz enajstetrovke in Vickovič. Mura je igrala v postavi: Cernjavič 7, Cener 7, Zekič 6, Gramov 7, Posavac 8, Kokaš 6 (Vukman 5), Baranja 6, Prekazi 7, Vickovič 7, Kukič 8, Kovačič 7. Nogometaši Potrošnika so v Belincih gostili moštvo trboveljskega Rudarja in igrali neodločeno 1:1. Gol za Potrošnik je dosegel Hartman iz prostega strela. Belincani so imeli več od igre in zrele priložnosti za gol, ki pa jih Škaper ni izkoristil. Potrošnik je igral v postavi: Irgolič 6, Tratnjek 7, Zver 6, Zrim 6, Kosi 7, Forjan 6, Contala 7, Voroš 5, Hartman 7, Škaper 5, Baranja 5 (Godina —). Lendavska Nafta je gostovala v Velenju in izgubila tekmo z Rudarjem z 2:3. Lendavčani so tretji gol prejeli v zadnji minuti igre. Nafta je igrala v postavi: Palatinuš 5, Baša 6, Ratajac 6, Novak 7, Djurdjevič 7, Graj 5, Hranilovič 6, Šabjan 7, Bubek 7, Dovečer 6, Rob 5 (Kopinja 6). V prihodnjem kolu igrajo: Mura—Živila Naklo, Nafta—Gorica in Medvode—Porošnik.

Jože Hartman — strelca za Potrošnik

STRELCI SNL

- 14 golov: Milan Kukič (Mura)
10 golov: Robert Šabjan (Nafta)
8 golov: Štefan Škaper (Potrošnik)
Duško Vickovič (Mura)
7 golov: Mario Zver (Potrošnik)
Emin Prekazi (Mura)
4 gole: Peter Voroš (Potrošnik)
Jože Hartman (Potrošnik)
Miroslav Graj (Nafta)
Damir Rob (Nafta)
3 goli: Marinko Šarkezi (Mura)
Robert Kovačič (Mura)
Jože Kokaš (Mura)
2 goli: Miljenko Dovečer (Nafta)
Mario Ružič (Nafta)

Športna napoved

V primerjavi s prvo športno napovedjo se je tokrat število reševalcev precej povečalo. Kljub temu pa nismo našli pravilno izpolnjene lista in tako nagrade ostajajo nerazdeljene. Upamo, da bo v prihodnje sreča bolj naklonjena našim reševalcem športne napovedi. Dolžni smo tudi opravičilo. V športni napovedi št. 2 je namreč pomotoma izostal par Zagorje—Mura.

Rešitev športne napovedi št. 2

PARI	REZULTAT	TIP
Koper—Maribor	0:1	2
Gorica—Slovan	1:0	1
Rudar (V.)—Nafta	3:2	1
Potrošnik—Rudar (T.)	1:1	0
Živila Naklo—Medvode	0:0	0
Steklar—Jadran Lama	2:0	1
Svoboda—Primorje	0:2	2
Publikum—Izola	0:0	0
Domžale—Olimpija	0:1	2

Športno napoved št. 3 je napovedal nekdanji nogometaš Mure in velik ljubitelj nogometa Karel Glazar-Boba iz Murske Sobotice. Zanimivo je, da je napovedal zmago Mure ter neodločena izida za Nafto in Potrošnik.

Pari

1. Olimpija—Publikum C.
2. Izola—L. M. Svoboda
3. Primorje—Steklar
4. Jadran Lama—E. Zagorje
5. MURA—Živila Naklo
6. Medvode L.—POTROŠNIK
7. Rudar (T.)—Rudar (V.)
8. NAFTA—Gorica
9. Slovan—Koper
10. Maribor M.—B. Ljubljana

tip

- 1
1
1
0
1
0
1
0
0
1

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 3

TIP

1. Olimpija : Publikum C.
2. B. Izola : L. M. Svoboda
3. Primorje : Steklar
4. Jadran Lama : E. Zagorje
5. MURA : Živila Naklo
6. Medvode L. : POTROŠNIK
7. Rudar (T.) : Rudar (V.)
8. NAFTA : Gorica
9. Slovan : Koper
10. Maribor B. : E. Ljubljana

Športno napoved je potrebno poslati na uredništvo Vestnika najpozneje do sobote, 14. marca 1992. Naslov: Vestnik, Murska Sobota, Titova 29. Med pravičnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence.

(Priimek in ime ter naslov)

ŠK Turnišče in Draškovič

Strelska družina Crenšovci je bila organizator finala občinske strelske lige Lendava v streljanju z zračno puško. Posamezniki so bili tudi tekmovalci za občinsko zlato puščico. V občinski strelski ligi je zmagala ekipa SK Stefan Kovač Turnišče s 10017 krogi pred SD Crenšovci 9453 in SD Dolina 9353 krogov. Pri posameznikih je bil najboljši Draškovič z 2566 krogi pred A. Maučecem, 2527, in Rajnarjem (vsi SK Turnišče), 2525 krogov.

V tekmovalju za zlato puščico je zmagal Draškovič s 542 krogi pred Maučecem, 537, in Gruškovnjakom (vsi SK Turnišče).

Pionirke Pomurke druge

V Zalaegerszegu na Madžarskem je bil drugi mednarodni rokometni turnir za pionirke. Sodelovali so štiri ekipe, med njimi tudi ekipa Pomurke iz Rakovec. Rezultati — Pomurka:Lenti 10:14, Zalaegerszeg:1:Pomurka 13:8, Pomurka:Zalaegerszeg 11:13. Pomurka iz Rakovec je zasedla drugo mesto. Najboljša strelka je bila Boharjeva.

MURSKA SOBOTA

Iščejo denar za preživetje

Mestne krajevne skupnosti Park, Partizan, Turopolje, Alija Kardoša, Lendavska in Borisa Kidriča si zaradi pomanjkanja denarja, kar je posledica neuspešnega referenduma za krajevni samoprispevek, zaradi česar ne bo možno dograditi druge osemletke in nove študijske knjižnice, obetajo, da letos ne bodo ostale na cedilu. Zato predlagajo kot nove vire financiranja za izvedbo letošnjega programa del sredstva iz občinskega proračuna za lokalne ceste in sekundarne komunalne objekte. Z njimi bi lahko zagotovili vzdrževanje mestnih ulic, pločnikov, javne razstreljave, zasa-ditev dreves, ureditev zelenic in parkirišč v mestu. Poleg tega bi dokončali ureditev Gregorčičeve ulice ter nekaj denarja namenili za komunalno ureditev Južne in Partizanske ulice ter ulice ob mlinu.

Z uvedbo občinskega odloka o komunalnih taksah naj bi v mestu zagotovili vire za uporabo glasbenih avtomatov v javnih lokalih, za reklamne napise, objave, oglase, letake in vitrine, ki so na javnih mestih. Hkrati bi del denarja namenili za kioske, stojnice in javne prostore ob gostovanjih cirkusov. Računajo pa tudi na sredstva od uporabe javnega pločnika pred poslovnimi prostori, zlasti za razstavljanje predmetov in za organiziranje zabavnih prireditev v gospodarske namene. Ker se v sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora stekajo sredstva za uporabo mestnega zemljišča, ki jih plačujejo fizične in pravne osebe, se nadejajo določenega deleža tudi v mestnih krajevnih skupnostih. Pričakujejo, da se bodo dogovorili, kako bi jim izplačali vsaj polovico zbranih sredstev, ki bi jih KS v Murski Soboti morale dobiti zaradi uporabe mestnih površin in komunalnih naprav. Le-te namreč uporabljajo tudi tisti, ki niso prebivalci pomurskega središča.

Naslednji pomemben vir za nemoteno delovanje mestnih krajevnih skupnosti bi lahko zagotovili iz amortizacije komunalnih naprav, to je od vodovoda in kanalizacije. To naj bi obračunavali od dolžine. In ne nazadnje: denar bi lahko dobili tudi iz ostanka dohodka tržnice in kioskov v Murski Soboti, o čemer pa bi se morali dogovoriti s podjetjem Komunala. Po eni od različic bi jim lahko odstopila celotno tržnico s kioski ali pa jim ostanek dohodka, ki ga med letom pridobi z upravljanjem tržnice, od sejmov, kioskov in drugih dejavnosti, ki jih trenutno opravlja. Mestne krajevne skupnosti in podjetje Komunala pa se morajo čimprej dogovoriti tudi o odloku za parkiranje v mestu. V njem bi zajeli tudi ureditev potrebnih parkirišč oziroma parkirnih prostorov, nadzor nad parkirišči in ceno parkiranja. Eden od možnih virov financiranja pa se obeta z novo reorganizacijo občin, ko bi bil v Murski Soboti sedež mestne občine, za bližnja naselja Krog, Bakovce, Rakičan in Černelavce pa bi lahko opravljal vsa administrativno-finančna dela.

MILAN JERŠE

Bodo letos telefoni zazvonili?

Najbolj demografsko nerazvito območje lendavske občine je del od Lendave, Centibe, Doline, Pince-Marofa do Benice. Na tem območju ni nobene industrije, le dve trgovini, še najmanj pa telefonov. Tako denimo v Pince-Marofu nimajo niti enega telefonskega priključka. V teh krajih so se že pred dvema letoma odločili, da bodo uredili telefonsko omrežje. Začeli so zbirati sredstva in svoj delež tudi zbrali, sedaj pa pričakujejo še pomoč občine in podjetja PTT. Ta predel občine naj bi že letos dobil kakih 300 telefonskih priključkov. Kable (glavne) so že začeli polagati, zato upajo, da bo do konca leta odpravljen tudi ta problem. Vaščani teh vasi upajo, da bodo s telefoni bližje svetu in da bodo lahko tako marsikateri problem rešili hitreje in ceneje.

JD

VERŽEJ

Za ustvarjalno šolo

Na osnovni šoli v Veržeu je bil dan odprtih vrat, dan, ko so bili povabljeni v šolo tudi vsi starši in več zunanjih mentorjev, ki so skupaj z učitelji in učenci ustvarjali na različnih področjih. Eni so slikali, drugi so bili gledališki igralci, tretji literarni ustvarjalci, četrti fotografi, peti...

»Pedagoške interesne dejavnosti so ena od oblik dela, ki lahko veliko prispevajo k odprti, sodobni in ustvarjalni šoli, kakršno si vsi želimo. Ustvarjalno delo učencev in mentorjev v takšni delavnici ima širok pozitiven pomen za vzgojno in učno področje. Pri tem so zelo koristni tudi zunanji sodelavci, ki naše delo dopolnijo in popestrijo s svojimi izkušnjami,« nam je ob obisku povedal ravnatelj šole LOJZE TIBAUT.

Učenci pa so nam z zadovoljstvom pokazali, kaj vse so tega dne naredili v pedagoških delavnicah, in dejali, da si želijo čim več takšnih oblik dela.

J.G.

Učenci, ki jih je zanimalo gledališko delo, so se lahko veliko naučili od zunanjega mentorja Staneta Kralja iz Ljutomeru. (Fotografija JOG)

Kristina v 102. letu

Danes, 12. marca, bo Kristina Dolamič iz Šalincev pri Ljutomeru stopila v 102. leto. Kaj je doživela v desetih desetletjih svojega življenja?

»Rodila sem se 12. marca 1891. leta v Krapju. Poročila sem se šele, ko mi je bilo 30 let. Moram priznati, da sem bila izbircina; nisem se hotela vezati s komerkoli. Imela sem srečo, saj je bil Franc Dolamič iz Šalincev, s katerim sem se poročila 1920. leta, dober mož. Rodilo se nama je 7 otrok, od katerih pa živijo le še 3 hčerke. Mož je umrl 1971. leta, ko mu je bilo 80 let. Doma na kmetiji je ostal sin Slavko in se poročil z Barbaro, žal pa je pred nekaj leti umrl in zdaj zame skrbi predvsem snaha. Skoraj ne mine dan, ko me ne bi obiskala tudi katera od hčera, ki živijo v Grlavi, Radencih in na Cvenu. Imam tudi več vnukov in pravnukov in vsi me imajo radi,« mi je povedala Kristina Dolamič.

Najstarejša prebivalka Pomurja je po svoje srečna. Že res, da jo daje bolezen, da dan prebije na vozičku, da na eno oko ne vidi... toda nič zato, ko pa je je sama dobra volja. Dan ji mineva ob branju slovenskih večernic, mohorjank, že nešteto-krat je prebrala življenjepis prvega slovenskega kardinala Messie. Če verjame ali ne, Kristina Dolamič si tudi zapoje. V glavnem takrat, ko je sama v sobi, saj Dolamičevi obdelujejo veliko posestvo in tako ni mogoče, da bi bil vselej kdo ob njej. Poleti, ko je zunaj toplo, pa jo z vozičkom zapeljejo na dvorišče, kjer se naužije svežega zraka; ko pa pristopijo sosedje, rada pokramlja.

Kristina, s katero sem se pogovarjal v njeni sobi, mi je znala zapeti katerokoli ljudsko ali cerkveno pesem! Kaže, da je ohranila dober spomin. Tudi na manj prijetne trenutke, denimo na čas, ko na kmetiji še niso imeli traktorjev, ampak konje: nekoč se je zapletla v uzde in malo je manjkalo, da bi se zgodila huda nesreča. Naporno je bilo tudi nekdanje delo na veliki kmetiji, saj še ni bilo strojev, ampak so veliko dela opravili ročno. Pomagali so tudi težaki, vendar le-ti niso bili izkoriščani, saj so jih dobro pogostili, plačali, med delom se je slišala pesem, vsekakor pa zvečer po končanem delu.

Ko sem se poslavljala od Kristine Dolamič iz Ša-

lince, sem ji podal roko. Močno mi jo je stisnila in še nekaj časa držala. Bilo mi je hudo, ker sem moral oditi, saj si je želela, da bi še ostal in se pogovarjal. Danes, ko vstopa v 102. leto svojega življenja, ji prav gotovo ne manjka obiskovalcev in čestitk. Tudi jaz si želim ponovnega srečanja z njo najkasneje čez leto dni. Ob obisku sem ji to povedal in dejala je, da bi bilo lepo, ko bi se nama uresničile te želje.

Š. SOBOČAN

JUBILANTKA — Kristina Dolamič iz Šalincev je danes stopila v 102. leto. Veseli se toplih dni, ko bo lahko dan prebila zunaj, čeprav na vozičku, ki je njen spremljevalec v zadnjih dveh letih.

Stoletnica GD Motvarjevci

Krajani vasi Motvarjevci, ki premore manj kot 200 prebivalcev, bodo letos proslavili pomemben jubilej — 100-letnico gasilskega društva. Gre za zelo aktivno gasilsko društvo, ki je v preteklosti opravilo požarnovarnostno poslanstvo v svojem okolju, poleg tega pa se je uveljavilo tudi na drugih področjih. Društvo, ki šteje 40 članov, se udeležuje raznih gasilskih tekmovanj

in dosega zadovoljive rezultate. Ima orodno vozilo in motorno brizgalno ter potrebno orodje. Pred dvema letoma so k zgradbi stare osnovne šole, ki jo je pred leti preuredilo domače kulturno društvo za potrebe kraja, zgradili prizidek, v katerem so sejna soba, knjižnica in garaža. Tačas pa gradijo tudi slačilnice za potrebe nogometnega kluba. Gasilsko društvo Motvarjevci, ki tudi skr-

bi za pomlajevanje članstva, že nekaj časa sodeluje z gasilci iz Szentgyorgyvolgya na Madžarskem.

Na letošnji jubilej — stoletnico gasilskega društva — se v Motvarjevcih vestno pripravljajo. V ta namen so imenovali 5-članski organizacijski odbor, ki ga vodi dolgoletni predsednik društva in najstarejši član Geza Vida. Kot nam je povedal sedanjí predsednik gasilskega društva Stefan Žohar, že skrbno zbirajo gradivo o razvoju gasilstva v kraju, ki ga bodo objavili v posebni jubilejni brošuri. Pripravili bodo tudi razstavo o razvoju gasilstva ter zaslužnim podelili priznanja in odlikovanja. Na proslavi s kulturnim programom, ki bo 2. avgusta 1992, bo predvidoma slavnostni govornik Ernest Eory, predsednik Gasilske zveze Slovenije in Občinske gasilske zveze Murska Sobota. Na proslavi ob 100-letnici društva pa tudi pričakujejo številne gasilce iz Pomurja in Madžarske. Ob tej priložnosti pa bodo tudi slavnostno predali namenu prizidek k stari osnovni šoli.

F. MAUČEC

S prizidkom k zgradbi stare osnovne šole so gasilci v Motvarjevcih dobili svoje prostore.

Pijo — osemdesetletnik

Pod psevdonimom PIJO se je vrsto let podpisoval naš zvesti sodelavec Jože Pintarič iz Beltincev, ki je te dni praznoval visok življenjski jubilej — osemdesetletnik.

Rodil se je v Beltincih, gimnazijo pa končal v Murski Soboti. Kot pripravnik se je najprej zaposlil na soboški pošti, kjer se je izkazal kot marljiv in vesten delavec. Zato so mu ponudili delovno mesto v rojstnih Beltincih. Služboval pa je tudi v nekaterih drugih krajih Slovenije. Leta 1970 se je upokojil in sedaj v domačem kraju uživa sadove svojega dela.

Poleg službenih obveznosti in odgovornega dela, ki ga je opravljal na pošti, pa je vselej našel tudi čas za aktivnosti in delo v raznih organizacijah in društvih, kjer je bil cenjen in zaželen. Bil je velik ljubitelj športa, zlasti nogometa, s katerim se je aktivno ukvarjal. Nogomet je začel igrati v gimnazijskih letih in bil dober igralec povsod, kamor ga je zanesla službena pot. Cenili so ga tudi na Dolenjskem, zlasti v Metliki, kjer je bil celo trener nogometnega kluba.

Jože Pintarič iz Beltincev je bil tudi eden od najzvestejših

dopisnikov domačega tednika Vestnika. Poročal je predvsem iz krajevnih skupnosti Beltinci. Prav njemu gre zasloga, da je bilo središče Dolinskega dobro

seznanjeno z vsemi dogajanjem v kraju in širši okolici. Njegovi prispevki, ki so bili skrbno napisani, so odmevali med prebivalstvom predvsem zaradi objektivnosti in poznavanja razmer. Njegovo pero je rado prisluhnilo ljudem, ki so bili v težavah. Bil je tudi kritičen, vendar ne žaljiv. Danes se rad spominja vseh teh dogodkov in je

zadovoljen, da je opravil pomembno poslanstvo pri informiranju prebivalstva v svojem okolju. Kot nam je povedal zelo cenil novinarski poklic, ki je težaven in zahteven, novinarji pa lahko veliko pripomorejo pri reševanju marsikaterega problema. Tega se je pri svojem poročanju zavedal tudi sam.

Kljub trdemu in zahtevnemu delu se je jubilar dočkal lepe starosti. Kot sam pravi, je k temu pripomogla njegova športno-rekreacijska aktivnost, saj mora za zdravje skrbeti vsak sam. Šport in rekreacija pa pripovedata k boljšemu zdravju in počutju slehernega. Zato ni čudno, da ga lahko vsak dan srečujemo na njegovem pohodu po Beltincih. Zato tudi sam priporoča, zlasti starejšim in tistim, ki so v glavnem v zaprtih prostorih, da gredo v naravo, na sprehode in se sprostijo. Ob visokem življenjskem jubileju Jožetu Pintariču tudi naše čestitke z željo, da bi se še dolgo sprehajal po rojstnih Beltincih!

FERI MAUČEC

Vprašali smo za vas

Ali je res, da bodo domovancev v Rakičanu prevzeli rosnice? Tako se je v pismu sprisal naš bralec J.K. in nas prosil, mu pošlemo odgovor, ali je ali pa so to samo govorice. Pravi, da je ateist in da leta tudi sam želi v dom, saj žene in ne sorodnikov, dolga pa je delal v Nemčiji.

Spoštovani J.K., o tem si povprašali direktorice doma Rakičanu Violo Bertalanč. Bila nad vprašanjem zelo nečena. Dom je vendar javni vod, torej družbena institucija, zato so to, da bodo dom prevzeli redovnice, lahko samo govorice. Redovnice so bile pri njih, pri otroci, ki jih varujejo, pri nastop za varovance, vendar tega, da bi v domu pomagal delu s starostniki, ni predlagala nihče.

Res je, da je Karitas v nekaterih slovenskih krajih odprla svoje »domove« za otroke, ki pa niso vključeni v mrežo slovenskih domov za otroke.

KOBILJE

Člani športnega društva Kobilje so na občnem zboru, ki ga udeležili tudi predstavniki občinske nogometne in organizacije Lendava, ocenili dosedanje delo in govorili o prihodnjih nalogah. Di letos bodo posamezne organizirale razna srečanja, tekmovanja. Kobiljanski športniki in športni delavci pa si vsem želijo, da bi do konca leta športni objekt. Pri tem bodo delovali predvsem s prostovolnim delom.

K. ŠARNO

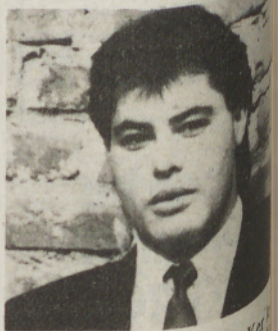
TEŠANOVCI

Radioklub deluje v Tešanovcih s krajšimi prekinitvami že leta 1960. Signali iz tešanovskega sprejemno-oddajne postaje so nekolikokrat obšli svet, saj vsem mlajši radioamaterji, ki so jo novih prostorov, ki jih je zgradil predvidoma pri vasi gasilskem domu. Velik del čeli že spomladi. Velik del stev naj bi primaknil klub Murska Sobota in KS Tešanovci.

Pred kratkim se je začel iz radioamaterizma za učence in novne šole Bogojina, ki skuje več kot 30 mladih iz vasi in Tešanovci. Tečajerji domači radioamaterji, pa bodo tudi člani sobotnega diokluba.

V. POLANA

V krajevni skupnosti Polana so s sredstvi krajevnega spekva uredili vrsto komunalnih in drugih objektov. V Polani so dokončali vasko dom, mrliško vežico in parkirišče v središču naselja. V Polani so se tudi urejajo odlagališče za smeti. V Polani so uredili vasko kapljico asfalturni nekaj odsekov ulic, ob pomoči širše skupnosti pa je bila tudi rana cesta Kapca—Mala Polana. Za letos načrtujejo družnega doma in poti ob pokopališču duševne šole. V Brezovici pa

pravilo načetega asfalta. Kar toso avgusta mine referenduma obdobje, nameravajo nov samoprispevek. Načrtujejo kabelsko televizijsko omrežje, širitev telefonskega pridobitev lokacijskega nja za avtobusno postajo, fotografiji: Jože Prša, pred sveta KS Polana.

Iz Slovenije v Slovenijo — pa zapornica

Če bi mi kdo prej pripovedoval, da živi v Sloveniji, in to ob meji z Avstrijo, pa se odpravi z doma z avtomobilom ali traktorjem v bližnji predel iste vasi oziroma kam dlje po Sloveniji in pri tem naleti na spuščeno ter običajno zaklenjeno zapornico, bi se spraševal, kako je to mogoče. Dandanes, ko je Slovenija samostojna, neodvisna in demokratična (naj bi bila) država, ko ob meji ni več nekdanje Jugoslovanske ljudske armade, se kaj takega sliši zares čudno.

Vendar je, žal, res. Bil je po-
nedelek, ko me je pot vodila iz
Kuzme proti Trtkovi, a sem se
premislil in se prej zavlil proti
Matjaševcem. Občudoval sem
lepo hribovito pokrajino, ki se je
začela prebujati iz zimskega
ponirka. Na poljih so namreč tu
in tam že brneli traktorji in kme-
ti so začeli opravljati prva spo-
mladanska dela. Iz kakšnega
zavetja ob gozdu pa se je sliša-
lo razpósajeno ptičje petje. Na-
enkrat sem se znašel pred za-
klenjeno zapornico in dvema
manjšima hišama na samem.
Dalje torej ne bo šlo, sem pomi-
slil. Izstopil sem iz avtomobila in
ugotovil, da sem se pripeljal do
mejnega prehoda z Avstrijo. Na
posebni tabli je pisalo, da je
prehod odprt do 15. marca ob
sredah in sobotah. Ugotovil
sem tudi, da je potrebno proti
Avstriji zaviti na desno in da
tam ni več nobene zapornice,
temveč je le opozorilna tabla;
če pa zavijete na levo, lahko na-
dalješ pot v drugi predel Mat-
jaševcev, torej se pelješ iz Slo-
venije v Slovenijo. Toda STOP,
kajti pred tablo je zapornica! Mi-
slil sem, da se obrniti, pa se je
nekdo pripeljal s traktorjem,
odklenil ključanico na zapornici,
jo dvignil in mi dejal, da se lah-
ko peljem dalje, njemu pa da se
mudi, tako da ni bilo časa za
pomenek. Pa sem se ustavil pri
naslednji hiši.

TUDI NA NJIVO Z OSEBNO IZKAZNICO?

Doma je bila le gospodinja
IRENA PELCAR. Kaj je s to za-
pornico? me je zanimalo.
»Ne vem natančno, kdaj so jo
postavili, mislim pa, da je od te-
ga zdaj že okrog 10 let. Bili so
neki problemi zaradi »črnih«
prehodov v Avstrijo in nekega
dne sta prišla v naš predel vasi
dva policista, rekla, da bo od-
slej zapornica, in šestim ali sed-
mim kmetovalcem, ki se morajo
po tej cesti voziti na svoje njive,
razdelila ključe. Vsi so podpisali
in zanje je bila ta stvar opravlje-
na. Če se dobro spomnim, so
bili podpisniki le starci, ker dru-
gi tedaj niti ni bilo doma. Vsi
smo se morali sprijazniti z za-
pornico, čeprav nas je ustavlja-
la in kontrolirala tudi vojska. Če
si kam šel, si moral pokazati
dovolilnico oziroma povedati,
kdo si in kakšno številko ključa
imaš, pa so te spustili dalje. Na
to smo se čez čas navadili in
lahko povem, da z vojniki v glav-
nem nismo imeli problemov,
včasih pa se je našel kdo, ki je
tudi povzročal težave. Lani, ko
je morala jugoslovanska vojska
zapustiti Slovenijo, smo pričra-
kovali, da bodo zapornice od-
stranili ali pa jih vsaj odklenili in
dvignili, tako da bi se lahko po-
dnevni nemoten vozili po tej ce-
sti — ne v Avstrijo, ampak iz

Slovenije v Slovenijo. Toda v
zadnjem času prihaja do nepri-
čakovanih zapletov, predvsem
tiste dni, ko so tu policisti zara-
di odprtega mejnega prehoda z
Avstrijo. Zapornica je običajno
zaklenjena, in ko prideš do tja,
moraš nekaterim pokazati
osebno izkaznico, tudi če si na-

IRENA PELCAR: »Zdi se mi smešno, da bi morala na njivo
nesti s sabo tudi osebno iz-
kaznico.«

menjen na bližnjo njivo. Če se
pripelješ s traktorjem, moraš
seveda ustaviti in počakati, da
policist čez čas pride ven in
preveri, kdo si ter kam si name-
njen. Če pa greš h ključavnici,
da bi si jo sam odklenil in dvig-
nil zapornico, kot delamo to
druge dni, pa te mož postave
lahko kar precej ošteje, češ ka-
ko si to sploh drznete. Mož
Herman je nekaj takega doživel
že dvakrat. Prvič mu je policist
odvezl celo ključ, in ko se je vr-
nil z drugim, ki si ga je sposodil
pri sosedu, je lahko peljal dalje.
Drugič pa je bilo potrebno tele-
fonsko preverjanje. Dokler so
hodili na ta prehod policisti iz
Rogaševcev, se nam kaj takega
ni dogajalo.

Irena je še povedala, da ima-
jo njivo tudi na avstrijski strani
in da na poti do tja ni nobene
zapornice. Res pa je, da lahko
grede tja samo tiste dni, ko je
odprt mejni prehod in da mora-
jo imeti s sabo ustrezne papir-
je. Vendar se ji to zdi razumlji-
vo, saj potuje vendar v drugo
državo. Avstrijski stražniki pa
so pri svojem delu dokaj korek-
tni in vljudni. Večkrat jim samo
pomahajo, naj se peljejo dalje.

NI LEPO, DA NAS OŠTEVAJO

O podobnih izkušnjah sta mi
pripovedovala tudi JANEZ ŽO-
HAR in JOŽEF PELCAR. Ne
moreta verjeti, da mora biti tudi
podnevi zapornica spuščena in
zaklenjena. Včasih je to zelo
neprijetna ovira.

»Enkrat lani sem imel res veli-
ko silo. Krava se mi je davila in
s traktorjem sem pohitel po ži-
vinozdravnika. Ker sem že star,

mi odklepanje, dviganje, spu-
ščanje in spet zaklepanje zapo-
rnice dela precejšnje preglavice.
Tako je bilo tudi tedaj. Zdaj ko
se bodo začela dela na polju,
bom moral včasih 10-krat dnev-
no peljati po tej poti. Slišal
sem, da se nekateri policisti
kregajo, če si sam odklepaš za-
pornico, ko so oni tam. To vse-
kakor ni lepo. Nekateri so nam
obljubili, da bodo uredili tako,
da bo zapornica podnevi dvi-
gnjena, toda zaenkrat je v glav-
nem vse po starem,« je povedal
svoje Janez.

»Tudi jaz pravim, da bi morala
biti zapornica podnevi stalno
dvignjena, ponoči pa, če je res
potrebno, naj bo spuščena in
zaklenjena. O tem, kar vidim
včasih, ko je tu kakšen policist,
ki nas ne pozna, pa bolje, da ne
govorim. Ne morem tudi poza-
biti nekega dne, ko je bila tu še
vojska in je močno deževalo,
mene pa niso pustili, da bi se

JANEZ ŽOHAR: »Včasih se
moram dnevno 10-krat peljati
po tej cesti do bližnjih njiv. Ka-
ko mučno se je ustavljati, od-
klepati, dvigati in potem spet
spuščati zapornico, da se lah-
ko pelješ dalje!«

peljal domov. Šele ko so posre-
dovali policisti iz Rogaševcev, se
je stvar uredila. Zdaj ko je Slo-
venija samostojna, sem pričra-
koval, da bo več demokracije
tudi v našem koncu,« je dodal
Jožef.

ZAPORNICA NI ZARADI DOMAČINOV

Najbrž ne bi bilo prav, če k
vsemu temu ne bi dodali še po-
jasnila Uprave za notranje zade-

STOP, četudi se nameravate peljati iz Slovenije v Slovenijo!

ve Murska Sobota. Inšpektor
LOJZE FLISAR, ki je pristojen
za mejne zadeve, mi je povedal,
da so to zapornico postavili
pred 13 leti, ker so prej to pot
nekateri od drugod izkoriščali
za ilegalne prehode v Avstrijo in
tihotapljenje. Žal so sedaj pote-
gnili krajši konec tudi domačini,
s katerimi je policija doslej sicer
dokaj dobro sodelovala. Oni so
tudi prvi varuhi meje. Ker pa je
tam mejni prehod z Avstrijo, za-
kon o nadzoru državne meje
med drugim določa, da se nad-
zor potnikov opravlja tako, da
se morajo le-ti ustaviti pred
spuščeno zapornico.

»Vemo, da je ljudem v Matja-
ševcih, predvsem v Pelcarje-
vem naselju, to neprijetno in
trudimo se, da ne bi prihajalo
do nesporazumov. Policisti
opravljajo le svojo nalogo. Mi-
slim, da se bodo kmalu spoznali
z vsemi tamkajšnjimi ljudmi in
se dobro razumeli, tako kot je
bilo doslej, ko je bila za nadzor
odgovorna postaja v Rogašov-
cih, sedaj pa to nalogo opravlja
mejna enota Gederovci. Seveda
bi bilo še najbolje, če zapornice
sploh ne bi bilo, oziroma da bi
jo preselili, tako da bi bila na
cesti, ki pelje v Avstrijo. O tem
se nameravamo čim prej dogo-
voriti z drugo stranjo.«

To bi bila res dobra rešitev,
čeprav bi si človek želel, da na
mejah zapornic sploh ne bi bilo;
vendar bi nekateri to potem zlo-
rabljali. Besedilo in fotografije:
JOŽE GRAJ

JOŽEF PELCAR: »Upal sem,
da bo sedaj, ko je Slovenija
samostojna, demokratična dr-
žava, več demokracije tudi pri
naši zapornici.«

IŠČEMO NAJŠTEVILČNEJŠO DRUŽINO

Samorastniki z Melinec

SAMORASTNIKI — Tale slika je bila posneta 1949. leta, ko je Tere-
zija Sraka iz Melinec ostala vdova z 9 otroki. Medtem so se izsolali in
so v srednjih letih, mati pa se od tedaj ni spremenila — ostala je še na-
prej skromna.

V 13 letih zakonskega življenja Terezije in Andreja Sraka iz Meli-
nec se je rodilo 10 otrok, od katerih jih živi 9, saj je Bernadka umrla
kmalu po rojstvu.

»Marjeta se je šolala v Ljubljani in v Rimu ter je končala teolo-
ško fakulteto. Marija je farmacevtka. Ana je več let delala v tujini,
zdaj pa je gospodinja. Jožek je študiral teologijo, doktoriral, zdaj pa
je salezijanski duhovnik v Opčinah na Tržaškem. Marta je ostala do-
ma na kmetiji. Tu živi tudi Regina, ki je sicer zdravstvena tehničarka.
Katarina je kmetijska tehničarka. Janez je končal teologijo in je zdaj du-
hovnik v Mariboru, sicer pa je jezuit. Alojz je magister psihologije.«

Tako nam je v nekaj besedah orisala poklicne opredelitve svojih
devetih otrok mati Terezija Sraka, rojena 1913. leta v Melincih, če-
prav nerada, saj je menila, da ni treba pisati o njej. Moramo pa pove-
dati, da nas je za obisk nagovoril njen vnuk Janez iz Lipe.

»Res mi ni bilo lahko, ko sem zgubila moža, otroci pa skrbnega
očeta. Morala sem dobro poprijeti za delo. Pa tudi otroci so že zelo
mladi opravljali njim primerna dela. Na kmetiji smo pridelovali zdra-
vilna zelišča, povrtnine, rože ... , skratka marsikaj takega, za kar je bi-
lo treba veliko pridnih rok, in tudi zaslužek je bil temu primeren. Veli-
ko več ga je bilo, kot če bi gojili zgolj klasične poljščine. Ker nam ni
bila naklonjena študentska politika, so se moji otroci v glavnem šo-
lali brez državne materialne pomoči. To je v neki meri »razumljivo«,
ko pa so študirali tudi teološke vede.«

Terezija Sraka je zdaj stara 78 let. Ta čas ni ravno najboljšega
zdravja, zato je razumljivo, da ob našem obisku ni bila ravno zgovor-
na. Ko pa je bila mlajša, pa je udarila tudi s pestjo po mizi, ko je nale-
tela na birokracijo, na primer, ko so na grunt prišli tovarnjaki, da bi
odpeljali pridelek na račun obvezne oddaje. Če bi ne bila tega prepri-
čana, bi njenih 9 otrok ostalo lačnih. Da pa pri hiši kruha ni manjkalo,
gre zasluga tudi njeni naprednosti v kmetovanju, saj je dosegala do-
bre hektarske donose v pridelovanju krompirja, bila je prva ženska
kooperantka v kmetijski zadrugi, za kar je dobila več priznanj. Da bi
izrabila številne pridne roke in da bi v hišno blagajno kanilo kaj več
denarja, je organizirala tudi domačo izdelavo opeke, ki so jo potem
prodajali. Ljubezen do neokrnjene narave je prenesla tudi na svoje
otroke, zgrozila se je ob predlogih, da bi zgradili na Muri, ki teče tik
ob njeni hiši, elektrarno, saj bi se potem morala izseliti.

Letos bo poteklo 43 let, odkar je Terezija Sraka iz Melinec vdova
in mati, ki je svojim devetim otrokom nadomeščala tudi očeta. Četudi
jih je bilo veliko, je ob napornem delu našla dovolj časa tudi zanje,
jih usmerjala na življenjsko in poklicno pot, za kar so ji srčno hvalež-
ni.

Š. SOBOČAN

Veselo v naravi

V toplem januarskem dnevu so ljudje iz avtomobilov na do-
kaj prometni cesti Murska Sobota—Bakovci z radovednostjo opa-
zovali večjo skupino otrok, ki so bili zbrani v gaju v neposredni
bližini ribiškega doma. Med otroki OŠ Karla Destovnika-Kajuha
iz Murske Sobotice sta izstopali njihovi učitelji — Silva Sterman
in Jasna Lovrenčič, pa tudi starejši lovec s puško na ramu. Strnili
so se okrog zimskega krmišča za fazane, ki so ga postavili lovci.
Vsak otrok je prinesel od doma krmo za fazane in zajce. Krmišče
je bilo hitro napolnjeno za raznovrstno hrano: korenčkom, peso,
solato, krompirjem, zeljem, ohrovtom, koruzo, kašo in drugim.

Zimsko krmljenje divjadi je ena od zelo pomembnih nalog lovecev,
še posebej v hudih zimah in visokem snegu. Namen tovrstnega
srečanja z otroki je bil spodbuditi skrb za živali v naravi in odgo-
vornost do narave. Taka srečanja v zimski naravi so na tem mestu
že tradicionalna in so se začela pred sedmimi leti po zaslugi zna-
nega lovca in glashenega pedagoga Jožeta Grleca. Zveza lovskih
družin Prekmurje je zlasti prek svoje komisije za izobraževanje in
ekologijo že pred leti iskala načine, kako seznaniti in pritegniti
otroke k varovanju narave in živali. V ta namen so bila tudi po os-
novnih šolah predavanja, nagrajevali pa so tudi spise na to temati-
ko. Legenda prekmurskih lovecev in izredno aktiven član zelene
bratovščine na raznih področjih dela, lovski tovariš Jožec Grlec, je
našel razumevanje pri nekaterih predstavnikih soboške druge os-
novne šole za zimsko srečanje z učenci v naravi pri krmišču za fa-
zane. Prvo njegovo srečanje pred sedmimi leti je uspelo in sreča-
nja so se uspešno nadaljevala vsa naslednja leta. Tudi tokratno
srečanje je bilo za mlade posebno doživetje, z veliko radovednostjo
pa so poslušali razlage o lovstvu, naravi, živalih Malo strah
zbujajoča je bila lovška puška na lovčevem ramenu, vendar je
strah premagala radovednost o tem, kako se iz nje strelja in kako
poči. Po dveh pokih iz puške so se vprašanja in oči ustavile na lov-
skem rogu. Lovec, regist in sedaj učitelj Grlec si je ogrel otrple
ustnice in hladen ustnik na rogu ter iz njega izvil toplu, lepo
zvenečo lovsko melodijo, ki jo je kot mnoge druge sam skomponi-
ral. Svojo navdušenost so mladi izrazili s ploskanjem, nakateri pa
so se kar sami preskusili s pihanjem v rog. »Glej, to je zajček, to
fazan, to jerebica, to srna,« je bilo slišati.

Inž. Franc Lanšček

OBNOVA LJUTOMERSKEGA MESTNEGA JEDRA

Kljub posegom ohraniti identiteto

V Ljutomeru si močno priza-
devalo, da bi čimprej uredili sta-
ro mestno jedro. V ta namen so
nedavno tudi sprejeli predlog
odloka o ureditvenem načrtu.
Staro mestno jedro prejške pre-
stojnega mesta je bilo več kot 14 hek-
tarov območja, ki se razteza od se-
verne strani Ulice Slavka Osterca
na vzhodni strani do Ulice
Nade Rajh, na zahodu do južne-
ga roba R. Razlagove ulice in na ju-
gu do funkcionalnih zemljišč hiš
na Starem trgu. Z načrtovano
prenovno mestnega jedra bodo
skušali ohraniti identiteto Ljuto-
mer, njegovo kulturno dedišči-
no, razvoju urbane aglomeracije
varega in delovnega okolja. Kot
so poudarili na zadnjem zaseda-
nju občinske skupščine, daje
vsem posege, ne sme pa biti po-
moč obvezno, ker se poslopo-
premembe, ki jih je vnaprej tež-
ko predvideti.

Za zdaj je mestno jedro prete-
žno zgrajeno, novogradnje pa so

možne le tam, kjer so neprimerni
objekti ali pa ne ustrezajo arhi-
tekturi in gabaritom. Takšne ob-
jekte naj bi zrušili in jih nadome-
stili z novimi, pri čemer pa bodo
upoštevali ustreznost nadome-
stne gradnje. Ljutomerčane in
druge obiskovalce mesta mori
zlasti neustrezno oblikovan del
mesta ob Ščavnici. Prešernovi
ulici ter ob ulicah Slavka Osterca
in Nade Rajh, delno pa tudi uli-
čna linija v Postružnikovi ulici.
Poleg tega so negativno ocenjeni
tudi vsi prazni objekti. Podobno
bi lahko rekli za neloženo zgra-
jene lope, ki so pretežno name-
njene za shrambo, skladišča in
garaže. V neskladju z arhitekturo
sosednjih fasad pa so na Glav-
nem trgu v Ljutomeru objekta
Vesne in Pošte, na Starem trgu se
jima pridružujeta vstopa v hiši,
ki sta dvignjeni nad nivo parterja,
pa tudi zgradba v Vrazovi 2,
ki stoji v osi ulice, fasada in
okno na strehi pa sta neustrezna.
Strokovnjaki pa omenjajo še ne-
ustrezno ureditev površin v oko-
lici stanovanjskih blokov, kot je
to v Ulici Slavka Osterca in ne-

koliko tudi na Glavnem trgu,
kjer spontano nastali park in ze-
lenje nista značilni identifikaciji
mesta. Vprašljivo je prav tako
neurejeno parkiranje, ozko pro-
metno grlo in nenadzorovana
gradnja nekaterih manjših objek-
tov.

Da bi zelenice in vrtičke oču-
vali, bodo v Ljutomeru morali
najprej rešiti problem parkira-
nja. V ta namen naj bi vzdolž
med objekti naredili več garaž in
parkirnih mest, preostale dele
površin pa bi funkcionalno ure-
dili, predvsem v zelenice, vrtove,
otroška igrišča in sadovnjake.

Ob Ulici Nade Rajh načrtujejo
obulično pozidavo, ki bo funk-
cionalno dopolnjevala obstoječe
dejavnosti ter zaprla poglede in
vplive, zlasti hrupa, z ulice v no-
tranost bivalnih prostorov. Med
drugim je predvideno rušenje
skladišča Vesne, ob ulici pa je
možna gradnja poslovno-stano-
vanjskega objekta in pokrite trž-
nice. Obnovila naj bi se peš po-
vezava z Glavnega trga do Kaju-

hove ulice, notranjost zazidalne-
ga kareja pa bi namenili parkiri-
ščem in zelenim površinam. Ugo-
tavljajo namreč, da je parkirnišče
pred hotelom Jeruzalem nepri-
metno. Tu bi lahko postavili so-
dobno stekleno verando. Sicer
pa so ob Ulici Slavka Osterca
predvideni dvojni dreveder ter
vizualna in funkcionalna zavora.

Seveda v Ljutomeru načrtujejo
še vrsto drugih sprememb, ki jih
je nemogoče na kratko naštet.
Zanimljivo malo pa je izkoriš-
čenih podstrešij. Večjo skrb bo-
do namenili tudi ureditvi dvorišč
ter ulični in komunalni opre-
mi kar lahko prispeva k lepši in
celovitejši podobi mesta. V ta
sklop nedvomno sodijo tudi šte-
vilni infrastrukturni objekti,
predvsem pa primernost komu-
nalnega omrežja. Na vse to bodo
morali računati snovalci obnove
ljutomerskega mestnega jedra, če
ne želijo doživeti večje kritike
javnosti, ki je že doslej opozarja-
la na pomanjkljivosti.

MILAN JERŠE

PRIVOŠČIMO SEBI IN ŽIVINI

ČISTO PITNO VODO! Te je v naši pokrajini malo.

OČISTIMO JO S FILTROM ZA VODO!

Voda se pri kroženju »obogati« s strupi, klicami in bakterijami, pa tudi z minerali, peskom in drugimi snovmi, ki puščajo sledi na našem zdravju, gospodinjstvih aparatih in strojih.

STORIMO KAJ ZA SVOJE ZDRAVJE!

VODI VRNIMO NJENE DOBRE LASTNOSTI!

Filter dobimo v trgovinah po vsej Sloveniji in tudi v industrijski prodajalni MLM AKLIMAT LENART (telefon: (062) 724-891).

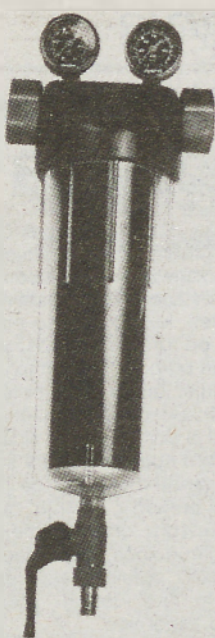
● Filter vdelamo ob vodomeru.

● Za podrobnejše nasvete nas pokličite po telefonu: (062) 721-931

MARIBORSKA LIVARNA MARIBOR

aklimat d.o.o.

62230 LENART, Kraigherjeva 22

Filter za vodo

Na podlagi 4. in 5. člena kolektivne pogodbe Služba družbenega knjigovodstva v Republiki Sloveniji, podružnica Murska Sobota

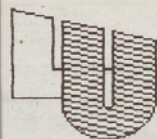
OBJAVLJA

prosto delovno mesto

— **vodje**
ekspoziture
v Gornji Radgoni

Pogoji: — strokovna izobrazba VI. stopnje ekonomske ali družboslovne smeri
— tri leta delovnih izkušenj
— poskusno delo štiri mesece

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba podružnice 8 dni po objavi. Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

LJUDSKA UNIVERZA MURSKA SOBOTA

Zavod za permanentno izobraževanje

Svet Ljudske univerze Murska Sobota razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Ljudske univerze

za 4 leta (ni reelekcija).

Kandidati morajo — poleg splošnih zakonskih — izpolnjevati naslednje pogoje:

- visoka izobrazba,
- pedagoška izobrazba in strokovni izpit,
- 5 let izkušenj pri izobraževanju odraslih.

Direktor opravlja hkrati tudi dela strokovnega delavca.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema svet Ljudske univerze Kidričeva 19, Murska Sobota, 8 dni po objavi. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 8 dneh po izbiri.

Občina Murska Sobota, sekretariat za občo upravo razpisuje

JAVNO DRAŽBO

1. odvzetih in najdenih koles in drugih predmetov,
2. rabljene telefonske centrale (z 200 internimi priključki).

Javna dražba bo v soboto, 14. marca 1992, ob 9. uri na grajskem dvorišču v Rakičanu.

indip

INDUSTRIJA DEŽNIKOV INDIP LENDA, d.o.o.

Po sklepu skupščine družbe z dne 28. 2. 1992

INDUSTRIJA DEŽNIKOV INDIP LENDA, d.o.o., Industrijska ulica 2, razpisuje

javno dražbo

za prodajo TOVORNEGA VOZILA, MERCEDES BENZ, tip 1213-42, moč motorja 96 KW, nosilnost 7120 kg, leto izdelave 1988, prevoženih 61140 km.

Javna dražba bo 23. 3. 1992 ob 11. uri na sedežu družbe Indip Lendava, Industrijska ulica 2.

Izključna cena je 70 % od nabavne vrednosti novega vozila na dan dražbe.

Pravico do udeležbe na dražbi imajo vse pravne in fizične osebe, če prej plačajo pri blagajni družbe varščino v višini 100.000,00 SLT. Pooblaščenec pravnih oseb morajo na javni dražbi predložiti pisno pooblastilo.

Najboljši ponudnik mora skleniti kupoprodajno pogodbo in plačati celotno kupnino na žiroračun prodajalca najkasneje v 8 dneh, sicer prodajalec zadrži plačano varščino. Ob sklenitvi pogodbe plačano varščino vračunamo v kupnino, drugim udeležencem pa jo vrnemo brez obresti najkasneje v treh dneh po končani javni dražbi.

Prometni davek in vse druge stroške plača kupec. Nakup je po načelu videno-kupljeno, poznejših reklamacij prodajalec ne upošteva.

Oglašujte v Vestniku

Vzgojno-varstvena organizacija Murska Sobota obvešča starše, da bo

vpisovanje otrok novincev

za šolsko leto 1992/93 v oddelkih dnevnega varstva:

1. v GANČANIH — 16. 3. 1992 od 13. do 15. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
2. v LIPOVCIH — 17. 3. 1992 od 13. do 17. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
3. v RAKIČANU — 18. 3. 1992 od 13. do 17. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
4. v DOKLEŽOVJU — 19. 3. 1992 od 13. do 17. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
5. v BELTINCIH — 20. 3. 1992 od 13. do 17. ure in 21. 3. 1992 od 8. do 12. ure za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo
6. v BAKOVCIH — 23. 3. 1992 od 13. do 17. ure za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo
7. v KROGU — 24. 3. 1992 od 13. do 17. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
8. v MARTJANCIH — 25. 3. 1992 od 13. do 17. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
9. na MELINCIH — 26. 3. 1992 od 13. do 15. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
10. na PUŠČI — 27. 3. 1992 od 9. do 11. ure za otroke od 3. leta do vstopa v osnovno šolo
11. v MURSKI SOBOTI — od 30. 3. do 3. 4. 1992 od 9. do 11. ure in od 13. do 16. ure za otroke od 1. leta do vstopa v osnovno šolo. Vpisovanje bo v enoti v Gregorčičevi 23 v Murski Soboti.

Grafično podjetje POMURSKI TISK M. Sobota, p.o., objavlja prosto delovno mesto

referenta za izvozne in uvozne posle

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še posebne pogoje:

- ekonomist ZT-smeri in 3 leta delovnih izkušenj,
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika

Kandidati naj pošljejo prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v osmih dneh po objavi oglasa na naslov: GP POMURSKI TISK M. Sobota, Lendavska 1.

OBVESTILO

O ZBIRANJU NAPOVEDI ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 1991 V OBČINI MURSKA SOBOTA

Uprava za družbene prihodke Občine Murska Sobota bo organizirala sprejemanje napovedi za dohodnino:

- na sedežih vseh krajevnih uradov vsak delovni dan od 7. do 17. ure, po 10. 3. 1992 tudi ob sobotah in nedeljah,
- za mesto Murska Sobota v dvorani Skupščine Občine Murska Sobota vsak dan od 7. do 18. po 10. 3. 1992 tudi ob sobotah in nedeljah.

Napoved se lahko odda tudi po pošti na naslov: Občina Murska Sobota, Uprava za družbene prihodke, Alija Kardosa 2, 69000 Murska Sobota, z oznako »napoved dohodnine«.

Zavezanci, ki bodo uveljavljali olajšavo po 1. točki 7. člena ZD o veznicah, (delnice) morajo oddati napoved le na sedežu UDP v Murski Soboti.

UPRAVA ZA DRUŽBENE PRIHODKE

OBVESTILO

O ZBIRANJU NAPOVEDI ZA ODMERO DOHODNINE 1991 V OBČINI LENDAVA

Uprava za družbene prihodke občine Lendava bo organizirala sprejemanje napovedi za dohodnino, in sicer: v soboto, 21. 3. 1992, od 10. do 15. ure

v soboto, 28. 3. 1992 od 8. do 15. ure

V prostorih: NA UPRAVI ZA DRUŽBENE PRIHODKE OBČINE LENDAVA, KU TURNIŠČE, KU DOBROVNIK, KU POLANA, KU ČENTIBA, KU ŠOVCI, KU ČENTIBA, KU GABERJE

V dneh (26. 3., 27. 3., 30. 3. in 31. 3. 1992) popoldne od 16. do 18. ure na sedežu UDP Lendava.

Sprejemanje napovedi na davčni upravi je vsak delovni dan, razen dne na uradne ure. Napoved mora biti vložena do 31. 3. 1992, sicer napovedi zaradi nepravočasne vložitve so velike (od 25.000 SLT naprej).

Napoved se lahko odda tudi po pošti na naslov: Občina Lendava, Uprava za družbene prihodke, Trg ljudske pravice 5, 69200 Lendava, z oznako »davčna napoved«.

Zavezanci, ki bodo uveljavljali olajšavo po 1. točki 7. člena (dovrnice, delnice) morajo oddati napoved le na sedežu UDP v Lendavi.

Občani občine Lendava lahko oddajo napoved na katerem koli delovnem mestu, ne glede na stalno bivališče.

UPRAVA ZA DRUŽBENE PRIHODKE

SKB BANKA D.D.

Upravni odbor SKB BANKE D.D. je na svoji 23. seji dne 28. 2. 1992 obravnaval poslovno poročilo banke z letnim obračunom za leto 1991 in ugotovil, da je banka ustvarila **264,163.448,78 SLT dobička**.

Upravni odbor predlaga zboru banke, da se iz ustvarjenega dobička izplačajo dividende v bruto znesku **105,931.428,00 SLT**. Dobiček na delnico, po odbitku davka, znaša **3.250,00 SLT***.

Poleg poslovnega poročila z obračunom za preteklo leto predlaga upravni odbor zboru banke v potrditev tudi smernice poslovne politike banke za leto 1992, spremembe in dopolnitve njenega statuta in izvolitev novih članov njenih organov upravljanja.

Delničarji SKB BANKE D.D.,

v tekmi za uspešno poslovanje banke prispevajte svoj glas na njenem zboru, ki bo v petek, dne 20. marca 1992, ob 11. uri v kinodvorani Union, Ljubljana, Nazorjeva 2.

*Objavljeni podatki še niso revidirani v skladu z določili 48.-51. člena Zakona o bankah in hranilnicah (Ur. l. RS, št. 1/91-1).

UPRAVNI ODBOR
SKB BANKE D.D.

MELODIE W. RITTERHAIN BILD + TONTRÄGER GESMBH

HIŠA KAKOVOSTI

- LASERSKE PLOŠČE
- VELIKE PLOŠČE
- AUDIO KASETE
- VIDEO KASETE

8010 Graz, Jakoministrasse 1, Tel. 0 316/81 33 00
8025 Graz, Interkauf, Lazarettgürtel 25, Tel. 0 316/91158056
8010 Graz, Glockenspielplatz 5, Kartenvorverkauf, Tel. 0 316/82 89 86
8600 Bruck/Mur, Kommissarhaus, Koloman-Wallisch-Platz 22, Tel. 0 38 62/51 7 14
8700 Leoben, Dominikanergasse 1, Tel. 0 38 42/42 4 92
8700 Leoben, Hauptplatz-Rathauspassage
Versand: 8010 Graz, Weg zum Reinerkogel 45, Tel. 0 316/67 14 90, Fax 0 316/63 3 26

CETRTEK

MURSKI VAL

5.40 Prehujajte se 2 nam.
5.50 Vreme, ceste 6.30 Horo-
skop 6.45 Pesem tedna 7.00
Druge jutranje kronike 7.30
7.40 Zvočno pismo iz Zagrebi-
8.00 Poročila 8.10 Danes na
MV 8.15 Mali oglasi 9.00 Por-
ročila 9.15 Dnevni veličastni
10.00 Poročila 10.30 Tema dne-
va 12.00 Poročila, HNC 12.30
Novica dneva 13.00 Slovo-
16.00 Pozdrav popoldneva
16.25 Obvestila 16.30 Poročila
17.00 To sem jaz 18.00 Najlep-
še želje s čestitkami in pozdra-
vi 18.30 Poročila, BBC 19.00
M

Konec sporeda.

TV SLOVENIJA

10.00 Pedenjžep. 11.00 Šolske
tv. 12.00 Poročila. 15.15 Šport
na sredo, ponovitev. 17.00
Dnevnik. 17.20 Superbabica
angl. nanizanka. 17.45 Živ za
18.40 Razrednik, amer. nari-
zanka. 20.30 Maja vam predst-
avlja. 21.40 Tednik. 22.30 Dne-
vik. 23.15 Sova: Božji mlini
veter, amer. nadaljevanka.
Shingen, japonska nadaljeva-
ka.

Drugi program

14.55 Sova, ponovitev. 17.40
Euroritem. 18.60 Studio Kope-
19.00 Videolestvica. 19.30
Dnevnik RAJ. 20.05 Gospodski
sne oddaja. 20.35 Umetniški ve-
čer: Igralec šaha, francoski n-
mi film (čb). 22.50 Yutel.

HTV 1

11.05 Andersenove bajke: Svi
čeni vojak (2/24). 11.35 Dra

John, humoristična serija, p. novitev (9/56). 12.00 Poročila 12.05 Najdražji sin, serija film, onovitev (83/6). 13.00 ka na sliko, ponovitev. 14.00 Poročila. 14.10 Spustili ste, poglejte. 16.00 Poročila. 16.15 R. sanki. 16.25 Poročila v angleškem jeziku. 16.30 Gremo dalje, družinsko popoldne. 18.00 Poročila. 18.10 Znanost in m. 18.40 Santa Barbara, serija film (40/50). 19.28 Nocoj. 19.30 Dnevnik 1. 20.05 3.2 kviz (6/21). 21.00 Spekte. 22.05 Dnevnik 2. 22.30 Vo. 23.00 Slika na sliko. 23.45 Poročila v nemškem jeziku.

9.00 Čas v sliki, 9.05 Roseanna

ne. 9.30 Dežela in ljudje. 10.00 Rimljani. 10.30 Knežji dečki ponovitev filma. 12.10 Popoln. 12.15 Klub za starejše. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Me ženske. 13.35 Čudovita leta... 14.00 High Chaparral, vestern. 14.50 Carobni čopci. 15.00 Otroški spored. 15.05 Čudovito potovanje v notranjost človeškega telesa. 15.30 Am dam den. 15.50 Mini scena. 16.05 Super babica. 16.30 Uspešnice in napotki. 16.55 Teleskop. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Wurlitzer. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Wichterlevi iz sosesčine. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Prvič, drugič, tretjič... 22.20 Pogledi s strani. 22.30 Broček poslednji pade kriminalka. 0.05 FBI, zločin.

kriminalka. 0.05 FBI, začete
kriminalne nanizanke. 0.50 Ča

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska! 8.35 Lajna, zabavna glasba. 9.05 Walt Disney vam predstavlja, ponovitev. 16.00 Popodanski saldo. 16.10 Rezervira čas. 17.00 Modri ljudje, poljski film. 17.30 Obiskovalci, 8. del češke serije. 18.00 Magazin za menedžerje. 18.45 Svet denarja. 19.00 Festival. 19.15 Za otroke. 20.00 Dnevnik, šport. 20.35 Sedje, 128. poglavje tv-romana. 21.05 Friderikuszov show. 22.30 Aktualno. 22.55 Dirigira Arturo Toscanini, 1. del. **II. program**. 16.10 Naš ekran. 16.35 Od ponedelst, magazin. 17.30 Za otroke. 18.00 Dnevnik. 18.15 Šport. 18.38 Kviz. 19.00 Z dušo in telesom, nemška serija. 20.00 Regionalni programi. 21.00 Debatni forum. 22.00 Večerni salo, pregled dogodkov dneva, vred-

22.45 Dialog, madžarski 8b fit

RTL

6.00 Dobro jutro in poročila.
9.30 Ponovitev nadaljevanj.
11.30 Tic Tac Toe. 12.30 Ham-
mer. 13.00 Grozljivo prijatelji.
družina. 13.30 Kalifornijski
klan. 14.20 Springfieldski
zgodba. 15.05 Dallas. 15.55
Chips. 16.45 Tvegano. 17.15
Vroč nagrada. 18.00 Enajst 99.
18.45 Poročila. 19.15 21. Jun-
Street. 21.15 Super prižigane
21.15 Klic v sili. 22.15 Šogun
va senca, japonski film. 24.00
Služba v Vietnamu. 0.55 Boj za

NA TEMELJIH TRADICIJE
Pred več kot 100 leti
smo bili ena izmed prvih dežel v Evropi
z obveznim zdravstvenim zavarovanjem.
Minilo je stoletje dogodkov, iskanj, razvoja, sprememb in stranpoti.

V SAMOSTOJNI DRŽAVI
Z izkušnjami iz preteklosti, hotenji in voljo,
znanji in uporabo informatike organiziramo
zdravstveno zavarovanje za vse prebivalce Slovenije,
ker

ZDRAVJE JE SREČA, BOLEZEN IN NESREČO ZAVARUJEMO MI!

Želimo biti evropski in poslovni,
zato vabimo nove sodelavce,
dinamične in ustvarjalne,
z najmanj visokošolsko izobrazbo -

EKONOMISTE, PRAVNIKE, ZDRAVNIKE.

Naša organizacija je razvejana, saj vam nudimo delo
v Celju, Kranju, Kopru, Ljubljani, Mariboru,
Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in Ravnah na Koroškem.

Nove ideje, samostojnost in kreativnost,
izobraževanje in inovativnost je naša ponudba vam,
ki želite novo delo in uveljavitev.

Podrobnejše informacije po telefonu 069/22-919 ali 061/329-084

Pričakujemo vašo pisno ponudbo.

**ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE
SLOVENIJE**
61000 Ljubljana, Miklošičeva 24

POPRAVEK

Pri objavi razpisa RTV Slovenija — OE TV Slovenija Ljubljana je v 9. številki Vestnika 5. marca 1991 prišlo do napake in se mora prvi odstavek pravilno glasniti:
Na podlagi sklepa Sveta RTV Slovenija in dogovora s Pomursko madžarsko narodnostno samoupravno skupnostjo Lendava se objavljajo naslednja dela in naloge v UREDNIŠTVU TELEVIZIJSKEGA MADŽARSKEGA PROGRAMA S SEDEŽEM V LENDAVI.

SGP POM-GRAD, d.o.o.
OBRAT NIZKOGRAĐNJE
Stefana Kovača 10

SGP POM-GRAD, d.o.o.,
OBRAT Nizkoogradnje vabi k sodelovanju:

- 2 gradbena inženirja s tremi leti delovnih izkušenj v asfalterstvu,
- 2 gradbena delovodja, s petimi leti delovnih izkušenj v asfalterstvu,
- 15 KV asfalterjev, s petimi leti delovnih izkušenj,
- 10 KV strojnikov težke gradbene mehanizacije za asfaltska dela s petimi leti delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklne za nedoločen čas.

Poskusno delo traja tri mesece.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov:

SGP POM-GRAD, d.o.o.,
Stefana Kovača 10, 69000 Murska Sobota.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po izbiri.

MOTORNA VOZILA

FIAT 126 P, letnik 1986, prevoženih 35.000 km, ugodno prodam. ☎ 43-106. M-0019
MAZDO 323 F GLX, star 15 mesecev, ugodno prodam. ☎ 32-195. M-0017
MERCEDES 300 D in MOSKVIČ prodam. Informacije v soboto po ☎ 24-315. M-0012
RENAULT 5 CAMPUS, letnik 1990, prodam za 9.700 DEM. Skakovci 58. M-0007
KADETT C prodam. Gjerek, Cvetkova 23, (nad restavracijo Rajh). M-1499
TOVORNI AVTO ROMAN 26256, prekučni, registriran do 12/92 prodam ali zamenjam za šleperja, polprikolico ali osebni avto. Drugo po dogovoru. ☎ 54-067. M-1495
VW 1200 J, letnik 1975, registriran do 1. 7. 1992, prodam za 1.000 DEM in motorno žago Alpina 438 prodam za rezervne dele. Stefan Kustec, D. Bistrica 166. M-14976
VW 1200 — HROŠČ, registriran do decembra 1992, ugodno prodam. Melinci 88, ali 41-797. M-1493
OSEBNI AVTO LADO, registriran do maja, in 80-litrski vodni grelnik za centralno peč prodam. Cena po dogovoru. Irena Ružič, Mlinska 8, Bakovci, M. Sobota. M-1436
RENAULT 5 TS, 5 vrat, uvoz, rdeč, 55.000 km, zaščiten z dinitrolom, kot nov, prodam. ☎ 81-708, od 18. do 21. ure. IN-3591
ŠKODO 105 L, 11/78, prevoženih 66.000 km, registriran do septembra 1992, dodatno opremljeno, ugodno prodam. ☎ 22-910, popoldan. M-343
ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 1986, na novo registrirano, prodam. ☎ 81-875. IN-3580
ZASTAVO 101, letnik 1982, rahlo karambolirano, vozno, prodam. ☎ 26-314. M-1442
JUGO 45 prodam. Mojca Granfol, Vučja Gomila 8. M-1456

GEP KARTONAŽA MURSKA SOBOTA, Lendavska 1
razpisuje

javno dražbo

za prodajo osebnega avtomobila znamke IMV, tip RENAULT TLS, leto izdelave 1984.

Izklicna cena je 160.000,00 SLT.

Javna dražba bo v sredo, 18. marca 1992, ob 12. uri na GEP Kartonaža v Murski Soboti, Lendavska 1.

Ponudniki morajo na kraju dražbe plačati varščino v višini izklicne cene.

Za nakup velja klavzula »videno—kupljeno«. Prometni davek plača kupec.

Ogled vozila je možen 2 dni pred dražbo, in sicer od 7. cc na dvorišču prodajalca.

Podjetje Vinogradniško gospodarstvo Kapela

razpisuje

javno dražbo

za dne 21. 3. 1992 ob 9. uri na delovišču v Turjancih

moped Ap N 6	izklicna cena	10.000,00
moped Ap N 6	izklicna cena	10.000,00
moped Ap N 6	izklicna cena	10.000,00
moped N 1 avtomatik	izklicna cena	5.000,00
moped A 3 ML avtomatik	izklicna cena	7.000,00
sejalnica Becker	izklicna cena	80.000,00
sejalnica Becker	izklicna cena	80.000,00
traktor Torpedo	izklicna cena	150.000,00
traktor Torpedo	izklicna cena	150.000,00
plug, dvobrazdni, levi	izklicna cena	20.000,00
plug, dvobrazdni, desni	izklicna cena	20.000,00
kombajn, žitni, z adapterjem za koruzo	izklicna cena	800.000,00

žitna sejalnica OLT	izklicna cena	50.000,00
brana, rotacijska	izklicna cena	30.000,00
peresni kultivator	izklicna cena	10.000,00
peresni kultivator	izklicna cena	10.000,00
peresni kultivator	izklicna cena	10.000,00

Razni drugi priključki in deli škroplilnic

Ogled možen dan pred dražbo.

Vsak, ki bo na dražbi sodeloval kot kupec, mora plačati pred dražbo varščino v višini 10 % od izklicne cene.

Varščina se tištim, ki na dražbi ne uspejo, vrne, kupcem pa poročuna ob plačilu.

Konjeniški klub Murska Sobota grad Rakičan

vabi vse morebitne lastnike jahalnih konj na pogostitve in možnostih uhlevljenja konj v prostorih kluba, ki bo od 1992 ob 15. uri v pisarni kluba v gradu v Rakičanu.

Obenem obveščamo vse, ki želijo postati podporniki kluba, da lahko dobijo podrobnejše informacije v pisarni kluba.

OHRANITE TOPLOTO VAŠEGA DOMA!

NUDIMO VAM

**POMLADANSKI POPUST 15 %
ZA GRADBENI IZOLACIJSKI
MATERIAL V INDUSTRIJSKI
PRODAJALNI NOVOLITA V
NOVI VASI na BLOKAH**

K SODELOVANJU VABIMO:

podjetja in obrtnike, ki izvajajo zidarska, fasaderska, ter druga zaključna dela v gradbeništvu, da postanejo naši pooblaščenji vgrajevalci izolacijskih materialov. Vsem bodočim kooperantom in sodelavcem bomo nudili strokovno izpopolnjevanje ter druge ugodnosti.

PRIJAVITE SE!

novolit

nova vas p. o. na blokah
podjetje za proizvodnjo izolacijskih izdelkov
NOVA VAS 55 - 61385 NOVA VAS VUJ
telefon: 041/798-008, 798-011, 798-000, telex: 798-011

OHRANITE TOPLOTO VAŠEGA DOMA!

15 % POPUST OD 15. 3. DO 15. 4. 1992

VESTNIK

VESTNIK — Izdaja Podjetje za informiranje
Murska Sobota

Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Renata Bakan-Ficko, Bernarda Balažic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Štefan Smej, Štefan Sobočan, Endre Gönter (tehnični urednik), Nataša Juhnov (fotografija), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 25-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za I. trimesečje 1992 je 500,00 SLT, za podjetja 1.000,00 SLT, za naročnike v tujini 80 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A-banki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor. Vestnik je po zakonu o prometu davku obdavčen s petimi odstotki davka od prometa proizvodov.

**Mali
oglas v
Vestniku
—
uspešna
prodaja!**

POSEST

NASAD LEŠNIKOV, 1,7 ha. prodam. ☎ 40-099. zvečer. Trajbar. m0014

OPREMLJENO SOBO DAMO V NAJEM. Razlagova 3, M. Sobota. m0013

V KOŠARICAH prodam stanovanjsko hišo, gospodarsko poslopje, vinograd in sadovnjak. Parcela meri 43 arov. Cena 40.000 DEM. ☎ 24-556, od 8. do 9. ure. m0009

GOZD, 85 arov, na Vaneči (akacija, bukev, 80 borov), prodam. ☎ 45-373. m0003

NEDOGRAJENO STANOVANJSKO HIŠO, primerno za obrt, z dodatnim zemljiščem za gradnjo, v Trnju št. 25 a, ugodno prodamo. LEND, Lendava, d.o.o., Mohorjeva 2, ☎ 75-427, popoldne 12-15.55. m0011

GRADBENO PARCELO, 8 arov, možna nadmestna gradnja, prodam. Helena Ritlop, Črenšovci, ☎ 70-798. m0011

ENOSOBNO KONFORTNO STANOVANJE, 40 m², v Gornji Radgoni, prodam. ☎ 61077. m3154

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Lendavi najamem. ☎ 75-201, št. 435. m343

VINOGRAD, 620 m² trav na brajda, v in vso opremo prodam. ☎ 70-372, od 19. do 19.30 ure. m4593

V LENDAVI prodamo 17 arov vinograda s starejšo kletjo. ☎ 21-713. m1472

VINOGRAD Z GOZDOM, skupaj 30 arov, v Banilju, p. Strigova, prodam. Jože Spiclin, Gornja Bistrica 69, p. Črnkovič. m343

POSLOVNI PROSTOR, 70 m², za kakršnokoli dejavnost ob glavni cesti M. Sobota—Črnelavci, dam v najem. ☎ 31-328. m1473

TRAVNIK, 65 arov, dam v najem. Medelica 145 a. m1492

KMETJSKA MEHANIZACIJA

KROŽNE BRANE, 24 diskov, ugodno prodam. Kuhar, Nemčavci 25. m0001

PREDSETVENIK, širine 2,20, in nože za predsetvenik prodam. ☎ 87-562. m3585

MISER ZA KORUZO, voz z gumiranimi kolesi, dvoredni sadilnik za koruzo, dostavnično in puhalnik prodam. Ludvik Jančič, Noršinci 22, ☎ 48-364. m1485

TRAKTOR DEUTZ, 45 KS, nov, plujajoč, nove, prodam. Mirko Bagač, Lendavska 7, Rakičan. m1460

KOMBAJN ZMAJ 141 z adapterjem prodam. Hari, Sodšinci 27. m1462

ZIVALI

VEČ PLEMENSKIH BREJH SVINJ prodam. ☎ 69-091. m0002

TELEFON, brejlo 8 mesecev, prodam. Lendava 121. m1494

TELICO, 3 mesece brejlo, kontrola A, prodam. Franc Mlinar, Ob Crncu 14, Od. nos. ☎ 70-510. m1438

FULOVICO 100 KG SVINJE prodam. Sever, Bodonci 156. m0011

KRAYO, brejlo 8 mesecev, in JUGO 2.000 DEM. Franc Bagarac, Tropovci, Kolesarska 75. m1450

NESECE, MLADE JARČICE, PAČNE HISEX, jave, stare 4 mesece, cepjene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja — samo 250 zastonj. Naročila sprejemajo in daje vse informacije v gostilni Tibija Dragici Bokan, Grad, ☎ 53-086, ali v postilni Zelezen, Beznovci. ☎ 49-025. mPP

NESECE, MLADE JARČICE, PAČNE HISEX, jave, stare 4 mesece, cepjene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja — samo 250 zastonj. Naročila sprejemajo in daje vse informacije v gostilni Anice Benčec, Bakovci. ☎ 43-070. mPP.

RAZNO

SATELITSKO ANTENO, novo, 125 cm, prodam. ☎ 49-077. m0020

BELO, MESANO VINO, renski ri, zing, melnik in semling, za 65 SLT, prodam. ☎ 43-113. m0018

SATELITSKE ANTENE, komplet, z montažo in priborom Technisat prodam. ☎ 40-099, zvečer. — Trajbar.

ŽENSKO KOLO poceni prodam. ☎ 81-367. m343

Semeniki krompir (dezire) prodam. Zdravni, Turnišče, Partizanska 3.

HIŠO V MURSKI SOBOTI, dvosobno stanovanje in cvrtnik za pomfrit prodam. ☎ 22-296. m0016

PRIKOLICO za živino, prodam. Gančani 196. m0008

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK, nov moped Pony ekspres ugodno prodam. Cigut, Arhitekta Novaka 19, M. Sobota. m0004

SENO V BALAH prodam Bakovci, Panonska 37. m00005

ŽENSKO KOLO, novo, 5 prestav, Rog. in moško kolo, rabljeno, ugodno prodam. ☎ 21-964. m1497

CB-RADIJSKO POSTAJO ugodno prodam. ☎ 21-964. m1497

POZOR! Zelo ugodno prodam štiridelni regal. Pokličite vsak dan popoldne po telefonu 62-699. m343

ŽAGO GATER, venecijanko, na en list, prodam. ☎ 53-071 ali Vidonci 67.

POHIŠTVO ZA SPALNICO in poročno obleko št. 42, prodam. Zvezna 15, Rakičan. m1443

NOV ŠTEDILNIK, levi, na trda goriva in kuhinjsko kredenco prodam. Banfi, Miklošičeva 19. m1468

SVINJSKO MAST, žganje — slivovko, stoječ les za ostrežje hiše, klavirsko harmoniko Royal Standart in traktorsko čelno dvigalo prodam. ☎ 48-563. m1445

ŠTEDILNIK za etažno centralno greje Tirolija prodam. ☎ 21-507 ali 41-545. m1465

BELO REPO prodam. Lipa 50. m1466

KROMPIR ZA SAJENJE, več vrst, prodam. Cena po dogovoru. Tropovci, Križna 13. m1491

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK, malo rabljen, ugodno prodam. Avgust Perdiga, Dokležovje 169, ☎ 21-174, dopoldan. m1451

DVE NOVI PRIKOLICI ZA AVTO prodam. ☎ 60-590, po 19. uri. m3152

PIANINO PETROV, star 10 let, prodam za 3.500 DEM, uglasen februarja 1992. ☎ 42-198, do 15. ure. m1455

PREKLIC! Preključem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega na CPŠ v M. Soboti, leta 1976/77, smer zidar. Emil Elijaš, Strehovci 33. m1437

Preključem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega na CPŠ M. Sobota, leta 1971, smer zidar. Jože Flegar, Serdica 30. m1441

Preključem veljavnost hranilne knjižice št. 031690, izdane pri HKS Panonka M. Sobota, Anton Rauter, Gradišče 4, Tišina. m1469

Preključem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega na CPŠ — smer avtomobilist, leta 1975. Milan Balazic, Bratanci 114. m1476

VINO, belo, domače, 300 l, prodam. Mladinska 23, M. Sobota, ☎ 23-493. m1477

SENO, otavo, in vino »portugizer«, prodam. Sebeborci 51 b. m1489

SADIKE VRTNIC VSEH VRST po zelo ugodni ceni prodajamo. Alojz Kurbus, Mele 22, Vrtinaria Kurbus G. Radgona in cvetličarna Rudenci. m1481

VEČJO KOLIČINO SENA IN SLAME prodam. Kupšinci 29. m1482

POMIVALNO KORITO, štedilnik, jedilni servis, češki porcelan, prodam. ☎ 65-405. m1483

SVINJSKI GNOJ prodam. Marija Flisar, Bakovci, Prečna 8. m1484

DELO

DEKLE ZA DELO V GOSTILNI za nedoločen čas zaposlimo. Hrana in stanovanje v hiši. Gostilna Maučec, Gančani 80 a. m1500

VARSTVO ZA OTROKA na domu iščem. Noršinci pri Ljutomeru 3 a, ☎ 81-139, m-m-m.

TAKOJ ZAPOSLIMO KV ALI PRI-UCENO NATAKARICO. ☎ 42-103. m1448

APFEL WIRT AUSTRIJA išče za sezono 92 kuharja, kuharico, natakarje, natakarice, kuhinjske pomočnice. Pogoj izobrazba in znanje nemškega jezika.

TAKOJ sprejemem natakarico, kuhinjsko pomočnico in čistilke — pogoj znanje nemškega jezika. ☎ 9943-031-76-201. m1490

IŠČEM ŽENSKO, ki bi bila pripravljena živeti — gospodinjiti starejši ženski na območju Križevca pri Ljutomeru. ☎ 81-054, popoldan. m3589

NUJNO IŠČEM ŽENSKO, ki bi bila pripravljena v Lemerju gospodinjiti mojim staršem in oskrbovati mamo, prizadeto po kapi. Hrana in stanovanje zastonj, drugo po dogovoru. Pokličite na številko 81-670 oz. ob delavnikih do 14. ure 81-803. m3590

STORITVE

IZDELUJEM IN MONTIRAM plastične rolete. Rugelj, ☎ 31-328. m1473

V SPOMIN

Ivanu Gombocu
iz Dokležovja

12. marca bo minilo dve leti od tragične smrti dragega moža, očeta, dedija, zeta in brata. Hvala vsem, ki se ga še spominjate, mu prinašate cvetje in sveče.

Žalujoci vsi njegovi

V SPOMIN

Jože Semler
iz Moščanec

11. februarja je minilo 10 let, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in tast

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, se ustavljate ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Ludvik Recek
iz Kuzme

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in godbenikom.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: žena Otilija, hčerka Anica z možem Dušanom, hčerka Angela z možem Mitjo, vnuki Danijel, Anina, Mateja in Marko z družino.

V SPOMIN

Avgust Vinkovič
iz Gančan

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, botrini, sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ter vsem, ki ste darovali vence, cvetje, izrekli sožalje in darovali za svete maše.

Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem pevskega zbora, fantom iz Gančan, deklicam njegovih letnikov, nekdanjim sodelavcem in govorniku krajevne skupnosti. Posebna hvala Francu Kocipru in Angeli Peterka.

V globoki žalosti: mati, oče, sestra z družino ter nečak Izidor z mamo

V SPOMIN

Štefan Bukovec
upokojeni uslužbenec
KZ Lendava
iz Kobilja 197

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in botrini, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nas tolažili in lajšali bolečine. Iskreno se zahvaljujemo osebjem pljučnega oddelka bolnišnice v Rakičanu, ambulantni v Dobrovniku, Nefti, obrat izolacijskih mah Lendava, Muri — lahka oblačila, 114. in 118. brigadi, avtobusnemu podjetju M. Sobota.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in za sv. maše.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornikom KS in KZ Lendava za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Z žalostjo v srcu tvoji najdražji

V SPOMIN

Martinu Forjanu
z Melince

Niti zbogom nisi rekel, niti roke nam podal, smrt te vzela je prerano, a v naših srcih boš ostal.

Že tretje leto te zemlja krije, v grobu temnem ležiš, a med nami še živiš.

Hvala vsem, ki se ga še vedno spominjate!

Žalujoci: žena Marija ter vsi njegovi domači

V SPOMIN

Rudolf Kerec
iz Vidonec

7. marca sta minili dve leti, polni žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

Za teboj je ostala v našem domu praznina in v naših srcih neminljiva bolečina.

Vsem, ki postojite ob njegovem preranem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče — iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi najdražji

V SPOMIN

Emilija Recek
iz Rogašovec

Niti zbogom nisi rekla, niti roke nam podala, smrt te vzela je prehitro, a v naših srcih boš ostala.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, posebno družini Frčko, ki so nam pomagali v težkih trenutkih. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoci vsi domači

V SPOMIN

Francu Sercu
iz Bakovec

Nekje je v tebi bil bila, a zamahnil si z roko. Češ, zmagal bom, močnejši sem, a ni bilo tako!

9. marca je minilo leto žalosti, odkar se je ustavilo plemenito srce našemu ljubljenuemu možu, očetu, dediju in bratu

Hudo nam je, ker smo te izgubili, toda ponosni smo, da smo te imeli. Vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu in prižigate sveče — prisrčna hvala!

Z bolečino v srcu tvoji najdražji.

V SPOMIN

Ignac Prša
iz Trnja

A dan je črni moral priti, bridkosti dan, o dan solzan, težko bilo se je ločiti, a solze vse, ves jok zamen.

Nepričakovano nas je v 78. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, nečakini Mariji Kozlar, sosedom in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, vence in za sv. maše.

Posebna hvala g. župniku Magdiču za lepe poslovilne besede in sv. maše, domačemu g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete pesmi in g. Drašku Mlinariču za ganljivo slovo ob odprtem grobu.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat — hvala!

Vsi njegovi najdražji

Stran 23

»Škoda, da prekmurski odpravi na Kilimandžaro ni uspelo ujeti opice,« je rekel za svojo opico Ančko žalujući Ivan Kramberger, ko je gledal glasovanje o konstruktivni nezaupnici vladi v slovenskem parlamentu.

Kramberger bo tako na žalost svojih prekmurskih in prileških volivcev v predvolilni kampanji nastopal brez slovenske parlamentarne živali. Njegov volilni izkupiček je tako že naprej znan. Štirih odstotkov glasov ne bo dosegel.

»Denar za obnovo ceste Maribor-Lendava nam potreben ni. Za promet bomo usposobili plovne poti po Lendavi, Črncu in Muri.« Prekmurski poslanci se vadijo za svoj prvi zborovski nastop v slovenski skupščini, na katerem bodo izrekli gornje zgodovinske besede.

Prileški poslanci, ki jim kva-rjo izgovorjavo in jih zato niso sprejeli v zbor, jim bodo prišepetavali.

Razen z dolžino besedila se poslanke(-ci) orepajo še z dvema nastopajočima, ker ne delujeta usklajeno.

Vili Žižek-Brzi je že pri »Muri«, ko so še drugi pri »potreben ni«.

Zdenka Vidović-Padobran-ka pa namesto »plovne poti« izgovarja »padalske poti«.

Lendavski poslanec v republiškem »tretjem zboru« (ZZD) Zvonko Horvat-Kozarov, letos ne bo zastupljaj Trebeža. Na močvirnih travnikih s tem ledinskim imenom (na desni strani ceste Črenšovci-Lendava), ki jih je preoral zato, da bi pregnal škorklje, prideluje koruzo.

Njegov poslanski kolega v istem zboru Jaša Zlobec bo letos koruzo okopaval. Hoče se kvalificirano pripraviti za svoje poslanske nastope o zadevah kmetijstva.

Horvat mu bo ves čas recitiral latinske citate. Začel bo s tistim »Quod licet Jovi, non licet bovi« (Kar je dovoljeno bogu, ni dovoljeno volu).

(Horvat (SLS) je pisatelju Zlobcu v tetrapaku zabrusil, da se spozna na kmetijstvo kot zajec na boben.)

Nezadovoljen s konkurenco zasebnih trgovin, ki vse plešejo po njegovih grosističnih (notah) cenah, si je direktor Potrošnika Jože Kovač sam ustanovil konkurenčno trgovsko firmo Potrošnik-Commerc.

Najbolj se lahko človek zanese nase.

Pri Stopu nas jemljejo resno in so nas prišli k tujim državam:

Tuji dopisovalci:
Miss Shiko Murakami
23-1 Harada-danchi
Marugame-shi, Kagawa
763 Japan

Jose Oliveira (23)
25, rue Vico d'Azir
75010 Paris
France

Zuzana Balazova (22)
Skalske Sidijsko D-20
98701 Poltar
Czechoslovakia

Bebić Filipina (18)
Stara ulica 3
69000 Murska Sobota

Prosić Simona (18)
Boreča 34
69203 Gornji Petrovci

STOP 14.2.1992
KESEDA NI KONJ

Pust je že za nami. Nekaj o rajanju pa vam povedo fotografije.

Dijaki so se na najbolj nori dan v letu našemili. Taki so lahko kakšno zagodli svojim profesorjem. foto: B. Balažič

Direndaj je bil tudi na ulicah. Otroci iz vrtecev s svojimi vzgojiteljicami so peli, žvižgali... foto: J. Zauneker

Radgonski mehurčki

Pa smo jo zagodli ženskam, kaj! Nič več osmomačevskih sindikalnih pijančevanj, nič več rdečih nageljnov in dragih parfumov. In v tako kratkem času? Res smo lahko ponosni na svoje sposobnosti, da v kratkem času uničimo vse »slabo« in naredimo našo družbo boljšo, bolj omikano, kultivirano, brez nepotrebnih praznovanj!

Toda, če vam povem po resnici, te dni nisem bil nič kaj ponosen na to, da pripadam fizično močnejšemu spolu. Nekako so se mi smilili vsi tisti pametnjakoviči, ki mislijo, da vedo vse najbolje in da lahko bleknejo kakršnokoli neumnost, ki jim pade na misel. Pomilujem vse tiste, ki nasledajo provokatorjem in zagrabijo za vrženo kost... ter nato razpredajo na dolgo in široko o splavu, o večvrednosti in manjvrednosti žensk in mater, o osmem marcu in materinskem dnevu... Izgubljajo dragoceni čas (in denar) za stvari, ki se bodo in so se vedno uredile na najbolj primeren način, pri tem pa pozabljajo na veliko bolj pomembne zadeve, za katere bi se morali boriti in zaradi katerih smo jih izvolili: na resnično življenje ljudi, da moram za liter mleka v tetrapaku plačati čez 70 tolarjev, za kosček kruha čez 50 tolarjev in za majhna piščančja prsa čez 150 tolarjev.

Sam sem bil med tistimi, ki sem prejšnja leta kritiziral vse te silne zabave ob zboru delavcev, novem letu, osmem marcu in 1. maju. Nergal sem, ko sem moral svoji sodelavki čestitati za osmi marec, češ saj mi vsi delamo, pa nam za to nihče ne čestita. Pa vseeno se mi zdi, da danes nekoliko pogrešam ta praznični utrip ob osmem marcu. Saj ne mislim tistih silnih proslav in govorov... pogrešam spontano veselje žensk, druženje, pa čeprav smo eni in drugi govorili, kako je neumno, da se spomnimo žensk samo en dan v letu. Pravzaprav pogrešam tisti njihov ponos, da so ženske, da je osmi marec njihov praznik, na katerega so ponosne.

Minuli konec tedna sem spoznal, da nimamo več osmega marca. Ne, saj je na koledarju in nekateri ga še vedno praznujejo, toda ni več takega, kot je bil nekoč. Ženske same se sramujejo govoriti o dnevu žensk, nekatere so korajda užaljene, če jim ga omeniš. Kakor da bi jih vsi ti dogodki v minulih mesecih v skupščinskih klopih razgalili, razžalili in spremenili smisel njihovega bivanja. Menda bomo odslej praznovali materinski dan. Jaz pa se bojim, da ne bo niti enega niti drugega praznika žensk. Saj veste tisto taktiko: sovražnika moraš najprej oslabiti, oslabiš pa ga tako, da razdvojiš njegove sile...

Radgončanke so še vedno praznovale osmi marec. Ženski pevski zbor je v soboto pel v kulturnem domu v Gornji Radgoni. Nekaj žensk je potem ostalo pri litru vina tja do polnoči, toda ni bilo takega petja in zabave kot nekoč. Cvetličarne so bile dobro založene, toda le redkokdo je kupil drage rože po 500, 700 ali več kot 1000 tolarjev. Midva z ženo sva sr dogovorila: praznik gor ali dol, je pa za 150 tolarjev že bolje kupiti piščančja prsa kot en cvet. In tako bo tudi za materinski dan! Vsaj pri naju...

»Radgončan«

V Železnih Dverih so na dan malega pusta pokopali »Fašenko«. Šlo je za tradicionalno prireditev, ki jo krajani pripravljajo vrsto let. Maslo »Fašenko« so zažgali in pepel raztrosili po okolici, da bi bilo naslednje leto boljše. foto: D. Loparnik

Otrok umrl v bolnišnici

(Izjava predstojnice otroškega oddelka, dr. Zdenke Kanič-Korošec)

»Otrok je bil sprejet v četrtek zvečer z napotno diagnozo laringitisa, to je vnetje glasilk in sapnika, najpogostejše virusno. Deklica je bila ob sprejemu rožnata, živahna in razen vnetja ni bilo ugotovljeno nič posebnega. Zdravnica je dala vsa potrebna zdravila, punčka pa je vso noč mirno prespala. Tudi drugi dan je bila živahna, na srčku in pljučih, tako kot ob sprejemu, ni bilo ugotovljenih nobenih sprememb. Mirno je pojedla kosilo in potem zaspala. Tik preden sem šla dajati informacije staršem sem bila pri njej. Mirno je spala, bila je rožnata in ni bilo nobenih znakov obolenja, ki bi nas opozorili, da se bo to zgodilo. Starši so prišli približno ob četrh na eno, sestra pa jim je rekla, da punčka spi, če bi malo počakali.

Medtem ko so starši čakali, da se otrok zbudi, je njena sobna sestra peljala drugega otroka na rentgen, vendar je med tem prišla druga sestra in se trejta v to sobo, v času pol ure. Otroki ni bil brez nadzora, je pač imel normalen nadzor za nekritičnega pacienta.

Starši trdijo, da je bil otrok brez nadzora, toda ravno v tem času od dvajstih do enih, ko se začnejo obiski, je nemogoče, da ne bi bilo sestre, saj če ne gre k temu, pa stopi k drugemu otroku, pa tudi med sobami so steklene stene.

Sestra je potem opazila, da ima deklica modrikasto ročico. Ker je deklica ležala pri ograjici, je mislila, da si jo je zaležala. Stopila je k njej, vendar deklica ni dihala. Sestre so takoj začele z oživiljanjem, poklicali so tudi mene, nadaljevala sem z istimi ukrepi oživiljanja, poklicali smo anesteziologa, dali vsa zdravila za oživiljanje, intubirali, vendar po 45 minutah ni bilo odziva, zato smo ugotovili smrt otroka.

Kakšen mehanizem smrti je bil? Če bi se začela dušiti zaradi laringitisa, to neopazno ne gre, pri otroku je to alarmantno. Drugo bi lahko bilo, da se ji je med spanjem zaletela hrana, vendar ob aspiraciji nismo našli nobene hrane.

Ostali sta samo dve možnosti ali nenadna smrt dojenčka ali nenadna srčna smrt.

Se isti dan me je poklical obducent in povedal, da je šlo za miokarditis, vnetje srčne mišice, in to bi razložilo tako nenadno smrt, saj naenkrat uniči celotno srce, ki postane ohlapno in se več ne krči. Z zdravili ali z masažo takega srca več ne moreš prisiliti, da bi se spet začelo krčiti. Otroci z vnetjem srčne mišice, ki je navadno virusno in ki poteka izredno hitro, umirajo. To je smrtna bolezen. Četudi bi deklica prej kazala znake (sedaj jih ni), in če bi vedeli, kaj se bo zgodilo, ne bi mogli storiti ničesar.

Cene sadja in zelenjave

Vrsta	Tržnica	Zelenjava Pomurka
solata	160,00	140,00
zelje	50,00	55,00
paprika	200,00	200,00
korenje	100,00	42,00
petersilj	300,00	150,00
fižol	100,00—150,00	90,00
čebula	80,00—100,00	62,00
česen	400,00	330,00
krompir	—	10,00
jabolka	60,00	52,00, 58,00
hruške	160,00	—
pomaranče	98,00	98,00
grenivke	85,00	90,00
limone	80,00—120,00	110,00
banane	100,00	120,00
kivi	200,00	264,00
grozdje	400,00	—
orehova jedra	700,00	770,00
jajca	10,00	10,00, 12,00

Cene krmil

Vrsta	Panonka	KZ Lendava	KZ G. Radgona	KZ Križevci Ljutomer
pu starter	32,58	33,70	33,90	36,30
bek 1	27,37	27,60	27,60	—
bek 2	25,52	25,80	25,70	—
super bek	43,89	44,10	44,40	—
bro starter	37,42	35,90	—	39,34
tl starter	31,42	31,60	31,70	39,20
tl pit 1	24,37	24,60	24,60	26,60
tl pit 2	22,64	22,90	21,40	24,72

V začetku tega tedna so v tovarni Mura odprli razstavo soboskih jalcev, združenih v sekciji Likos, ki je začela delovati pred 31 leti. Takrat pa do danes je v njej delovalo nad 60 umetnikov. Člani Likosa po ustvarjalni moči in kakovosti uvrščeni v slovenski prostor ljubiteljskega likovnega ustvarjanja. Nekaj besed ob otvoritvi je spregovoril profesor Vlado Gadina. Razstava je postavljena v počastitev ženskega praznika, pa bo do 20. marca.

foto: J. Zauneker

V PETEK, 13. marca 1992, ob 19.30 v športni dvorani na novni šoli Ivana Cankarja Ljutomeru.

Nastopajo: Helena Blagne, Vinko Šimek-Jaka Šraufic, Edina Ser, Ljutomerski oktet in ansambl: Vinoteka, Murnockernt strije, Prerod in Royal Flasch. Z žrebanjem vstopnic in družabnimi igrami z nagradami vas prikuje voditelj GEZA FARKAS. Glavni pokrovitelj je Podjetje Marka Slaviča iz Kijučarove, magali pa so še: Hotel Jeruzalem Ljutomer, Križevske Mitra Ljutomer, Trgovina Agrotim Veščica, Imgrad Ljutomer, Atrium Ljutomer, Salon pohištva Krog, Krka Novo mesto, obrat Isis Ljutomer, Intes Ljutomer, Murales Ljutomer, promet Ljutomer, Vodoinstalaterstvo Emila Petka Prelo, Klučavničarstvo Zvonka Morda Noršinci, Ljutomerčan mer, Kovaštvo in vroče cinkanje Jožeta Filipčiča Ljutomer, Ljutomer.

Predprodaja vstopnic v blagovnici Vesna v Ljutomeru. Vstopnica le 100 tolarjev.

Cene rabljenih avtomobilov

Na nedeljskem sejmu rabljenih avtomobilov v Murski Soboti je bilo 43 prodajalcev, lastnike pa so zamenjali trije avtomobili. Za volvo 244, letnik 1980 s prevoženimi 220.000 kilometri, je lastnik odšel 1.500 DEM, za jugo 45, letnik 1986 s prevoženimi 60.000 kilometri, je prodajalec iztržil 2.500 DEM. CITROEN letnik 1979 s prevoženimi 108.000 kilometri, pa je stal 1.000 DEM.

Znamka avtomobila	letnik	prevoz. km	12.000 DEM	14.000 DEM	16.000 DEM	18.000 DEM	20.000 DEM
BMW 318	1984	76.000	12.000	14.000	16.000	18.000	20.000
Golf JGL	1982	85.000	12.000	14.000	16.000	18.000	20.000
Mercedes 200 D	1978	180.000	12.000	14.000	16.000	18.000	20.000
Jugo 45	1986	60.000	2.700	2.700	2.700	2.700	2.700
Lada riva	1988	18.000	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
R 18	1984	90.000	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Opel kadett 1,2	1985	96.000	9.500	9.500	9.500	9.500	9.500
Ford siera 1,6	1988	48.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Opel kadett 1,3	1985	114.000	10.800	10.800	10.800	10.800	10.800
Zastava 101 GTL	1989	37.000	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500

TEČAJNA LISTA Z DNE 10. 3. 1992 OD 11. ure DALJE

DRŽAVA	ENO-TA	SREDNJI TEČAJ BS	TEČAJ LB-Pomurske banke d.o.o.	TEČAJ LB-Pomurske banke d.o.o.
AVSTRIJA	100	687,89	700,00	700,00
FRANCIJA	100	1445,67	1450,00	1450,00
NEMČIJA	100	4910,57	5100,00	5100,00
ITALIJA	100	6,55	6,60	6,60
ŠVIČA	100	5422,25	5440,00	5440,00
ZDA	1	81,85	82,00	82,00

Nakupni in prodajni tečaji so se v zadnjem tednu nekoliko spremenili, kar je posledica ponudbe in povpraševanja na trgu. V njajmškem prometu smo v glavnem trgovali z nemškimi marko, avstrijskimi šilingi, švicarskimi franki in ameriški dolarji.

Slovenski tolar se še ni uvrstil na tečajne liste evropskih bank, tira sicer v nekaterih štajerskih hranilnicah, in sicer od ATS za 100 SLT, v nekaterih graških trgovinah pa je mogoče kupiti za okrog 12 šilingov blaga.

POKOJNINE IZ BELGIJE

Zavodi v Belgiji, od katerih naši varčevalci prejamejo pokojnino ali rento, so se večinoma odločili, da bodo odslej pokojnino ali rento pošiljali upravičencem v obliki poštinih čekov, listav na USD (ameriške dolarje).

Upravičenci bodo lahko prejete čeke položili na svoj devizni račun, lahko pa zahtevajo takojšnjo izplačilo v tolarški prometu.

Če kateri od upravičencev pokojnine ali rente iz Belgije bi prejemal, naj se oglasi v svoji enoti LB-Pomurske banke, kje mu bo banka pomagala zadevo urediti.

BANKOMAT — avtomat za izplačilo gotovine v osrednji Trgu zmage 7 je odprt 24 ur na dan.